

KATALOG ECTS
Historia – studia stacjonarne i niestacjonarne
Studia pierwszego stopnia

II B 1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Wstęp do badań historycznych
II B 2.	Kod przedmiotu (course code)	05 – H31001, 05 – H31001z
II B 3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy.
II B 4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Podstawowy.
II B 5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	I, semestr zimowy.
II B 6.	Liczba punktów (number of credits)	5
II B 7.	Metody nauczania (teaching methods)	Ćwiczenia – 30 godzin (stacjonarne); Wykład – 14 godzin, ćwiczenia – 16 godzin (niestacjonarne).
II B 8.	Język wykładowy (language of course)	Polski.
II B 9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Prof. dr hab. Ryszard Kaczmarek; Dr Krzysztof Nowak
II B 10.	Wymagania wstępne (pre-requisites)	Brak
II B 11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Celem ćwiczeń jest zapoznanie z organizacją nauki i studiów historycznych w Polsce, ogólne zapoznanie z dorobkiem nauki historycznej, opanowanie terminologii naukowej ogólnej i związanej z przedmiotem nauczania, przyswojenie umiejętności krytycznego korzystania z dorobku nauki historycznej i zdobywania informacji naukowych, wprowadzenie w problematykę warsztatu, metod i etapów pracy badawczej historyka (zwłaszcza w podstawy krytyki i interpretacji źródeł historycznych), wprowadzenie do poprawnego pisania prac naukowych, przygotowanie do dalszego studiowania przedmiotu.
II B 12.	Treści merytoryczne przedmiotu (course contents)	Nauczanie a studiowanie historii, organizacja nauki i studiów historycznych w Polsce, terminologia naukowa, periodyzacja dziejów, nauka historyczna a inne nauki społeczne, rodzaje prac naukowych, podstawy historiografii, biblioteki, bibliografie, źródła historyczne: definicje, podział, krytyka, interpretacja, opracowywanie, archiwa, muzea, ustalanie faktów historycznych, podstawowe metody badawcze, technika zbierania informacji, wdrażanie do techniki pisania prac naukowych.
II B 13.	Metody oceny (assessment methods)	Zaliczenie z oceną z ćwiczeń.
II B 14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	H. Dominiczak: <i>Wstęp do badań historycznych</i> . Częstochowa 1998; A. Swierzawski: <i>Warsztat naukowy historyka</i> . Częstochowa 1999; J. Topolski: <i>Wprowadzenie do historii</i> . Poznań 1998; M. Pawlak, J. Serczyk: <i>Podstawy badań historycznych</i> . Bydgoszcz 1999.

II B 1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Nauki Pomocnicze Historii
II B 2.	Kod przedmiotu (course code)	05 – H31021; 05 – H31021z
II B 3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy
II B 4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Podstawowy
II B 5.	Rok studiów, semestr (year of study, semestr)	I, semestr letni; II, semestr zimowy
II B 6.	Liczba punktów (number of credits)	8 (3+5)
II B 7.	Metody nauczania (teaching methods)	Wykład: 15 godzin; Ćwiczenia: 45 godzin (stacjonarne); Wykład: 20 godzin; Ćwiczenia: 40 godzin (niestacjonarne).
II B 8.	Język wykładowy (language of course)	Polski
II B 9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Prof. UŚ dr hab. Antoni Barciak; dr hab. Zbigniew Hojka; dr Iwona Pietrzyk, mgr Bożena Małachowska, mgr Agata Bryłka
II B 10.	Wymagania wstępne (prerequisites)	Ogólna znajomość historii średniowiecznej i nowożytnej Polski i powszechnej; języka łacińskiego w zakresie jaki wymagany jest na lektoratach z tego języka; wiadomości przekazane ze wstępu do badań historycznych
II B 11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Celem przedmiotu jest ukazanie nauk pomocniczych w ich trzech wymiarach źródłoznawczym, społecznym i kulturowym. Połączenie teorii i praktyki poprzez przykłady pracy nad konkretnymi źródłami historycznymi jak pieczęć, herb czy moneta itd. Ich rozpoznaniem, odczytaniem i interpretacją.
II B 12.	Treści merytoryczne (course contents)	Ukazanie w aspekcie praktycznym i teoretycznym pracy nad konkretnym źródłem. Przystawianie przez studentów umiejętności pracy nad różnymi źródłami historycznymi.
II B 13.	Metody oceny (assessment methods)	Egzamin, zaliczenie z oceną z ćwiczeń
II B 14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	K. Bobowski, K. Burski, B. Turoń, <i>Encyklopedia nauk pomocniczych historii czasów nowożytnych i najnowszych</i> , Wrocław 1973 i następne; <i>Chronologia polska</i> , red. B. Włodarski, Warszawa 1957 i następne; <i>Dyplomatyka wieków średnich</i> , opr. K. Maleczyński, M. Bielińska, A. Gąsiorowski, Wrocław 1971; A. Gieysztor, <i>Zarys dziejów pisma łacińskiego</i> , Warszawa 1973; J. Gieysztorowa, <i>Wstęp do demografii staropolskiej</i> , Warszawa 1976; I. Ihnatowicz, <i>Nauki pomocnicze historii XIX i XX w.</i> Warszawa 1990; I. Ihnatowicz, A. Biernat, <i>Vademecum do badań nad historią XIX i XX wieku</i> . Warszawa 2005; W. Kula, <i>Miary i ludzie</i> . Warszawa 1970 i 2004; J. Łojek, J. Myśliwski, W. Władyka, <i>Dzieje prasy polskiej</i> , Warszawa 1988; W. Maisel, <i>Archeologia prawna Polski</i> , Warszawa 1982; <i>Prasa polska</i> . red. J. Łojek, Warszawa 1971(i następne); H. Robótka, B. Ryszewski, A. Tomczak, <i>Archi-</i>

		<i>wistyka</i> , Warszawa 1989; M. Sirko, <i>Zarys historii kartografii</i> , Lublin 1999; J. Szymański, <i>Nauki pomocnicze historii</i> , Warszawa 2001 i wcześniejsze od 1976.
--	--	---

II B 1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Historia starożytna ziem polskich
II B 2.	Kod przedmiotu (course code)	05 – H31002; 05 – H31002z
II B 3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy
II B 4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Podstawowy
II B 5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	I, semestr zimowy.
II B 6.	Liczba punktów (number of credits)	6
II B 7.	Metody nauczania (teaching methods)	Wykład: 15 godzin, ćwiczenia 30 godzin (stacjonarne); Wykład: 16 godzin, ćwiczenia 14 godzin (niestacjonarne).
II B 8.	Język wykładowy (language of course)	Polski.
II B 9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Dr hab. Piotr Boroń
II B 10.	Wymagania wstępne (pre-requisites)	Podstawowe wiadomości z geografii ziem polskich i historii starożytnej.
II B 11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Celem zajęć jest zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami pradziejów ziem polskich. Student powinien znać i rozumieć kluczowe pojęcia prahistorii i archeologii, orientować się w sposobach datowania w pradziejach. Tym zagadnieniom poświęcony zostanie wykład. Ćwiczenia mają natomiast zapoznać studentów z wybranymi okresami pradziejów. Ich celem jest ukazanie uwarunkowań życia ludzkiego w pradziejach, zaprezentowanie związków z przemianami środowiska naturalnego, kontaktów z lepiej rozwiniętymi cywilizacjami.
II B 12.	Treści merytoryczne przedmiotu (course contents)	Podstawowe wiadomości o metodach pracy archeologii oraz datowania w pradziejach. Informacje o dziejach polskiej archeologii. Podstawowe wiadomości o przemianach środowiska naturalnego w plejstocenie i holocenie, ze szczególnym uwzględnieniem zmian klimatycznych w holocenie. Całość pradziejów ziem polskich od pojawienia się pierwszych śladów działalności ludzkiej do końca wczesnego średniowiecza.
II B 13.	Metody oceny (assessment methods)	Egzamin, zaliczenie z oceną z ćwiczeń.
II B 14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	P. Kaczanowski, J.K. Kozłowski: <i>Najdawniejsze dzieje ziem polskich (do VII w.)</i> . Kraków 1998 i późniejsze edycje; <i>Encyklopedia historyczna świata</i> , t.1, <i>Prehistoria</i> . Kraków 1999; L. Leciejewicz: <i>Słowianie Zachodni</i> . Wrocław 1989; D. Ławecka: <i>Wstęp do archeologii</i> , Warszawa 2003; J. Gąsowski: <i>Kultura Pradziejowa na ziemiach polskich, Zarys</i> . Warszawa 1985; A. Kokowski, <i>Starożytna Polska. Od trzeciego stulecia przed narodzeniem Chrystusa do schyłku starożytności</i> . Warszawa 2005.

1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Historia starożytna powszechna
2.	Kod przedmiotu (course code)	05 – H31003, 05 – H31003z
3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy
4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Podstawowy
5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	I, semestr zimowy
6.	Liczba punktów (number of credits)	6
7.	Metody nauczania (teaching methods)	Wykład 30 godzin, ćwiczenia 30 godzin (stacjonarne); Wykład 24 godziny, ćwiczenia 14 godzin (niestacjonarne).
8.	Język wykładowy (language of course)	Polski
9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Prof. dr hab. Wiesław Kaczanowicz, dr hab. Agata Kluczek, dr hab. Norbert Rogosz, dr Agnieszka Bartnik
10.	Wymagania wstępne (prerequisites)	Podstawowe wiadomości z historii starożytnej Bliskiego Wschodu, Grecji i Rzymu
11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Celem zajęć jest ukazanie i uporządkowanie najważniejszych wydarzeń i procesów z historii starożytnej Bliskiego Wschodu, Grecji i Rzymu, zawartych w takich obszarach jak: polityka, sprawy społeczno-gospodarcze, religia, kultura, ideologia. Student powinien identyfikować, klasyfikować podstawowe treści zawarte w podręcznikach, jak również będzie mógł skonfrontować tę wiedzę z czerpanym ze źródeł i z bogatej literatury uzupełniającej materiałem pozwalającym na wyjaśnienie nowych ustaleń i sądów uczonych. Nacisk położony jest na opanowanie przez studenta faktografii, ale również na umiejętność interpretacji wydarzeń, klasyfikowania ich ważności, analizy czynników decydujących o przemianach, wykrywanie prawidłowości procesów dziejowych, przyswajanie dorobku kulturalnego starożytności i jego wpływu na rozwój cywilizacji.
12.	Treści merytoryczne przedmiotu (course contents)	Historia starożytna Bliskiego Wschodu, Grecji i Rzymu zawarta jest w przedziale 3 tys. przed Chr.–V wiek po Chr. Kilkanaście spotkań w trakcie semestru podzielono więc odpowiednio według kryterium “geograficznego” na trzy bloki tematyczne. Zajęcia poświęcone Wschodowi obejmują kwestie: pierwociny cywilizacji, mozaika etniczno-kulturowa w Mezopotamii i Azji Mn. i jej konsekwencje, specyfika cywilizacyjna Egiptu. W ramach zajęć dotyczących Grecji szczególną uwagę położono na historię i koncepcje polis i symmachii, rywalizację między polis w epoce klasycznej, dzieje demokracji ateńskiej w teorii i praktyce, powstawanie i rozpad imperium Aleksandra, z ekskursem dotyczącym dziejów monarchii hellenistycznych. Trzeci, najobszerniejszy blok tematyczny poświęcony jest dziejom rzymskim, historii wzrastania imperium światowego od czasów legendarnych i królewskich po późne cesarstwo, z uwzględnieniem elementów kryzysowych w historii Rzymu, działań reformatorskich w dobie republiki i cesarstwa. Podjęto też kwestie przemian modelu państwa, organizacji rządów i reform w tej materii oraz spraw administracyjnych. Istotnym

		wątkiem są także sprawy religii, kultów oraz ideologii i ich przemiany na przestrzeni dziejów rzymskich.
13.	Metody oceny (assessment methods)	Egzamin, zaliczenie z oceną z ćwiczeń
14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	Podręczniki: Cary M., Scullard H.H., <i>Dzieje Rzymu. Od czasów najdawniejszych do Konstantyna</i> , przeł. J. Schwakopf, t. 1-2, Warszawa 1992; <i>Człowiek Grecji</i> , red. J.P. Vernant, tłum. P. Bravo, Ł. Niesiołowski-Spanò, Warszawa 2000; <i>Człowiek Rzymu</i> , red. A. Giardina, tłum. P. Bravo, Warszawa 1997; Hammond N.G.L., <i>Dzieje Grecji</i> , tłum. A. Świderkówna, Warszawa 1996; Hammond N.G.L., <i>Starożytna Macedonia</i> , tłum. A.S. Chankowski, Warszawa 1999; Hansen M.H., <i>Demokracja ateńska w czasach Demostenesa. Struktura, zasady, ideologia</i> , tłum. R. Kulesza, Warszawa 1999; <i>Historia starożytna</i> , red. M. Jaczynowska, Warszawa 1999; Jaczynowska M., <i>Historia starożytnego Rzymu</i> , Warszawa 1988; Jaczynowska M., Pawlak M., <i>Starożytny Rzym</i> , Warszawa 2008; Lengauer W., <i>Starożytna Grecja okresu archaicznego i klasycznego</i> , Warszawa 1999; <i>Mezopotamia</i> , red. J. Braun, Warszawa 1973; Mrozewicz L., <i>Historia powszechna. Starożytność</i> , Poznań 2008; Musiał D., <i>Świat grecki od Homera do Kleopatry</i> , Warszawa 2008; Ostrowski J.A., <i>Starożytny Rzym. Polityka i sztuka</i> , Kraków 1999; Roux G., <i>Mezopotamia</i> , tłum. B. Kowalska, J. Kozłowska, Warszawa 1998; <i>Starożytny Egipt</i> , red. A. Szczudłowska, Warszawa 1978; Van De Mieroop M., <i>Historia starożytnego Bliskiego Wschodu ok. 3000-323 p.n.e.</i> , tłum. M. Komorowska, Kraków 2008; Bravo B., Wipszycka E., <i>Historia starożytnych Greków</i> , t. 1, 3, Warszawa 1988, 1992; Wolski J., <i>Historia powszechna. Starożytność</i> , Warszawa 1996; Wolski J., <i>Imperium Arsacydów</i> , Poznań 1996; Zabłocka J., <i>Historia Bliskiego Wschodu w starożytności</i> , Warszawa 1987; Ziółkowski A., <i>Historia Rzymu</i> , Poznań 2004

1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Historia starożytna powszechna - przegląd źródeł
2.	Kod przedmiotu (course code)	05 – H31004; 05 – H31004z
3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy
4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Podstawowy
5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	I, semestr zimowy
6.	Liczba punktów (number of credits)	2
7.	Metody nauczania (teaching methods)	Ćwiczenia 15 godzin (stacjonarne); Ćwiczenia 8 godzin (niestacjonarne).
8.	Język wykładowy (language of course)	Polski
9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Dr hab. Agata Kluczek, dr Agnieszka Bartnik
10.	Wymagania wstępne (prerequisites)	Podstawowe wiadomości z historii starożytnej Grecji i Rzymu
11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	W toku zajęć student powinien poznać możliwie jak najszerszy zespół źródeł różnych typów (dzieła historiograficzne, źródła epigraficzne, numizmatyczne, ikonograficzne), umieć określić kontekst historyczny, w jakim one powstały, ich wiarygodność i wartość poznawczą, dobrać odpowiednią metodę pracy nad źródłem, zrozumieć rolę, jaką źródła te odgrywają w warsztacie historyka. Obok wiedzy teoretycznej istotne jest wdrażanie praktycznych umiejętności pracy nad źródłem i jego interpretacji.
12.	Treści merytoryczne przedmiotu (course contents)	Na zajęciach omawiane są różne typy źródeł: dzieła historiograficzne, źródła epigraficzne, numizmatyczne, ikonograficzne, oraz przedstawiony szeroki ich przegląd. Przykłady źródeł tych typów są szczegółowo analizowane, przeprowadzona jest krytyka wybranych źródeł, analiza niesionych przez nie treści. Kolejnym elementem zajęć jest praca nad źródłem. Selekcja konkretnych, różnorodnych z założenia źródeł, podporządkowana jest zamierzeniu opracowania przez studentów wybranych kwestii z dziejów starożytnego Rzymu, postrzeganych w pryzmacie kariery, rządów i osiągnięć cesarzy: <i>cursus honorum</i> , podstawy i zakres władzy, <i>restitutio</i> , apoteoza.
13.	Metody oceny (assessment methods)	Zaliczenie z oceną z ćwiczeń
14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	Podręczniki: Brożek M., <i>Historia literatury łacińskiej</i> , Warszawa 1969; Cytowska M., Szelest H., <i>Literatura grecka i rzymska w zarysie</i> , Warszawa 1981; Cytowska M., Szelest H., <i>Literatura rzymska. Okres augustiański</i> , Warszawa 1990; Cytowska M., Szelest H., <i>Literatura rzymska. Okres cesarstwa, autorzy chrześcijańscy</i> , Warszawa 1994; Cytowska M., Szelest H., <i>Literatura rzymska. Okres cesarstwa</i> , Warszawa 1992; Cytowska M., Szelest H., Rychlewska L., <i>Literatura rzymska. Okres archaiczny</i> , Warszawa 1996; Kumaniecki K., <i>Literatura rzymska, Okres cyceroński</i> , Warszawa 1977; Lewandowski I., <i>Historiografia rzymska</i> , Poznań 2007; Morawski K., <i>Schylek literatury rzymskiej w</i>

		<p><i>drugim i trzecim wieku po Chr.</i>, Kraków 1921; Sinko T., <i>Zarys literatury greckiej</i>, t. 1-2, Warszawa 1959; <i>Słownik pisarzy antycznych</i>, red. A. Świderkówna, Warszawa 2001; <i>Vademecum historyka starożytnej Grecji i Rzymu</i>, t. 1, red. E. Wipszycka, Warszawa 1985; <i>Vademecum historyka starożytnej Grecji i Rzymu</i>, t. 1/2: <i>Źródłoznawstwo starożytności klasycznej</i>, red. E. Wipszycka, Warszawa 2001; <i>Vademecum historyka starożytnej Grecji i Rzymu</i>, t. 3: <i>Źródłoznawstwo czasów późnego antyku</i>, red. E. Wipszycka, Warszawa 1999; Witkowski S., <i>Historiografia grecka i nauki pokrewne</i>, t.1-3, Kraków 1925-1927.</p>
--	--	--

II B 1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Historia średniowieczna Polski
II B 2.	Kod przedmiotu (course code)	05 – H31009; 05 – H31009z
II B 3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy
II B 4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Podstawowy
II B 5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	I, semestr letni
II B 6.	Liczba punktów (number of credits)	6
II B 7.	Metody nauczania (teaching methods)	Wykład: 30 godzin, ćwiczenia: 30 godzin (stacjonarne); Wykład: 24 godziny, ćwiczenia: 14 godzin (niestacjonarne).
II B 8.	Język wykładowy (language of course)	Polski.
II B 9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Prof. UŚ dr hab. Jerzy Sperka, dr Bożena Czwojdrak, mgr Katarzyna Niemczyk
II B 10.	Wymagania wstępne (pre-requisites)	Podstawowa wiedza z dziejów Polski średniowiecznej
II B 11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Celem ćwiczeń i wykładów jest zapoznanie studentów z głównymi procesami i problemami dotyczącymi dziejów Polski średniowiecznej.
II B 12.	Treści merytoryczne przedmiotu (course contents)	W trakcie zajęć omówione zostaną następujące zagadnienia: kształtowanie się państwa polskiego w IX-XI w.; kryzys monarchii wczesnopiastowskiej; restytucja monarchii i drugi kryzys dynastyczny; geneza ustawy sukcesyjnej Bolesława Krzywoustego i jej konsekwencje; rozbięcie dzielnicowe; zjednoczenie państwa polskiego na przełomie XIII/XIV w.; monarchia Kazimierza Wielkiego; Unie polsko-litewskie w średniowieczu; polityka wewnętrzna i zagraniczna pierwszych Jagiellonów; społeczeństwo, gospodarka i kultura Polski średniowiecznej.
II B 13.	Metody oceny (assessment methods)	Egzamin; zaliczenie z oceną z ćwiczeń.
II B 14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	R. Grodecki, S. Zahorowski, J. Dąbrowski, <i>Dzieje Polski średniowiecznej</i> , t. 1-2, Kraków 1995 i nast.; J. Wyrozumski, <i>Dzieje Polski piastowskiej (VIII w.-1370)</i> , Kraków 1999; K. Baczkowski, <i>Dzieje Polski późnośredniowiecznej (1370-1506)</i> , Kraków 1999; <i>Dzieje narodu i państwa polskiego</i> , t. I, z. 1-19, Warszawa 1987-1999; H. Łowmiański, <i>Początki Polski</i> , t. V-VI, Warszawa 1973-1985; G. Labuda, <i>Studia nad początkami państwa polskiego</i> , t. 1-2, Poznań 1987-1988; S. Szczur, <i>Historia Polski. Średniowiecze</i> , Kraków 2002 i nast. wyd.

II B 1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Historia średniowieczna Polski – przegląd źródeł
II B 2.	Kod przedmiotu (course code)	05 – H31010; 05 – H31010z
II B 3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy
II B 4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Podstawowy
II B 5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	Rok I, semestr II
II B 6.	Liczba punktów (number of credits)	2
II B 7.	Metody nauczania (teaching methods)	Ćwiczenia 15 godzin (stacjonarne); Ćwiczenia 8 godzin (niestacjonarne).
II B 8.	Język wykładowy (language of course)	Polski
II B 9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Dr Bożena Czwojdrak
II B 10.	Wymagania wstępne (pre-requisites)	Podstawowe informacje z historii średniowiecza Polski
II B 11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Zapoznanie studentów z podstawowymi źródłami narracyjnymi do historii średniowiecza Polski
II B 12.	Treści merytoryczne przedmiotu (course contents)	Studenci na wspomnianym przedmiocie zapoznają się z sylwetkami poszczególnych średniowiecznych kronikarzy polskich, dokonują analiz fragmentów ich prac, często metodą porównawczą, wyrabiają sobie opinie na temat stylu, wiarygodności i krytyki tego typu źródeł. Zajęcia te poprzedzają ćwiczenia z historii średniowiecza Polski i stanowią dla nich swoistego rodzaju bazę.
II B 13.	Metody oceny (assessment methods)	Aktywność, kolokwium zaliczeniowe, referaty.
II B 14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	Gall Anonim, <i>Kronika Polska</i> , wyd. i tł. R. Grodecki, kilka wydań; <i>Kronika Polska Mistrza Wincentego Kadłubka</i> , wyd. i tł. B. Kurbis, kilka wydań; <i>Kronika Wielkopolska</i> , wyd. i tł. B. Kurbis, Warszawa 1965; Jan z Czarnkowa, <i>Kronika</i> , wyd. i tł. J. Żerbiłło, M.D. Kowalski, kilka wydań; Jan Długosz, <i>Roczniki czyli kroniki sławnego Królestwa Polskiego</i> , red. J. Wyrzumski, t. I-XII, Kraków 1961-2006.

II B 1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Historia średniowieczna powszechna
II B 2.	Kod przedmiotu (course code)	05 – H31011; 05 – H31011z
II B 3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy.
II B 4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Podstawowy.
II B 5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	II, semestr letni.
II B 6.	Liczba punktów (number of credits)	6
II B 7.	Metody nauczania (teaching methods)	Wykład: 30 godzin, ćwiczenia: 30 godzin (stacjonarne); Wykład: 24 godziny, ćwiczenia: 14 godzin (niestacjonarne).
II B 8.	Język wykładowy (language of course)	Polski.
II B 9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Prof. zw. dr hab. Idzi Panic, dr Jakub Morawiec.
II B 10.	Wymagania wstępne (prerequisites)	Znajomość dziejów Imperium Romanum w I – III w. p.Ch.
II B 11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Celem wykładów jest ukazanie procesu rozwoju politycznego, gospodarczego oraz społecznego ludów zamieszkujących Europę (tych mianowicie, które nie zostały podbite przez Imperium Romanum) i ich przekształcanie się w narody, zaś zamieszkiwane przez nich terytoria, w państwa. Kolejnym etapem kształcenia wiedzy na temat dziejów Europy i sąsiadujących z nią terenów Afryki i Azji jest analiza zmian, które ustawnie zachodziły we wszystkich sferach życia: politycznej, gospodarczej, prawnej, społecznej i religijnej, a także kultury. Zamierzeniem wykładowcy jest wykształcenie zrozumienia u studentów procesów rozwojowych, które przeprowadziły społeczeństwa z fazy plemiennych do państwowej, z wszelkimi konsekwencjami (takimi jak na przykład wprowadzenie znajomości pisma, prawa rzymskiego, miast, itd., co następnie przygotowuje grunt do wykształcenia się nowej epoki, renesansu).
II B 12.	Treści merytoryczne przedmiotu (course contents)	Jako że epoka, średniowiecze, trwała w zasadzie 1000 lat (w poszczególnych regionach oczywiście czas ten rozkładał się nierówno), więc przedmiot obejmuje wielką paletę zagadnień. Ujęte zostały przez wykładowcę w kilkudziesięciu blokach tematycznych, spośród których przedmiotem wykładu są te zagadnienia, które tworzą – o ile tak można stwierdzić – pewien kręgosłup, pozwalający zrozumieć, czym ta epoka była, jakie są jej najważniejsze trendy rozwojowe, jaka była przyczyna zróżnicowania w czasie i w przestrzeni poszczególnych kręgów geograficznych Europy, a także jej najbliższych sąsiadów. Historia powszechna średniowiecza realizowana jest w blokach wykładowych, a także omawiana w blokach ćwiczeniowych od Wielkiej wędrówki ludów po wyprawę Kolumba (bez niej). Szczególną uwagę położono na omówienie Wielką wędrówkę ludów i kształtowanie się podstaw terytorialnych Europy; dzieje polityczne najważniejszych potęg ówczesnej Europy i ich wzajemną rywalizację, rywalizację papieża z cesar-

		stwem, a także najważniejsze zagadnienia z historii gospodarczej, przemian społecznych, prawa oraz kultury.
II B 13.	Metody oceny (assessment methods)	Egzamin, zaliczenie z oceną z ćwiczeń.
II B 14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	Podstawowe: T. Manteuffel: <i>Historia powszechna. Średniowiecze</i> . Warszawa 1990 (i inne wydania); B. Zientara: <i>Historia powszechna średniowieczna</i> . Warszawa 1994 (i inne wydania). Zalecane: M. Banaszak: <i>Historia Kościoła Katolickiego, t. II, Średniowiecze</i> , Warszawa 1987; J. Baszkiewicz: <i>Powszechna historia ustrojów państwowych</i> . Gdańsk 1998; J. Baszkiewicz: <i>Młodość uniwersytetu</i> ; A. Bochnak: <i>Historia sztuki średniowiecznej</i> , Warszawa 1973; Ch. Brooke: <i>Europa średniowieczna 962 – 1154</i> , przeł. J. Marzecki. Warszawa 2001; S. Bylina: <i>Ruchy heretyckie w średniowieczu</i> . Warszawa (i inne) 1991; G. Duby, R. Mandrou: <i>Historia kultury francuskiej</i> , Warszawa 1965, rozdział I – V; R. Ewans: <i>Filozofia i teologia w średniowieczu</i> , Warszawa 1997. J. Le Goff: <i>Kultura średniowiecznej Europy</i> , przeł. H. Szumańska–Grossowa. Warszawa 1965; H.W. Haussig: <i>Historia kultury bizantyjskiej</i> , Warszawa 1969; <i>Historia filozofii średniowiecznej</i> , red. J. Legowicz, Warszawa 1979; J. Kulischer: <i>Powszechna historia gospodarcza średniowiecza i czasów nowożytnych</i> , t. I, Warszawa 1961; G. Labuda: <i>Słowiańszczyzna starożytna i średniowieczna</i> . Poznań 1999; J. H. Mundy: <i>Europa średniowieczna (1150 – 1309)</i> , przeł. R. Sudół. Warszawa 2001; G. Ostrogorski: <i>Dzieje Bizancjum</i> , Warszawa 1968; H. Samsonowicz: <i>Życie miasta średniowiecznego</i> . Warszawa 1970 (i inne wyd.); M. Szczaniecki: <i>Powszechna historia państwa i prawa</i> , cz. II: <i>Państwo feudalne</i> , Warszawa 1968 (i dalsze wydania); <i>Wielka Historia Powszechna</i> . T. IV, cz. 1 i 2, Warszawa 1937-1939.

1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Historia nowożytna Polski do 1795 r.
2.	Kod przedmiotu (course code)	05 – H31022; 05 – H31022z
3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy
4.	Poziom przedmiotu (level of course)	podstawowy
5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	R. II, semestr zimowy.
6.	Liczba punktów (numbers of credits)	6
7.	Metoda nauczania (teaching methods)	Wykład: 30 godzin; ćwiczenia: 30 godzin (stacjonarne); Wykład: 24 godziny; ćwiczenia: 14 godzin (niestacjonarne);
8.	Język wykładowy (language of course)	Polski
9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Prof. UŚ dr hab. Ryszard Skowron, dr hab. Dariusz Rolnik
10.	Wymagania wstępne (pre-requisites)	Podstawowa znajomość chronologii
11.	Cel przedmiotu (objectives of the course)	Celem jest ukazanie i zapoznanie studentów z podstawowymi problemami z zakresu historii Polski XVI-XVIII w. obejmującymi sfery polityki gospodarki i kultury. Student winien poznać faktografię przynajmniej na tyle by umiał identyfikować i definiować procesy zachodzące w społeczeństwie i państwie polsko-litewskim. Musi również umieć analizować źródła, wyciągać z nich wnioski z nich, w czym pomocna powinna być dobra znajomość literatury podstawowej, co łącznie da studentowi umiejętność interpretacji wydarzeń i pomoże w znajdowanie ich przyczyn oraz skutków.
12.	Treść merytoryczna przedmiotu (course contents)	Na zajęciach zostaną omówione najważniejsze problemy państwa i społeczeństwa w czasach rządów konkretnych władców. Zostały one zawarte w 3 grupach tematycznych. Pierwsza obejmuje sprawy związane z kształtowaniem ustroju państwa, rozwojem sejmu, senatu, urzędów centralnych i ziemskich. Omówione w niej będą kwestie związane z utworzeniem unii lubelskiej i wprowadzeniem wolnej elekcji. Druga grupa tematyczna obejmuje kwestie związane z panowaniem królów elekcyjnych do czasów saskich. Wśród nich szczególny nacisk położony będzie na rywalizację wewnątrz państwa między szlachtą, możnymi i królem, co rodziło określone problemy ze znaczeniem i prestiżem władzy Polsce, powodowało określone zachowania narodu politycznego. Na takim tle rozważane będą sprawy związane z politycznymi konfliktami w które Rzeczypospolita się uwikłała. Trzecia grupa tematyczna, której poświęcona zostanie największa liczba godzin, obejmuje XVIII wiek i panowanie Augustów i Stanisława Augusta. W niej zostaną omówione kwestie związane z obrazem

		wewnętrznego stanu państwa, jego słabościami i próbami naprawy. Drugim istotnym wątkiem tej grupy tematycznej będą sprawy związane z relacjami Polski z sąsiednimi mocarstwami, szczególnie zaś z Rosją.
13.	Metody oceny (assessment methods)	Zaliczenie na ocenę
14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	Podręczniki: U. Augustyniak, <i>Historia Polski 1572-1795</i> . Warszawa 2008; M. Markiewicz, <i>Historia Polski 1492-1795</i> . Kraków 2004; <i>Historia sejmu polskiego</i> , red. J. Michalski, t. 1, Warszawa 1984.

1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Historia nowożytna Polski do 1795 r. – przegląd źródeł
2.	Kod przedmiotu (course code)	05 - H31023; 05 - H31023z
3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy
4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Podstawowy
5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	II, semestr zimowy.
6.	Liczba punktów (numbers of credits)	2
7.	Metoda nauczania (teaching methods)	Ćwiczenia: 15 godzin (stacjonarne); Ćwiczenia: 8 godzin (niestacjonarne).
8.	Język wykładowy (language of course)	Polski
9.	Imię I nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Dr hab. Dariusz Rolnik
10.	Wymagania wstępne (pre-requisites)	Podstawowa znajomość faktografii epoki
11.	Cel przedmiotu (objectives of the course)	Celem jest zorientowanie studenta w zasobach źródeł przechowywanych w archiwach polskich i zagranicznych, a dotyczących dziejów Polski XVI-XVIII w. i przede wszystkim nauczenie korzystania z nich. W toku zajęć student powinien poznać możliwie jak najszerszy zespół źródeł różnych typów. Winien umieć określić kontekst historyczny w jakim one powstały, ich wiarygodność, dobrać odpowiednią metodę pracy nad źródłem zależnie od jego charakteru i zrozumieć rolę jaką źródła odgrywają w warsztacie historyka.
12.	Treść merytoryczna przedmiotu (course contents)	Na zajęciach zostaną omówione różne typy źródeł np. korespondencja, pamiętniki, testamenty, diariusze, lauda sejmikowe. Następnie na konkretnych przykładach omówione zostaną informacje, które źródło daje oraz przeprowadzona zostanie krytyka źródła (m.in. testamenty, korespondencja, Konstytucja 3 maja), a następnie analiza niesionych przez nie treści. Na tej podstawie także zwrócona będzie uwaga na sposoby edycji źródeł ich wady i zalety w zależności od omawianego wydawnictwa.
13.	Metody oceny (assessment methods)	Zaliczenie na ocenę
14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	Z. Wojtkowiak, <i>Nauki pomocnicze historii najnowszej. Źródłoznawstwo. Źródła narracyjne. Pamiętniki, teksty literackie</i> , Poznań 2001; <i>Testamenty szlachty krakowskiej XVII-XVIII w.</i> , oprac. A. Falniowska-Gradowska, Kraków 1997; T. Ostrowski, <i>Poufne wieści z oświeczonej Warszawy. Gazetki pisane z roku 1782</i> , oprac. R. Kaleta. Wrocław 1972; <i>Co to jest wolność? Zagadnienie badane przez Azjatę i przedstawione [...] przez najdostojniejszego Antoniego Dembowskiego, biskupa płockiego</i> , wstęp i oprac. A. Perłakowski i M. Wyszomirska, Kraków 2008; <i>Listy Hugona Kołłataja pisane z emigracji w r. 1792, 1793 i</i>

		<i>1794</i> , zebrał L. Siemieński, Poznań 1872.
--	--	--

II B 1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Historia nowożytna powszechna do 1789 roku
II B 2.	Kod przedmiotu (course code)	05 - H31024; 05 - H31024z
II B 3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy.
II B 4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Podstawowy.
II B 5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	II, semestr letni.
II B 6.	Liczba punktów (number of credits)	6
II B 7.	Metody nauczania (teaching methods)	Wykład: 30 godzin; ćwiczenia: 30 godzin (stacjonarne). Wykład: 24 godziny; ćwiczenia: 14 godzin (niestacjonarne);
II B 8.	Język wykładowy (language of course)	Polski.
II B 9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Prof. UŚ dr hab. Ryszard Skowron, dr Aleksandra Skrzypiet, mgr Aleksandra Barwicka
II B 10.	Wymagania wstępne (prerequisites)	Podstawowe wiadomości dotyczące dziejów powszechnych w epoce nowożytnej (XVI-XVIII w.)
II B 11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	zrozumienia przemian w świecie i Europie od renesansu do oświecenia; interpretacji roli Europy w dziejach świata w następstwie odkryć geograficznych i kolonizacji; poznanie przebiegu i skutków reformacji i konfliktów religijnych; zrozumienie przebiegu procesów politycznych, ustrojowych i gospodarczych w państwie nowożytnym; poznanie przemian w kulturze i sztuce europejskiej w XVI-XVIII.
II B 12.	Treści merytoryczne przedmiotu (course contents)	Dzieje polityczne świata i Europy w okresie XVI-XVIII wieku. Stosunki międzynarodowe, gospodarka, społeczeństwo oraz kultura w czasach nowożytnych. Wykłady w 3 blokach tematycznych (ekspansja Europy i jej kolonie w XVI-XVIII w., unie i imperia nowożytnego świata; wielkie konflikty w Europie nowożytnej), ćwiczenia w 15 blokach tematycznych, analizujących zagadnienia takie jak: reformacja w poszczególnych krajach, renesans europejski, imperium Karola V; ekspansja Turcji; wojna trzydziestoletnia, dwie rewolucje angielskie; Ludwik XIV i jego epoka, wielka wojna północna; Europa oświeconego absolutyzmu; myśl społeczno-polityczna i kultura Oświecenia; powstanie Stanów Zjednoczonych.
II B 13.	Metody oceny (assessment methods)	Egzamin, zaliczenie z oceną z ćwiczeń.
II B 14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	J. Wyczański, <i>Historia powszechna. Wiek XVI</i> , Warszawa 1999, R. Mackenny, <i>Europa XVI wieku. Ekspansja i konflikt</i> , Warszawa 1997, Z. Wójcik, <i>Historia powszechna XVI-XVII wiek</i> , Warszawa 1973, T. Munck, <i>Europa XVII wieku 1598-1700. Państwo, konflikty i porządek społeczny</i> , Warszawa 1998, A. Kersten, <i>Historia powszechna. Wiek XVII</i> , Warszawa 1984, E. Rostworowski, <i>Historia powszechna wieku XVIII</i> , Warszawa 1977, J. Maciszewski, <i>Historia powszechna. Wiek Oświecenia</i> , Warszawa 1997, J. Black, <i>Europa XVIII wieku 1700-1789</i> , Warszawa 1997, <i>Europa i świat w epoce oświeconego absolutyzmu</i> , pod red. J. Staszewskiego, Warszawa 1991, <i>Europa i świat w począt-</i>

		<i>kach epoki nowożytnej</i> , pod red. A. Mączaka, Warszawa 1991-1992, Braudel F., <i>Kultura materialna, gospodarka i kapitalizm XV-XVIII wiek</i> , t. I-III, Warszawa 1992
--	--	--

II B 1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Historia nowożytna powszechna – przegląd źródeł
II B 2.	Kod przedmiotu (course code)	05 - H31025; 05 - H31025z
II B 3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy.
II B 4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Podstawowy.
II B 5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	II, semestr zimowy
II B 6.	Liczba punktów (number of credits)	2
II B 7.	Metody nauczania (teaching methods)	Ćwiczenia: 15 godzin (stacjonarne); Ćwiczenia: 8 godzin (niestacjonarne);
II B 8.	Język wykładowy (language of course)	Polski.
II B 9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Prof. UŚ dr hab. Ryszard Skowron, dr Aleksandra Skrzypietz, mgr Aleksandra Barwicka
II B 10.	Wymagania wstępne (pre-requisites)	Umiejętność krytycznej analizy tekstu źródłowego, podstawowa znajomość faktografii z zakresu historii powszechnej XVI-XVIII wieku
II B 11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Celem zajęć jest ukazanie najważniejszych rodzajów źródeł do historii nowożytnej powszechnej: korespondencja, dokumenty dyplomatyczne (instrukcje, memoriały, listy uwierzytelniające, relacje finalne), pamiętniki, traktaty polityczne.
II B 12.	Treści merytoryczne przedmiotu (course contents)	Analiza źródeł dotyczących poznawania świata przez Europejczyków w wieku XVI-XVII; Traktaty polityczne epoki nowożytnej; Źródła do dziejów merkantylizmu; Dokumentacja dyplomatyczna; Źródła do badań nad ceremoniałem na dworze królewskim; Źródła do dziejów handlu – rejestry cła sundzkiego.
II B 13.	Metody oceny (assessment methods)	Zaliczenie z oceną
II B 14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	G. da Cruz, <i>Traktat o sprawach i osobliwościach Chin</i> , red. J. Kieniewicz, Gdańsk 2001; A. da Ca da Mosto, <i>Podróże do Afryki</i> , tłum. J. Szymanowska, Gdańsk 1994; A. Velho, <i>Relacja z wyprawy Vasco da Gamy do Indii</i> , tłum. E. Milewska, Gdańsk 1996; N. Machiavelli, <i>Księżę</i> , Warszawa 1984; <i>Elementa ad Fontium Editiones; Acta Nuntiaturae Polonie; Tabeller over Skibsfart og Varetransport gennem Oresund 1497-1660.</i>

II B 1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Historia Polski 1795-1918.
II B 2.	Kod przedmiotu (course code)	05-H31040; 05-H31040z
II B 3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy.
II B 4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Podstawowy.
II B 5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	II, semestr letni
II B 6.	Liczba punktów (number of credits)	6
II B 7.	Metody nauczania (teaching methods)	Wykład: 30 godzin, ćwiczenia: 30 godzin (stacjonarne); wykład: 24 godziny, ćwiczenia: 14 godzin (niestacjonarne);
II B 8.	Język wykładowy (language of course)	Polski
II B 9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	dr Jacek Kurek, dr Jacek Kaniewski
II B 10.	Wymagania wstępne (pre-requisites)	Podstawowe wiadomości z historii Polski 1975–1918
II B 11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Celem wykładów i ćwiczeń jest ukazanie najważniejszych wydarzeń z historii Polski XIX w. na tle europejskim widzianych przez pryzmat kategorii kulturowych. Istotne jest, by studenci zdali sobie sprawę z roli kultury w dziejach polskiego wieku XIX i potrafili dostrzec związki między nią a narodzinami nowoczesnego narodu polskiego oraz odrodzeniem polskiego państwa w roku 1918, także jego dziejami w wieku XX. Celem zajęć jest także zwrócenie uwagi na interdyscyplinarny wymiar poznania w naukach humanistycznych. W przypadku historii Polski w XIX w. jej zrozumienie nie jest możliwe bez odniesień do romantyzmu z wszelkimi tego konsekwencjami (rola literatury i sztuki). Taka optyka zastosowana do poznania wieku XIX ma zbliżyć studentów do pełniejszego rozumienia polskiego wieku XX i współczesności wciąż ściśle związanej z doświadczeniem „wielkiego stulecia Polaków” XIX w.
II B 12.	Treści merytoryczne przedmiotu (course contents)	Przedmiot Historia Polski 1795–1918 chronologicznie rozpoczyna się od wydarzeń związanych z trzecim rozbiorem Polski, a kończy na odzyskaniu przez nią niepodległości. Okres ten dzielić można różnorodnie, najogólniej np.: 1795–1814, 1815–1863, 1864–1918. Możliwa jest też periodyzacja wedle krótszych odcinków czasowych. Jednak ujęcie chronologiczne nie stanowi dla wykładu i ćwiczeń dominanty. Najwięcej uwagi poświęca się bowiem kwestiom kulturowym, a zwłaszcza zagadnieniom związków literatury i – szerzej – sztuki polskiej XIX w. z kształtowaniem się świadomości (także narodowej i historycznej) Polaków. Osią wykładu jest pogląd, że w XIX w. „literatura zastąpiła państwo”. Bardzo istotną rolę odgrywa tu podkreślenie znaczenie powstań narodowowyzwoleńczych (omawianych nie w sposób chronologiczny, ale problemowy), ich kulturowych skutków oraz narodzin nowoczesnych ruchów społecznych i politycznych ze szczególnym uwzględnieniem procesów narodotwórczych. Spojrzenie przez pryzmat dwóch ide-

		<p>ałów osobowych wykreowanych w XIX w. – „poety” i „inżyniera” – jest okazją, by stosownie rozłożyć akcenty wykładu. Nie można pominąć roli komunikacji, dzięki rozwojowi której dziewiętnastowieczne zmiany rozstrzygają o ewolucji społeczeństw i przemianach w świecie, tym samym na ziemiach polskich (przebudzenie narodowe na Górnym Śląsku, wielomilionowa emigracja na kontynent amerykański). Gros zajęć zakłada wykorzystanie przykładów olejnego malarstwa europejskiego i polskiego powstałego od schyłku XVIII do pierwszych dekad XX w., oraz muzyki – jako źródła poznania. Zgodne z intuicjami M. Blocha cały otaczający historyka świat jest niewyczerpanym źródłem historycznym, a historię - jak sam współtwórca <i>Annales</i> pokazał - „czytać” można i z pejzażu.</p>
II B 13.	Metody oceny (assessment methods)	egzamin, zaliczenie z oceną z ćwiczeń
II B 14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	<p>Studenci otrzymują liczący kilkaset pozycji wykaz literatury do wyboru. Spośród wielu podręczników najbardziej zalecany jest A. Chwalba: <i>Historia Polski 1795–1918</i>. Kraków 2000; ponadto m.in. książki: M. Janion i M. Żmigrodzka: <i>Romantyzm i historia</i>. Gdańsk 2001; N. Bończa-Tomaszewski: <i>Źródła narodowości. Powstanie i rozwój polskiej świadomości w II połowie XIX i na początku XX wieku</i>. Wrocław 2006; A. Brückner: <i>Dzieje kultury polskiej</i>. T. 4: 1795(1772)–1914 (kilka wydań); W. Zajewski: <i>Powstanie Listopadowe 1830–1831</i>. Warszawa 1998; S. Kieniewicz: <i>Powstanie styczniowe</i> Warszawa 2009; W. Juszcak: <i>Malarstwo polskiego modernizmu</i>. Gdańsk 2004.</p>

II B 1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Historia Polski 1795-1918 – przegląd źródeł.
II B 2.	Kod przedmiotu (course code)	05-H31041, 05-H31041z
II B 3.	Typ przedmiotu (type of course)	obowiązkowy
II B 4.	Poziom przedmiotu (level of course)	podstawowy
II B 5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	II, semestr letni
II B 6.	Liczba punktów (number of credits)	2
II B 7.	Metody nauczania (teaching methods)	ćwiczenia: 15 godzin (stacjonarne); ćwiczenia: 8 godzin (niestacjonarne)
II B 8.	Język wykładowy (language of course)	Polski
II B 9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	dr Jacek Kurek, dr Jacek Kaniewski
II B 10.	Wymagania wstępne (pre-requisites)	Znajomość podstawowych i różnorodnych źródeł do historii Polski 1795–1918
II B 11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Celem ćwiczeń jest zaznajomienie studentów z wybranymi źródłami pozwalającymi poznać wydarzenia z historii Polski XIX wieku oraz charakter epoki, jej język i świat wartości. Istotne jest, by studenci potrafili docenić nie tylko źródła pisane, lecz także ikonograficzne. Cel zajęć stanowi zatem interpretacja różnego rodzaju źródeł (prasa, pamiętniki, dokumenty dyplomatyczne itd.), a także poezja, która dla XIX wieku ma charakter kluczowy, będąc jednym z jego najważniejszych „języków”, oraz malarstwo. W dwóch ostatnich wypadkach nie chodzi o krytykę z pozycji historycznoliterackich czy też historii sztuki. Poezja XIX-wieczna ukazuje świat wyobraźni, idei i ducha. Jest jednym z podstawowych kodów komunikacyjnych. Malarstwo, pozwala zwrócić uwagę na te same wartości, dodatkowo dostarczając wiele informacji z dziedziny historii obyczajów, architektury, techniki, medycyny, życia codziennego, pracy, komunikacji itd. Szeroki horyzont ukazania źródeł do dziejów XIX wieku ma zwrócić uwagę na wieloaspektowość studiowanej dziedziny i interdyscyplinarny wymiar poznania w naukach humanistycznych. Zrozumienie historii Polski w XIX wieku nie jest możliwe bez odniesień do romantyzmu z wszelkimi tego konsekwencjami (rola literatury i sztuki). Taka optyka zastosowana do poznania wieku XIX ma zbliżyć studentów do pełniejszego rozumienia także polskiego wieku XX i współczesności wciąż ściśle związanej z doświadczeniem „wielkiego stulecia Polaków” XIX wieku, kiedy to „literatura zastąpiła państwo”
II B 12.	Treści merytoryczne przedmiotu (course contents)	Przegląd źródeł do Historii Polski 1795–1918 obejmuje źródła od wydarzeń związanych z trzecim rozbiorem Polski, aż po odzyskanie przez Polskę niepodległości. Okres ten dzielić można różnorodnie, najogólniej np.: 1795–1814, 1815–1863, 1864–1918. Możliwa jest też periodyzacja krótszych odcinków czasowych. Jednak ujęcie chronologiczne nie stanowi dla ćwiczeń dominanty. Najwięcej uwagi poświęca się bowiem kwestiom kulturowym, a zwłaszcza zagadnieniom

		<p>związków literatury i – szerzej: sztuki polskiej XIX wieku – z kształtowaniem się świadomości (także narodowej i historycznej) Polaków. Teksty pisarzy i wieszczów są wykorzystywane do przybliżenia studentom świata wyobraźni XIX-wiecznych Polaków. Fragmenty, np. „Trylogii”, pozwalają poznać XIX-wieczne tęsknoty i społeczne nastroje, sposób ujmowania historii i państwa (dawnego i przyszłego) w myśl założenia, że literatura każdej epoki jest barometrem pozwalającym poznać społeczeństwo. W części zajęć zakłada się wykorzystanie przykładów malarstwa światowego i polskiego powstałego od schyłku XVIII do pierwszych dekad XX wieku, oraz muzyki – jako źródeł poznania. Zgodne z intuicjami M. Blocha cały otaczający historyka świat jest niewyczerpanym źródłem historycznym, a historię – jak sam współtwórca <i>Annales</i> pokazał – „czytać” można i z pejzażu.</p>
II B 13.	Metody oceny (assessment methods)	zaliczenie z oceną z ćwiczeń
II B 14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	<p>Studenci korzystają z następujących opracowań: N. Bończa-Tomaszewski: <i>Źródła narodowości. Powstanie i rozwój polskiej świadomości w II połowie XIX i na początku XX wieku</i>. Wrocław 2006; T. Boruta: <i>Szkoła patrzenia</i> Kielce 2003; M. Poprzęcka: <i>Kochankowie z masakrą w tle</i>. Warszawa 2004 oraz tej samej autorki: <i>Sztuka patrzenia</i>. Warszawa 2003. Kilka ćwiczeń polega na oglądaniu przeźroczy z malarstwem m.in. Artuta Grottgera, Jana Matejki, Aleksandra i Maksymiliana Gierymskich, <i>Panoramy Racławickiej</i> Styki i Kossaka itd. Co do tekstów, praca opiera się na analizie fragmentów pamiętników m.in. Kazimierza Chłędowskiego, A.J. Czartoryskiego, Z.S. Felińskiego, K. Mikoszewskiego i W. Łukasiewskiego, a także prozy Henryka Sienkiewicza („Trylogia”, <i>Krzyżacy</i>) i publicystyki tegoż oraz na analizie poezji i korespondencji Marii Konopnickiej. Ponadto wykorzystywane są następujące wydawnictwa: <i>Źródła do dziejów wojny polsko-rosyjskiej 1830–1831 roku</i>. Red. B. Pawłowski. T. 1–4. Warszawa 1931–1935; <i>Górny Śląsk i Zagłębie w dawnych opisach wiek XIX</i>. Wybór, wstęp i oprac. A. Zieliński. Katowice 1984; <i>Korespondencja Filomatów (1817–1823)</i>. Wybór i oprac. M. Zielińska. Warszawa 1988. Zajęcia prowadzone są też z wykorzystaniem prasy górnośląskiej z przełomu XIX i XX wieku (m.in. „Katolik”) dostępnej na kserokopiach</p>

1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Historia powszechna 1789-1918
2.	Kod przedmiotu (course code)	05-H31042; 05-H31042z
3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy.
4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Podstawowy.
5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	II, semestr letni.
6.	Liczba punktów (number of credits)	6
7.	Metody nauczania (teaching methods)	Wykład: 30 godzin; ćwiczenia: 30 godzin (stacjonarne); wykład: 24 godzin; ćwiczenia: 14 godzin (niestacjonarne).
8.	Język wykładowy (language of course)	Polski.
9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	dr hab. Dariusz Nawrot
10.	Wymagania wstępne (prerequisites)	Podstawowe wiadomości z historii powszechnej XIX wieku i umiejętność korzystania ze źródeł tej epoki
11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Celem wykładów jest ukazanie najważniejszych wydarzeń z okresu XIX wieku, zwłaszcza w ówczesnej Europie i ich wpływu na współczesny kształt Świata. Studenci w 15 blokach tematycznych mają wyrobić sobie opinię na temat przyczyn i skutków najważniejszych wydarzeń politycznych rozpoczynając od Wielkiej Rewolucji Francuskiej do przyczyn wybuchu I wojny światowej włącznie. Jednocześnie mają zdobyć wiedzę na temat przemian społecznych i gospodarczych w ówczesnym Świecie oraz zrozumieć przyczyny i konsekwencje narodzin nowych zjawisk, takich jak europejski nacjonalizm czy masowe ruchy społeczne i polityczne.
12.	Treści merytoryczne przedmiotu (course contents)	Historia powszechna w latach 1789-1918 zawarta jest w 15 blokach tematycznych: Geneza Wielkiej Rewolucji Francuskiej i reformy 1789 roku. Walka o kształt monarchii konstytucyjnej i przyczyny jej upadku. Walka o kształt republiki we Francji 1792-1794. Przyczyny zamachu 9 listopada 1799 i podstawy władzy Napoleona we Francji. Europa w okresie dominacji francuskiej. Kongres Wiedeński i Święte Przymierze. Wiosna Ludów w Europie. II Cesarstwo we Francji – dzieje wewnętrzne. Geneza III republiki. Zjednoczenie Włoch 1849-1870. Zjednoczenie Niemiec 1849-1871. Monarchia Habsburska w latach 1859-1867. Wojna secesyjna, geneza i jej skutki dla dziejów USA. Ekspansja kolonialna państw europejskich w drugiej połowie XIX wieku i zmiany w gospodarce światowej. Przyczyny I wojny światowej
13.	Metody oceny (assessment methods)	Egzamin, zaliczenie z oceną z ćwiczeń.

14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	<p>J. Baszkiewicz: S. Meller: <i>Rewolucja Francuska</i>. Warszawa 1984; J. Baszkiewicz: <i>Ludwik XVI</i>. Wrocław 1985; J. Baszkiewicz: <i>Danton</i>. Warszawa 1978; J. Baszkiewicz: <i>Robespierre</i>. Warszawa 1976; J. Baszkiewicz: <i>Anatomia bonapartyzmu</i>. Gdańsk 2003; H. Batorowski: <i>Państwa bałkańskie 1800-1923</i>. Kraków 1938; W.L. Bruce: <i>Mikołaj I</i>. Warszawa 1988; P. Gaxotte: <i>Rewolucja Francuska</i>. Warszawa 2001; S. Grodziski: <i>Franciszek Józef</i>. Wrocław 1977; F. Herre: <i>Metternich – orędownik pokoju</i>. Warszawa 1990; W. Jakóbczyk: <i>Niemcy 1815-1919. Między partykularyzmem a federalizmem</i>. Warszawa 1984; S. Kalembka: <i>Wiosna Ludów w Europie</i>. Warszawa 1991; L. Korusiewicz: <i>Wojna Secesyjna 1860-1865</i>. Warszawa 1985; G. Lefebvre: <i>Terminatorianie i Dyktatoriat</i>. Warszawa 1959; A. Liebfeld: <i>Napoleon III</i>. Warszawa 1979; S. A. Manfred: <i>Napoleon Bonaparte</i>. Warszawa 1984; Meller: <i>Pożegnanie z rewolucją</i>. Warszawa 1991; W. Mommsen: <i>Bismarck</i>. Warszawa 1994; W. Olszewski: <i>Polityka kolonialna Francji w Indochinach</i>. Warszawa 1988; J. Orioux: <i>Talleyrand</i>. Warszawa 1989; A. Ostrowski: <i>Kamil Cavour</i>. Warszawa 1970; J. Pajewski: <i>Pierwsza wojna światowa</i>. Poznań 1991; W. Rojek: <i>Ekspansja mocarstw w Chinach i jej wpływ na stosunki międzynarodowe</i>. Kraków 1990; I. Rostunow: <i>Wojna rosyjsko-turecka 1877-1878</i>. Warszawa 1983; M. Semkowska-Gluck: <i>Europa i Świat w epoce Napoleona</i>. Warszawa 1977; M. Sobolewski: <i>Od drugiego cesarstwa do piątej republiki</i>. Warszawa 1959; W. Śladkowski: <i>G. Clemenceau</i>. Lublin 1988; W. Śliwowska: <i>Mikołaj I</i>. Warszawa 1993; M. Tanty: <i>Konflikty bałkańskie</i>. Warszawa 1972; J. Tulard: <i>Napoleon – mit zbawcy</i>. Warszawa 2003; M. Wawrykowa: <i>Między pierwszą a drugą Rzeszą</i>. Warszawa 1972; H. Wereszycki: <i>Pod berłem Habsburgów</i>. Kraków 1984; H. Wereszycki: <i>Sojusz trzech cesarzy</i>. Warszawa 1965; T. Wituch: <i>Zjednoczenie Włoch</i>. Warszawa 1987; M. Zagórniak: <i>Pierwsza wojna światowa</i>. Kraków 1986; A. Zahorski: <i>Napoleon – człowiek czynu</i>. Warszawa 1980; W. Zajewski: <i>Europa i Świat w epoce restauracji</i>. Warszawa 1991.</p>
-----	--	---

II B 1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Historia powszechna 1789-1918 – przegląd źródeł
II B 2.	Kod przedmiotu (course code)	05 – H31043; 05 – H31043z
II B 3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy.
II B 4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Podstawowy.
II B 5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	II, semestr letni.
II B 6.	Liczba punktów (number of credits)	2
II B 7.	Metody nauczania (teaching methods)	Ćwiczenia: 15 godzin (stacjonarne); ćwiczenia: 8 godzin (niestacjonarne).
II B 8.	Język wykładowy (language of course)	Polski.
II B 9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	dr hab. Dariusz Nawrot
II B 10.	Wymagania wstępne (prerequisites)	Podstawowe wiadomości z historii powszechnej XIX wieku
II B 11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Umiejętność korzystania ze źródeł tej epoki
II B 12.	Treści merytoryczne przedmiotu (course contents)	Bloki tematyczne: Geneza Wielkiej Rewolucji Francuskiej i reformy 1789 roku. Walka o kształt monarchii konstytucyjnej i przyczyny jej upadku. Walka o kształt republiki we Francji 1792-1794. Przyczyny zamachu 9 listopada 1799 i podstawy władzy Napoleona we Francji. Europa w okresie dominacji francuskiej. Kongres Wiedeński i Święte Przymierze. Wiosna Ludów w Europie. II Cesarstwo we Francji – dzieje wewnętrzne. Geneza III republiki. Zjednoczenie Włoch 1849-1870. Zjednoczenie Niemiec 1849-1871. Monarchia Habsburska w latach 1859-1867. Wojna secesyjna, geneza i jej skutki dla dziejów USA. Ekspansja kolonialna państw europejskich w drugiej połowie XIX wieku i zmiany w gospodarce światowej. Przyczyny I wojny światowej
II B 13.	Metody oceny (assessment methods)	zaliczenie z oceną z ćwiczeń.
II B 14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	J. Baszkiewicz: S. Meller: <i>Rewolucja Francuska</i> . Warszawa 1984; J. Baszkiewicz: <i>Ludwik XVI</i> . Wrocław 1985; J. Baszkiewicz: <i>Danton</i> . Warszawa 1978; J. Baszkiewicz: <i>Robespierre</i> . Warszawa 1976; J. Baszkiewicz: <i>Anatomia bonapartyzmu</i> . Gdańsk 2003; H. Batowski: <i>Państwa bałkańskie 1800-1923</i> . Kraków 1938; W.L. Bruce: <i>Mikołaj I</i> . Warszawa 1988; P. Gaxotte: <i>Rewolucja Francuska</i> . Warszawa 2001; S. Grodziski: <i>Franciszek Józef</i> . Wrocław 1977; F. Herre: <i>Metternich – orędownik pokoju</i> . Warszawa 1990; W. Jakóbczyk: <i>Niemcy 1815-1919. Między</i>

	<p><i>partykularyzmem a federalizmem</i>. Warszawa 1984; S. Kalembka: <i>Wiosna Ludów w Europie</i>. Warszawa 1991; L. Korusiewicz: <i>Wojna Secesyjna 1860-1865</i>. Warszawa 1985; G. Lefebvre: <i>Termidorianie i Dyktoriat</i>. Warszawa 1959; A. Liebfeld: <i>Napoleon III</i>. Warszawa 1979; S. A. Manfred: <i>Napoleon Bonaparte</i>. Warszawa 1984; Meller: <i>Pożegnanie z rewolucją</i>. Warszawa 1991; W. Mommsen: <i>Bismarck</i>. Warszawa 1994; W. Olszewski: <i>Polityka kolonialna Francji w Indochinach</i>. Warszawa 1988; J. Orioux: <i>Talleyrand</i>. Warszawa 1989; A. Ostrowski: <i>Kamil Cavour</i>. Warszawa 1970; J. Pajewski: <i>Pierwsza wojna światowa</i>. Poznań 1991; W. Rojek: <i>Ekspansja mocarstw w Chinach i jej wpływ na stosunki międzynarodowe</i>. Kraków 1990; I. Rostunow: <i>Wojna rosyjsko-turecka 1877-1878</i>. Warszawa 1983; M. Semkowska-Gluck: <i>Europa i Świat w epoce Napoleona</i>. Warszawa 1977; M. Sobolewski: <i>Od drugiego cesarstwa do piątej republiki</i>. Warszawa 1959; W. Śladkowski: <i>G. Clemenceau</i>. Lublin 1988; W. Śliwowska: <i>Mikołaj I</i>. Warszawa 1993; M. Tanty: <i>Konflikty bałkańskie</i>. Warszawa 1972; J. Tulard; <i>Napoleon – mit zbawcy</i>. Warszawa 2003; M. Wawrykowa: <i>Między pierwszą a drugą Rzeszą</i>. Warszawa 1972; H. Wereszycki: <i>Pod berłem Habsburgów</i>. Kraków 1984; H. Wereszycki: <i>Sojusz trzech cesarzy</i>. Warszawa 1965; T. Wituch: <i>Zjednoczenie Włoch</i>. Warszawa 1987; M. Zagórniak: <i>Pierwsza wojna światowa</i>. Kraków 1986; A. Zahorski: <i>Napoleon – człowiek czynu</i>. Warszawa 1980; W. Zajewski: <i>Europa i Świat w epoce restauracji</i>. Warszawa 1991.</p>
--	--

II B 1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Historia Polski 1918-1945
II B 2.	Kod przedmiotu (course code)	05 – H31056; 05 – H31056z
II B 3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy.
II B 4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Podstawowy.
II B 5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	III, semestr zimowy.
II B 6.	Liczba punktów (number of credits)	4
II B 7.	Metody nauczania (teaching methods)	Wykład: 20 godzin, ćwiczenia: 15 godzin (stacjonarne); Wykład: 16 godzin, ćwiczenia: 10 godzin (niestacjonarne).
II B 8.	Język wykładowy (language of course)	Polski.
II B 9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Prof. dr hab. Maria W. Wanatowicz, dr Miłosz Skrzypek
II B 10.	Wymagania wstępne (prerequisites)	Podstawowe wiadomości z historii Polski 1918-1944.
II B 11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Celem wykładów jest przekazanie poszerzonej wiedzy faktograficznej oraz kształcenie myślenia historycznego: umiejętności określania przyczyn i konsekwencji określonych faktów i procesów, stosowania metody komparatystycznej w badaniach nad historią Polski 1918-1944, formułowanie samodzielnych ocen.
II B 12.	Treści merytoryczne przedmiotu (course contents)	W 10 blokach tematycznych zawarte są następujące treści: przyczyny odzyskania niepodległości Polski w 1918 roku, kształtowanie granic państwa, podstawy ustroju, społeczeństwo i gospodarka, mozaika polityczna (2 jednostki), mniejszości narodowe, polityka zagraniczna, podział ziem polskich w czasie II wojny i polityka okupantów wobec nich, Polskie Państwo Podziemne w kraju i jego władze na emigracji.
II B 13.	Metody oceny (assessment methods)	Egzamin, zaliczenie z oceną z ćwiczeń.
II B 14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	<i>Wielka Historia Polski</i> , t. XI: <i>Polska w czasach niepodległości i drugiej wojny światowej (1918-1945)</i> , oprac. Cz. Brzoza, Kraków 2003; W. Roszkowski, <i>Historia Polski 1914-1990</i> , Warszawa 1991; A. Czubiński, <i>Dzieje najnowsze Polski do roku 1945</i> , Poznań 1994; W. Bonusiak, <i>Polska podczas II wojny światowej</i> , Rzeszów 1999; J. Żarnowski, <i>Polska 1918-1939. Praca. Technika, Społeczeństwo</i> , Warszawa 1999; P. Łossowski, <i>Dyplomacja polska 1918-1939</i> , Warszawa 2001; H. Chałupczak, T. Browarek, <i>Mniejszości narodowe w Polsce 1918-1995</i> , Lublin 1998; S. Sierpowski, <i>Polityka zagraniczna Polski międzywojennej</i> , Warszawa 1994; A. Ajnenkiel, <i>Konstytucje Polski w rozwoju dziejowym</i> , Warszawa 2001; R. Wapiński, <i>Polska i małe ojczyzny Polaków</i> , Wrocław-Warszawa-Kraków 1994; R. Wapiński, <i>Roman Dmowski</i> , Lublin 1988; A. Garlicki, <i>Józef Piłsudski 1867-1935</i> , Warszawa 1990; W. Kulesza, <i>Koncepcje ideowo-polityczne obozu rządzącego w Polsce w latach 1926-1935</i> , Wrocław 1985; Cz. Łuczak, <i>Polska i Polacy w dru-</i>

		<i>giej wojnie światowej, Poznań 1993.</i>
--	--	--

II B 1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Historia powszechna 1918-1945
II B 2.	Kod przedmiotu (course code)	05 – H31057; 05 – H31057z
II B 3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy.
II B 4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Podstawowy.
II B 5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	III, semestr zimowy
II B 6.	Liczba punktów (number of credits)	4
II B 7.	Metody nauczania (teaching methods)	Wykład: 20 godzin, ćwiczenia: 15 godzin (stacjonarne); Wykład: 16 godzin, ćwiczenia: 10 godzin (niestacjonarne).
II B 8.	Język wykładowy (language of course)	Polski.
II B 9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Prof. UŚ dr hab. Sylwester Fertacz, dr Joanna Januszewska-Jurkiewicz, dr Miłosz Skrzypek
II B 10.	Wymagania wstępne (prerequisites)	Podstawowe wiadomości z historii powszechnej od 1918 do 1945 roku
II B 11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Celem wykładów jest ukazanie najważniejszych wydarzeń z zakresu historii politycznej i gospodarczo-społecznej okresu międzywojennego; charakterystyka procesów, które doprowadziły do wybuchu II wojny światowej oraz opis najważniejszych jej etapów. Studenci w trakcie wykładów i ćwiczeń mają wyrobić sobie opinię na temat podstaw decyzji podejmowanych na konferencji pokojowej w Paryżu w 1919 roku; przyczyn i poszczególnych faz rozpadu tzw. systemu wersalskiego w Europie oraz porządku powojennego w świecie; etapów narastania sytuacji wojennej w Europie i w świecie oraz etapów globalizacji nowego konfliktu wojennego.
II B 12.	Treści merytoryczne przedmiotu (course contents)	Historia lat 1918-1945 obejmuje okres od zakończenia I wojny światowej i konferencji pokojowej w Paryżu do zakończenia II wojny światowej i ukształtowania się nowego, tzw. oenztowskiego porządku światowego. Szczególną uwagę w trakcie wykładów, ćwiczeń i zajęć ze źródłami zwraca się na trzy zasadnicze wątki, które są podstawą wydarzeń I połowy XX wieku: cień wojny, który towarzyszy światowej i europejskiej społeczności w omawianym okresie, tak w postaci rzeczywistych konfliktów (I i II wojna, wojna polsko-bolszewicka, wojna domowa w Rosji, wojna grecko-turecka, wojna domowa w Hiszpanii, wojna włosko-abisyńska), jak i w zachowaniach elit rządzących, obyczajach, propagandzie itp.; wzrost roli państwa we wszystkich dziedzinach życia – od interwncjonizmu gospodarczego i socjalnego, do obecności państwa we wszystkich dziedzinach życia (państwo totalitarne egoizmu narodowego i klasowo-ekonomicznego); kwestie mniejszości narodowo-religijnych. Dokładnie analizuje się przede wszystkim przyczyny pojawienia się po I wojnie światowej ruchów i państw o charakterze totalitarnym (faszystowskie, bolszewicko-komunistyczne), systemów autorytarnych. Omawia się przyczyny załamania się tzw. ładu wersalskiego w Euro-

		pie, przyczyny, przebieg i konsekwencje II wojny światowej.
II B 13.	Metody oceny (assessment methods)	Egzamin, zaliczenie z oceną z ćwiczeń.
II B 14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	H. Batowski, <i>Między dwiema wojnami 1919-1939. Zarys historii dyplomatycznej</i> , Kraków 1988 (1 wyd.); A. Briggs, P. Clavin, <i>Europa dwóch stuleci 1789-1989</i> , Wrocław-Warszawa-Kraków 2000; A. Czubiński, <i>Historia powszechna XX wieku</i> , Poznań 2003; A. Czubiński, <i>Historia drugiej wojny światowej 1939-1945</i> , Poznań 2004; W. Dobrzycki, <i>Historia stosunków międzynarodowych w czasach nowożytnych 1815-1945</i> , Warszawa 1996; <i>Historia XX wieku</i> , red. R. W. Bulliet, Warszawa 2003; <i>Historia polityczna świata XX wieku 1901-1945</i> , red. M. Bankowicz, Kraków 2004; <i>Zarys dziejów Afryki i Azji 1869-1996. Historia konfliktów</i> , red. A. Bartnicki, Warszawa 2000; <i>Zarys historii Europy. XX wiek (1900-1945)</i> , red. J. Jackson, Warszawa 2004. Literatura dodatkowa: Studenci otrzymują na początku semestru wykaz kilkudziesięciu pozycji literatury dodatkowej, z których mogą poszerzyć swoją wiedzę. Poza tym prowadzący ćwiczenia dostarczają studentom przy realizacji konkretnych tematów wykaz najważniejszych opracowań dotyczących poszczególnych szczegółowych kwestii.

II B 1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Historia powszechna 1918-1945 – przegląd źródeł
II B 2.	Kod przedmiotu (course code)	05 – H31059; 05 – H31059z
II B 3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy.
II B 4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Podstawowy.
II B 5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	III, semestr zimowy
II B 6.	Liczba punktów (number of credits)	2
II B 7.	Metody nauczania (teaching methods)	ćwiczenia: 15 godzin (stacjonarne); ćwiczenia: 8 godzin (niestacjonarne).
II B 8.	Język wykładowy (language of course)	Polski.
II B 9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Dr Joanna Januszewska-Jurkiewicz, dr Miłosz Skrzypek
II B 10.	Wymagania wstępne (pre-requisites)	Podstawowe wiadomości z historii powszechnej od 1918 do 1945 roku
II B 11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Celem zajęć ze źródłami winno być wyrobienie sobie przez studentów opinii na temat podstaw decyzji podejmowanych na konferencji pokojowej w Paryżu w 1919 roku; przyczyn i poszczególnych faz rozpadu tzw. systemu wersalskiego w Europie oraz porządku powojennego w świecie; etapów narastania sytuacji wojennej w Europie i w świecie oraz etapów globalizacji nowego konfliktu wojennego.
II B 12.	Treści merytoryczne przedmiotu (course contents)	Historia lat 1918-1945 obejmuje okres od zakończenia I wojny światowej i konferencji pokojowej w Paryżu do zakończenia II wojny światowej i ukształtowania się nowego, tzw. oenztowskiego porządku światowego. Szczególną uwagę w trakcie zajęć ze źródłami zwraca się na trzy zasadnicze wątki, które są podstawą wydarzeń I połowy XX wieku: cień wojny, który towarzyszy światowej i europejskiej społeczności w omawianym okresie; wzrost roli państwa we wszystkich dziedzinach życia – od interwncjonizmu gospodarczego i socjalnego, do obecności państwa we wszystkich dziedzinach życia; kwestie mniejszości narodowo-religijnych. Dokładnie analizuje się przede wszystkim przyczyny pojawienia się po I wojnie światowej ruchów i państw o charakterze totalitarnym (faszystowskie, bolszewicko-komunistyczne), systemów autorytarnych.
II B 13.	Metody oceny (assessment methods)	zaliczenie z oceną z ćwiczeń.
II B 14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	Źródła: S. Sierpowski, <i>Źródła do historii powszechnej okresu międzywojennego</i> . T. 1-3, Poznań 1989-1992. Literatura dodatkowa: Poza tym prowadzący ćwiczenia dostarczają studentom przy realizacji konkretnych tematów wykaz najważniejszych wyborów źródeł dotyczących poszczególnych szczegółowych kwestii.

II B 1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Historia Polski po 1945 - przegląd źródeł
II B 2.	Kod przedmiotu (course code)	05 – H31058; 05 – H31058z
II B 3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy
II B 4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Podstawowy
II B 5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	III, semestr letni
II B 6.	Liczba punktów (number of credits)	2
II B 7.	Metody nauczania (teaching methods)	Ćwiczenia: 15 godzin (stacjonarne); Ćwiczenia: 8 godzin (niestacjonarne).
II B 8.	Język wykładowy (language of course)	Polski
II B 9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Dr Adam Krawczyk
II B 10.	Wymagania wstępne (pre-requisites)	Podstawowa wiadomości z historii Polski po II wojnie światowej.
II B 11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Celem ćwiczeń jest zapoznanie studentów z rodzajami źródeł służących badaniu historii Polski w latach 1944-1997. Studenci mają zdobyć wiedzę na temat prasy i dokumentów z omawianego okresu jak i osiąść umiejętności ich analizy i krytyki.
II B 12.	Treści merytoryczne przedmiotu (course contents)	Zajęcia z przeglądu źródeł do historii Polski zostały podzielone na zagadnienia omawiające prasę, dokumenty oraz publikacje. Przedstawiona została prasa omawianego okresu ze szczególnym uwzględnieniem roli prasowego organu PZPR. Analizy zostają poddane dokumenty dotyczące ustroju Polski, m.in. małe konstytucje, konstytucja PRL z 1952r., wraz z nowelizacjami i konstytucja RP z 1997r.
II B 13.	Metody oceny (assessment methods)	Zaliczenie z oceną ćwiczeń.
II B 14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	<i>Źródła do historii Polski XX wieku ze zbiorów Centralnego Archiwum Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, Warszawa 1996; M. Kallas, A. Lityński, Historia ustroju i prawa Polski Ludowej, Warszawa 2000.</i>

II B 1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Historia powszechna po 1945 roku
II B 2.	Kod przedmiotu (course code)	05 – H31099; 05 – H31099z
II B 3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy.
II B 4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Podstawowy.
II B 5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	III, semestr letni.
II B 6.	Liczba punktów (number of credits)	4
II B 7.	Metody nauczania (teaching methods)	Wykład: 20 godzin; ćwiczenia: 15 godzin (stacjonarne); wykład: 16 godzin; ćwiczenia: 10 godzin (niestacjonarne).
II B 8.	Język wykładowy (language of course)	Polski.
II B 9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Doc. dr hab. Marek Paździora; dr Kazimierz Miroszewski, dr Adam Krawczyk
II B 10.	Wymagania wstępne (pre-requisites)	Podstawowe wiadomości z historii powszechnej XX wieku do 1945 roku
II B 11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Celem wykładów jest ukazanie najważniejszych wydarzeń z historii powszechnej po 1945 roku. Studenci w 10 blokach tematycznych mają wyrobić sobie opinię na temat przyczyn i skutków dwubiegunowości w stosunkach międzynarodowych. Jednocześnie mają zdobyć wiedzę na temat przemian politycznych i gospodarczych oraz społecznych jakie zachodziły na świecie po 1945 roku. Celem ćwiczeń jest ukazanie najważniejszych wydarzeń z historii świata w latach 1945-2001. Studenci mają zdobyć wiedzę na temat oddziaływania konfliktu ZSRR-USA w poszczególnych rejonach świata, gdzie przybierał charakter działań zbrojnych (Korea, Wietnam, Kuba, konflikt izraelsko-arabski). Studenci zapoznają się ze współczesnymi zagrożeniami związanymi z zjawiskiem terroryzmu, procesami globalizacyjnymi, konfliktem Północ-Południe.
II B 12.	Treści merytoryczne przedmiotu (course contents)	Historia powszechna po 1945 roku zawarta jest w 10 blokach tematycznych, od zakończenia II wojny światowej po lata 90-te XX wieku. Szczególną uwagę położono na omówienie stosunków między tzw. Wschodem i Zachodem, integrację Europy, funkcjonowanie państw w Europie Środkowo-Wschodniej, przemiany na Bliskim i Środkowym Wschodzie, rozpad systemu kolonialnego w Azji i Afryce, główne konflikty międzynarodowe oraz sytuację na świecie po upadku systemu dwubiegunowego – wyzwania i zagrożenia. Podczas ćwiczeń tematyka została podzielona na bloki według klucza geograficznego (Afryka, Bliski Wschód, Europa Zachodnia, Europa środkowo-wschodnia, Ameryka Północna i Południowa, Azja). Szczególną uwagę położono na zimnowojenną konfrontację ZSRR i Stanów Zjednoczonych, konflikty narodowo-religijne (Irlandia, Cypr, Indie-Pakistan), konflikt izraelsko-arabski, procesy integracyjne państw europejskich czy konflikty wewnętrzne państw Azji Południowo-wschodniej (Wietnam, Kambodża, Korea)

II B 13.	Metody oceny (assessment methods)	Egzamin, zaliczenie z oceną z ćwiczeń.
II B 14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	<i>Historia polityczna świata XX wieku</i> , red. M. Bankowicz, Kraków 2002, P. Calvocoressi, <i>Polityka międzynarodowa po 1945 roku</i> , Warszawa 1998, A. Czubiński, <i>Historia powszechna XX wieku</i> , Poznań 2003, P. Johnson, <i>Historia świata od roku 1917 do lat 90-tych</i> , Londyn 1989, H.A. Kissinger, <i>Dyplomacja</i> , Warszawa 1996, J. Kukułka, <i>Historia współczesnych stosunków międzynarodowych 1945 – 2001</i> , Warszawa 2002.

II B 1.	Nazwa przedmiotu (course title)	historia powszechna po 1945 - przegląd źródeł
II B 2.	Kod przedmiotu (course code)	05 – H31080; 05 – H31080z
II B 3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy
II B 4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Podstawowy
II B 5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	III, semestr letni
II B 6.	Liczba punktów (number of credits)	2
II B 7.	Metody nauczania (teaching methods)	Ćwiczenia: 15 godzin (stacjonarne); ćwiczenia: 8 godzin (niestacjonarne).
II B 8.	Język wykładowy (language of course)	Polski
II B 9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	dr Adam Krawczyk
II B 10.	Wymagania wstępne (pre-requisites)	Podstawowa wiadomości z historii powszechnej po II wojnie światowej.
II B 11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Celem ćwiczeń jest zapoznanie studentów z rodzajami źródeł służących badaniu historii powszechnej w latach 1945-2001. Studenci mają zdobyć wiedzę na temat dokumentów z omawianego okresu jak i posiadać umiejętności ich analizy i krytyki.
II B 12.	Treści merytoryczne przedmiotu (course contents)	Studenci poznają historię powszechną po 1945r., na podstawie dokumentów: traktatów pokojowych, rezolucji ONZ-tu, propozycji pokojowych, referatów, odezwo, konstytucji. Szczególna uwaga została zwrócona na problem zimnowojennej konfrontacji i doktryn wojskowo-politycznych które były jej wynikiem (doktryna Trumana, doktryna odpychania, doktryna Breżniewa itd.)
II B 13.	Metody oceny (assessment methods)	zaliczenie z oceną ćwiczeń.
II B 14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	Konflikt bliskowschodni. Zbiór dokumentów, oprac. Hassan A. Jamsheer, Łódź 1999; http://www.un.org/Docs/sc/unsc/resolutions.html ;

II B 1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Historia Europy Środkowej i Wschodniej
II B 2.	Kod przedmiotu (course code)	05 – H31094; 05 – H31094z
II B 3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy
II B 4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Podstawowy
II B 5.	Rok studiów, semestr (year of study, semestr)	III, semestr zimowy
II B 6.	Liczba punktów (number of credits)	2
II B 7.	Metody nauczania (teaching methods)	Wykład: 15 godzin, ćwiczenia: 15 godzin (stacjonarne); Wykład: 8 godzin, ćwiczenia: 10 godzin (niestacjonarne)
II B 8.	Język wykładowy (language of course)	Polski
II B 9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Prof. UŚ dr hab. Antoni Barciak, dr hab. Zbigniew Hojka, dr Anna Obersztyn
II B 10.	Wymagania wstępne (pre-requisites)	Studenci winni posiadać podstawową wiedzę z historii Europy Środkowej i Wschodniej po zaliczeniu ćwiczeń i wykładów oraz zdaniu egzaminów z historii średniowiecznej, nowożytnej i XIX wieku na I i II roku studiów.
II B 11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Celem zajęć będzie przede wszystkim wyjaśnienie pojęć “Europa Środkowa” i “Europa Wschodnia”, przybliżenie dziejów tego regionu, różnic kulturowych i religijnych. Ponadto próba ukazania roli Europy Środkowej i Wschodniej w europejskich dziejach.
II B 12.	Treści merytoryczne (course contents)	Powstanie i wyjaśnienie oraz funkcjonowanie pojęć: “Europa Środkowa” i “Europa Wschodnia”. Odniesienie tych pojęć do badań historycznych. Ukazanie Europy Środkowej jako pomostu między Wschodem i Zachodem. Przedstawienie uwarunkowań rozwoju tej części Europy. Delimitacja kulturowa i religijna. Ukazanie Europy Wschodniej w jej wymiarach kulturowych i religijnych. Problemy postrzegania państwa i prawa w Europie Środkowej i Wschodniej.
II B 13.	Metody oceny (assessment methods)	Zaliczenie wykładów i ćwiczeń na podstawie obecności i aktywności na zajęciach oraz napisanie analitycznej rozprawy na wybrany temat.
II B 14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	Podstawowa literatura to: J. Kłoczowski, <i>Europa słowiańska w XIV- XV w.</i> , Warszawa 1984; J. Kłoczowski, <i>Europa Środkowowschodnia w historiografii krajów regionu</i> , Lublin 1993; <i>Historia Europy Środkowo-Wschodniej</i> , pod red. J. Kłoczowskiego, t. 1-2, Lublin 2000; S. Wandycz, <i>Cena wolności: historia Europy Środkowo-Wschodniej od średniowiecza do współczesności</i> , Kraków 1995; O. Halecki, <i>Historia Europy- jej granice i podziały</i> , Lublin 2000; J. Szűcs, <i>Trzy Europy</i> , Lublin 1995; <i>Słownik nazw miejscowych Eurpy</i>

		<i>Środkowej i Wschodniej XIX i XX wieku: współczesne i historyczne nazwy miast i innych najważniejszych miejscowości w 24 językach</i> , pod red. H. Batowskiego, Warszawa 1964.
--	--	---

II B 1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Historia Unii Europejskiej i jej struktury
II B 2.	Kod przedmiotu (course code)	05 – H31081; 05 – H31081z
II B 3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy
II B 4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Podstawowy dla specjalności nauczycielskiej.
II B 5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	III, semestr letni
II B 6.	Liczba punktów (number of credits)	2
II B 7.	Metody nauczania (teaching methods)	Wykład: 10 godzin, ćwiczenia: 15 godzin (stacjonarne); wykład: 8 godzin, ćwiczenia: 8 godzin (niestacjonarne).
II B 8.	Język wykładowy (language of course)	Polski
II B 9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Doc. dr hab. Andrzej Topol, dr Kazimierz Miroszewski, dr Adam Krawczyk
II B 10.	Wymagania wstępne (prerequisites)	Podstawowa wiadomości z historii Europy Zachodniej po II wojnie światowej.
II B 11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Celem zajęć (wykładów i ćwiczeń) jest ukazanie procesów integracyjnych państw europejskich które doprowadziły do utworzenia Unii Europejskiej.
II B 12.	Treści merytoryczne przedmiotu (course contents)	Studenci zapoznają się z genezą i historią instytucji europejskich takich jak: Rada Europy, Europejska Wspólnota Węgla i Stali czy Europejska Wspólnota Gospodarcza, przybliżona zostaje im wiedza na temat stosunku państw zachodniej Europy do integracji (szczególnie Francji i Wielkiej Brytanii). Uwaga została zwrócona na takie zagadnienia jak: EFTA jako próba stworzenia alternatywy wobec EWG, pogłębianie i rozszerzanie integracji europejskiej w latach 60-tych czy znaczenie traktatu w Maastricht dla dzisiejszej Europy.
II B 13.	Metody oceny (assessment methods)	Egzamin, zaliczenie z oceną ćwiczeń.
II B 14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	G. Smith, <i>Życie polityczne w Europie Zachodniej</i> , Warszawa 1992; J. Krasuski, <i>Europa Zachodnia. Dzieje polityczne 1945-1993</i> , Warszawa 1995; J. Pinder, S. Usharwood, <i>Unia Europejska</i> . Warszawa 2009; <i>Integracja europejska</i> . Red. A. Marszałek. Warszawa 2004; <i>Unia Europejska</i> . Red. E. Kawecka-Wyrzykowska, E. Synowiec. T. 1 i 2, IKCHZ, Warszawa 2004; W. Weidenfeld, W. Wessels, <i>Europa od A do Z. Podręcznik integracji europejskiej</i> , Wyd. „Wokół nas”, Gliwice 2002.

Nazwa przedmiotu (course title)	Historia pogranicza
Kod przedmiotu (course code)	05 – H31034; 05 – H31034z
Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy
Poziom przedmiotu (level of course)	Podstawowy dla specjalności nauczycielskiej
Rok studiów, semestr (year of studies, semester)	II, III, semestry: zimowy, letni, zimowy
Liczba punktów (number of credits)	6 (2+2+2)
Metody nauczania (teaching methods)	Wykłady: 30 godzin, ćwiczenia: 30 godzin (stacjonarne); Wykłady: 30 godzin, ćwiczenia: 30 godzin (niestacjonarne).
Język wykładowy (language of the course)	Polski
Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Dr Krzysztof Nowak
Wymagania wstępne (pre-requisites)	Podstawowe wiadomości z geografii historycznej i historii Europy XIX – XX w.
Cele przedmiotu (objectives of the course)	Celem przedmiotu jest zapoznanie z problematyką pograniczy Europy (zwłaszcza Środkowo- Wschodniej) jako obszarów zderzeń i przenikania się języków, narodów, kultur i postaw, których specyfika a zarazem fenomen stanowiły często istotny czynnik w dziejach regionów, państw, i narodów.
Treści merytoryczne przedmiotu (course contents)	Typologia pograniczy, procesy narodotwórcze na pograniczach, mniejszości narodowe, postawy na pograniczach, myśl polityczna i ideologia związana z pograniczami, geograficzna, historyczno-polityczna, etniczna, religijna, kulturowa (podobieństwa i różnice na tym tle), charakterystyka wybranych pograniczy (Alzacja- Lotaryngia, Besarabia, Bukowina, Górna Adyga, Kaszuby, Warmia i Mazury, Górny Śląsk i regiony sąsiednie, Zaolzie, Łużyce, pogranicze niemiecko-czeskie, polsko- słowackie, polsko-ukraińskie, polsko-białoruskie, polsko-litewskie).
Metody oceny (assessment methods)	Egzamin, zaliczenie z oceną
Spis zalecanych lektur (recommended reading)	H. Batowski: <i>Rozpad Austro-Węgier</i> . Kraków 1982; J. Chlebowczyk: <i>O prawie do bytu małych i młodych narodów</i> . Warszawa- Katowice 1983; R. Drozd: <i>Polityka władz wobec ludności ukraińskiej w Polsce</i> . Warszawa 2001; P. Eberhardt: <i>Między Rosją a Niemcami</i> . Warszawa 1996; <i>Granice i pogranicza</i> . Białystok 1999; <i>Województwo śląskie</i> ; R. Kaczmarek: <i>Górny Śląsk podczas II wojny światowej</i> . Katowice 2006; A. Kastory: <i>Rozpad Rumunii w 1940</i> . Warszawa 2002; J. Kwiek: <i>Z dziejów mniejszości słowackiej na Spiszu i Orawie</i> , Kraków 2002; P.M. Majewski: „ <i>Niemcy sudeccy</i> ” 1848-1945. Warszawa 2007; K. Nowak: <i>Mniejszość polska w Czechosłowacji 1945-1989</i> . Cieszyn- Katowice 2010; <i>Michał Grażyński. Wojewoda na pograniczu</i> , red. K. Nowak. Cieszyn 2002; <i>Józef Chlebowczyk- badacz procesów</i>

		<p><i>narodotwórczych w Europie XIX i XX wieku</i>, red. M. Wana- towicz. Katowice 2007; A. Sakson: <i>Mazurzy-społeczność pogranicza</i>. Poznań 1990; K. Tarka: <i>Litwini w Polsce 1944- 1989</i>. Opole 1998; M. Waldenberg: <i>Narody zależne i mniej- szości narodowe w europie Środkowo-Wschodniej</i> . War- szawa 2000 .</p>
--	--	---

II B 1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Technologia informacyjna
II B 2.	Kod przedmiotu (course code)	05 – H31005; 05 – H31005z
II B 3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy
II B 4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Podstawowy
II B 5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	I, semestr zimowy.
II B 6.	Liczba punktów (number of credits)	2
II B 7.	Metody nauczania (teaching methods)	Ćwiczenia, 30 godzin (stacjonarne); Ćwiczenia 18 godzin (niestacjonarne).
II B 8.	Język wykładowy (language of course)	Polski.
II B 9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Dr Piotr Boroń, dr Jakub Morawiec
II B 10.	Wymagania wstępne (pre-requisites)	Podstawowe umiejętności obsługi komputera
II B 11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Zadaniem ćwiczeń jest ukazanie studentom możliwości wykorzystania technik informatycznych w pracy historyka. W ramach zajęć realizowane są ćwiczenia z programów użytecznych w pracy typu biurowego – przygotowywanie tekstów, obliczeń, baz danych, prezentacji multimedialnych. Prowadzone są także ćwiczenia z umiejętności poruszania się po bibliotekach i archiwach dostępnych w Internecie, bibliotekach multimedialnych i bazach danych publikacji.
II B 12.	Treści merytoryczne przedmiotu (course contents)	W ramach prowadzonych zajęć, grupy studenckie dzielone są według zaawansowania wiedzy informatycznej i umiejętności posługiwania się programami komputerowymi. Cykl zajęć i tematów omawianych dla grup słabiej i lepiej zaawansowanych jest inny. Podstawą zaliczenia obok obecności i pracy na ćwiczeniach są przygotowywane zadania oraz opracowana samodzielnie na zadany temat prezentacja multimedialna
II B 13.	Metody oceny (assessment methods)	Zaliczenie z oceną z ćwiczeń.
II B 14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	A. Wałkowski, <i>Zastosowanie komputerów w źródłoznawstwie historycznym</i> , [w:] <i>Przełomy w historii. XVI Powszeczny Zjazd Historyków Polskich</i> , t.3, cz.1, Toruń 2001; R.T. Prinke, <i>Fontes ex Machina, Komputerowa analiza źródeł historycznych</i> , Poznań 2000; <i>Historia i komputery</i> , t.1, 1995 [wybrane artykuły]; K. Narojczyk, <i>Internet dla historyków</i> , PH, t. 43, 2002, z. 3; <i>Metody komputerowe w badaniach i nauczaniu historii</i> , red. K. Narojczyk, B. Ryszewski, Olsztyn 2005.

II B 1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Ochrona własności intelektualnej
II B 2.	Kod przedmiotu (course code)	05 – H31006; 05 – H31006z
II B 3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy
II B 4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Podstawowy
II B 5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	I, semestr zimowy
II B 6.	Liczba punktów (number of credits)	2
II B 7.	Metody nauczania (teaching methods)	Ćwiczenia: 15 godzin (stacjonarne); Ćwiczenia: 10 godzin (niestacjonarne);
II B 8.	Język wykładowy (language of course)	Polski.
II B 9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	dr Lech Krzyżanowski
II B 10.	Wymagania wstępne (prerequisites)	Brak
II B 11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Przedmiot ma za zadanie wyposażyć studentów w podstawową wiedzę prawną, dotyczącą ochrony własności intelektualnej. Przekazanie wiedzy o najważniejszych pojęciach funkcjonujących na gruncie polskiego prawa autorskiego, o przedmiocie i podmiocie praw autorskich, wreszcie o zasadach ochrony osobistych i majątkowych praw autorskich, ma pozwolić właściwie stosować to prawo w praktyce. Jest to zaś dla studentów przydatne przy pisaniu prac licencjackich i magisterskich. Studenci mają zyskać także umiejętność rozwiązywania prostych przypadków z dziedziny ochrony własności intelektualnej.
II B 12.	Treści merytoryczne przedmiotu (course contents)	Poruszone zostaną następujące zagadnienia: przedmiot prawa autorskiego; podmiot prawa autorskiego; autorskie prawa osobiste, ich ochrona i czas obowiązywania; autorskie prawa majątkowe, ich ochrona i czas obowiązywania; dozwolony użytek chronionych utworów; przejście autorskich praw majątkowych na osoby trzecie; ochrona prawna programów komputerowych; ochrona danych osobowych przy formułowaniu prac naukowych.
II B 13.	Metody oceny (assessment methods)	Zaliczenie z oceną z ćwiczeń
II B 14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	Ustawa z 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (tekst jedn. Dz.U. z 2000 r. nr 80, poz. 904 z zm.); Ustawa z 30 czerwca 2000 r. Prawo własności przemysłowej (tekst jedn. Dz.U. z 2003 r. nr 119, poz. 1117 z zm.); Ustawa z 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (tekst jedn. Dz.U. z 2003 r. nr 153, poz. 1503 z zm.); Ustawa z 27 lipca 2001 r. o ochronie baz danych (Dz.U. z 2001 r. nr 128, poz. 1402); A. Wojciechowska, <i>Prawo autorskie</i> . Kraków 1995; J. Barta, R. Markiewicz, <i>Prawo autorskie</i> . Warszawa 2005; R. Gołat, <i>Prawo autorskie. Poradnik dla twórców</i> . Warszawa 2004

II B 1	Nazwa przedmiotu (course title)	Historia społeczeństwa – starożytność
II B 2	Kod przedmiotu (course code)	05 – H31038; 05 – H31038z
II B 3	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy
II B 4	Poziom przedmiotu (level of course)	Podstawowy dla specjalności społeczno-ekonomicznej.
II B 5	Rok studiów, semester (year of study, semester)	I, semester letni
II B 6	Liczba punktów (number of credits)	3
II B 7	Metody nauczania (teaching methods)	Wykład: 15 godzin; ćwiczenia: 15 godzin (stacjonarne); Wykład: 8 godzin; ćwiczenia: 8 godzin (niestacjonarne).
II B 8	Język wykładowy (language of course)	Polski
II B 9	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Wykład: dr hab. Norbert Rogosz; ćwiczenia: dr Agnieszka Bartnik
II B 10	Wymagania wstępne (pre-requisites)	Wiadomości nabyte w trakcie studiowania dziejów antyku na I roku studiów w semestrze zimowym.
II B 11	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Celem niniejszych zajęć jest ukazanie uczestniczącym w nich studentom najważniejszych kwestii wiążących się z dziejami wybranych społeczeństw starożytnych od czasów najwcześniejszych (Sumerowie) do końca tej epoki. Dążeniem prowadzących zajęcia (wykłady i ćwiczenia) jest więc prezentacja organizacji owych społeczeństw, szczególnie jej unikalnych i egzotycznych z dzisiejszego punktu widzenia form, zwyczajów, zachodzących w nich przemian, w tym przechodzenia na wyższe szczeble rozwoju społecznego. Ponadto wyeksponowanie głównych tendencji rozwojowych omawianych społeczeństw oraz ich największych osiągnięć w tym zakresie.
II B 12	Treści merytoryczne przedmiotu (course contents)	Prowadzący zajęcia omawiają kwestie wymienione wśród celów przedmiotu w odniesieniu do wybranych społeczeństw zamieszkujących państwa starożytnego Wschodu (sumeryjskiego, babilońskiego, asyryjskiego, hebrajskiego, egipskiego), spartańskiego, ateńskiego i rzymskiego czasów republiki i cesarstwa.
II B 13	Metody oceny (assessment methods)	Egzamin na podstawie zaliczenia z ćwiczeń
II B 14	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	J. Wolski, <i>Historia powszechna. Starożytność</i> (różne wydania); <i>Historia starożytna</i> , red. M. Jaczynowska, Warszawa 1999; D. Arnaud, <i>Starożytny Bliski Wschód</i> , Warszawa 1982; J. Zabłocka, <i>Historia Bliskiego Wschodu w starożytności</i> , Wrocław-Łódź 1982; N. G. L. Hammond, <i>Dzieje Grecji</i> (różne wydania); E. Wipszycka, B. Bravo, <i>Historia starożytnych Greków</i> , t. 1, Warszawa 1988; K. Koranyi, <i>Powszechna historia państwa i prawa</i> , t. 1, Warszawa 1961; W. Lengauer, <i>Starożytna Grecja okresu archaicznego i klasycznego</i> , Warszawa 1999; W. Siergiejew, <i>Historia starożytnej Grecji</i> , Warszawa 1952; R. Kulesza, <i>Starożytna Sparta</i> , Poznań 2003; R. Kulesza, <i>Sparta w V-IV wieku p.n.e.</i> , Warszawa 2003; M. Jaczynowska, <i>Historia starożytnego Rzymu</i> (różne wydania); T. Łoposzko, <i>Historia społeczna republikańskiego Rzymu</i> ,

		Warszawa 1987; T. Łopuszko, <i>Zarys dziejów społecznych Cesarstwa Rzymskiego</i> , Lublin 1989; G. Alföldy, <i>Historia społeczna starożytnego Rzymu</i> , Warszawa 1991. Literatura szczegółowa podawana jest studentom przy okazji poszczególnych zajęć.
--	--	---

II B 1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Muzyka i Historia
II B 2.	Kod przedmiotu (course code)	05 – H31016
II B 3.	Typ przedmiotu (type of course)	obowiązkowy
II B 4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Fakultatywny
II B 5.	Rok studiów, semester (year of study, semester)	I, semestr letni
II B 6.	Liczba punktów (number of credits)	2
II B 7.	Metody nauczania (teaching methods)	konwersatorium: 15 godzin (stacjonarne).
II B 8.	Język wykładowy (language of course)	Polski
II B 9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	dr Jacek Kurek
II B 10.	Wymagania wstępne (pre-requisites)	Podstawowe wiadomości z historii Polski i historii powszechnej od starożytności do współczesności
II B 11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Celem konwersatorium jest ukazanie rozwoju muzyki na przestrzeni wieków od starożytności do współczesności ze szczególnym naciskiem na wiek XIX, kiedy to sztuka muzyczna uwolniła się od słowa i osiągnęła apogeum, a przez wielu współczesnych była uważana za „koronę” sztuk. Najważniejsze dla zajęć jest ukazanie ścisłych związków pomiędzy historią człowieka a wyrażającą tę historię i ją ilustrującą muzyką. Studenci mają okazję poznać, jak intensywnie muzyka romantyczna oddaje ducha epoki i promieniuje na wiek XX. Idee romantyczne uobecnione w muzyce przenikają do wieku XX, także do estetyki rocka lat 60. i 70. XX w., a co szczególnie interesujące – również do postaw i głoszonych poglądów.
II B 12.	Treści merytoryczne przedmiotu (course contents)	Ukazanie – za pomocą konkretnych przykładów muzycznych (płyty CD) – jak przez wieki muzyka zależna była od słowa i jak uwalniała się od niego, poczynając od stulecia XVII, uzyskując w wiekach następnych (XVIII i XIX) samodzielność dzięki filozoficznemu wsparciu (J.G. Herder, J.G. Hamann, W.H. Wackenroder, F. Schegel). Przedstawienie związków usamodzielniania się instrumentalnych form muzycznych z ideami romantycznymi. Przykłady muzyczne ilustrujące wydarzenia historyczne w twórczości Czajkowskiego (<i>1812</i>), Beethovena (<i>Eroica</i>) i przede wszystkim Chopina. Pokazanie przełomu XIX i XX w. jako przełamywania estetycznych wartości w muzyce oraz ewoluowania idei romantyzmu w wiek XX – i ich inspirującej roli – na przykładzie postaw ujawniających się w estetyce, sztuce, wręcz subkulturze rockowej (rock symfoniczny) i związku idei romantycznych (wolność, bunt) z ideami muzyki rockowej lat 60. XX w. Tak pomyślane zajęcia to także okazja do ukazania rozległych inspiracji historią w świecie muzycznym. Konwersatorium nie ma charakteru muzykologicznego, jest natomiast próbą spojrzenia na muzykę jako na narzędzie poznania historii.

II B 13.	Metody oceny (assessment methods)	Zaliczenie z oceną z ćwiczeń
II B 14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	E. Fubini: <i>Historia estetyki muzycznej</i> . Kraków 2002; A. Jarzębska: <i>Spór o piękno muzyki. Wprowadzenie do kultury muzycznej XX wieku</i> . Wrocław 2004; <i>Pisma teoretyczne niemieckich romantyków</i> . Oprac. T. Namowicz. Wrocław 2000; T. Szulc: <i>Chopin w Paryżu. Życie i epoka</i> . Warszawa 1999; J. Iwaszkiewicz: <i>Chopin</i> . Kraków 1984; J. Huneker: <i>Chopin. Człowiek i artysta</i> . Lwów–Poznań 1922; A. Holden: <i>Piotr Czajkowski. Tragiczny i romantyczny</i> . Warszawa 1999; J. Köhler: <i>Richard Wagner. Ostatni tytan</i> . Warszawa 2004; J.E. Berent: <i>Wszystko o jazzie od Nowego Orleanu do jazz-rocka</i> . Kraków 1991; G. Caspardo: <i>Ziemia obiecana. Kultura rocka 1954–1994</i> . Kraków 1997. A. Dorobek: <i>Rock. Problemy, Sylwetki, Konteksty (szkice z estetyki i socjologii rocka)</i> . Bydgoszcz 2001; Ł. Hernik: <i>Genesis. W krainie muzycznych olbrzymów</i> . Poznań 2007; S. Jarociński: <i>Orfeusz na rozdrożu. Eseje o muzyce i muzykach XX wieku</i> . Kraków 1983; E. Macan: <i>Progresywny urock</i> . Toruń 2001; K. Meyer: <i>Dymitr Szostakowicz</i> . Warszawa 1999; S. Rieger: <i>Glenn Gould, czyli sztuka fugi</i> . Gdańsk 1997; S. Smith: <i>Na dworze Karmazynowego Króla</i> . Poznań 2005; D. Hedges: <i>Yes. Cudowne opowieści</i> . Kraków 1996; S. Turner: <i>Głód niebios. Rock&roll w poszukiwaniu zbawienia</i> . Kraków 1997; B. Hoffann: <i>Rock a przemiany kulturowe końca XX wieku</i> . Warszawa 2001; <i>A po co nam rock? Rock między duszą a ciałem</i> . Red.. W.J. Burszta i M. Rychlewski. Warszawa 2003; F. Zappa: <i>Takiego mnie nie znacie</i> . Warszawa 2000; A. Bloom: <i>Umysł zamknięty</i> . Poznań 1997; G. I. Brzozowicz, F. Łobodziński: <i>Sto płyt, które wstrząsnęły światem. Kronika czasów popkultury</i> . Warszawa 2000.

II B 1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Autonomia Śląska 1922-1939. Geneza i funkcjonowanie
II B 2.	Kod przedmiotu (course code)	05 – H31016
II B 3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy
II B 4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Fakultatywny
II B 5.	Rok studiów, semestr (year of study, semestr)	I, II, semestr letni
II B 6.	Liczba punktów (number of credits)	2
II B 7.	Metody nauczania (teaching methods)	Wykład: 15 godzin (stacjonarne); Wykład: 10 godzin (niestacjonarne).
II B 8.	Język wykładowy (language of course)	Polski
II B 9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Dr hab. Zbigniew Hojka,
II B 10.	Wymagania wstępne (pre-requisites)	Podstawowe wiadomości z historii Śląska, Polski, Niemiec i Czech XVIII-XX w.
II B 11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Celem zajęć będzie ukazanie przede wszystkim genezy autonomii śląskiej, podstaw prawnych województwa śląskiego, pozycji prawnej województwa na tle ustroju całego państwa polskiego, funkcjonowania województwa, zastosowania w praktyce przepisów o autonomii, okoliczności zniesienia autonomii.
II B 12.	Treści merytoryczne (course contents)	Powstanie i wyjaśnienie oraz funkcjonowanie autonomii śląskiej. Określenie wpływu autonomii na dzieje polityczne, gospodarcze i kulturowe polskiego Śląska i II Rzeczypospolitej. Szczególną uwagę położono na wpływ autonomii na życie Ślązaków w dwudziestolecie międzywojennym.
II B 13.	Metody oceny (assessment methods)	Zaliczenie wykładu monograficznego na podstawie obecności na zajęciach.
II B 14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	<i>Województwo śląskie (1922-1939)</i> , red. F. Serafin. Katowice 1996; Rechowicz H.: <i>Sejm Śląski 1922-1939</i> . Katowice 1971; Ciągwa J.: <i>Wpływ centralnych organów II Rzeczypospolitej na ustawodawstwo śląskie w latach 1922-1939</i> . Katowice 1979; Długajczyk E.: <i>Sanacja śląska 1926-1939. Zarys dziejów politycznych</i> . Katowice 1983; Hojka Z.: <i>Zespolona administracja rządowa i autonomiczna w województwie śląskim (1922 – 1939) – geneza, struktura organizacyjna i zakres działania</i> . Katowice 2005.

II B 1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Województwo śląskie 1922-1939
II B 2.	Kod przedmiotu (course code)	05 – H31016
II B 3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy
II B 4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Fakultatywny
II B 5.	Rok studiów, semestr (year of study, semestr)	II, III, semestr zimowy
II B 6.	Liczba punktów (number of credits)	2
II B 7.	Metody nauczania (teaching methods)	ćwiczenia: 15 godzin (stacjonarne).
II B 8.	Język wykładowy (language of course)	Polski
II B 9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Dr Krzysztof Nowak
II B 10.	Wymagania wstępne (pre-requisites)	Podstawowe wiadomości z historii Górnego Śląska przełomu XIX i XX w.
II B 11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Celem konwersatorium jest zapoznanie się fenomenem, jakim było województwo śląskie (1922-1939), jedynie autonomiczne województwo w II RP: w aspekcie narodowościowym, politycznym i kulturowym oraz ze związanym z nim dziedzictwem historycznym.
II B 12.	Treści merytoryczne (course contents)	Momenty polityczne decydujące o powstaniu autonomicznego województwa śląskiego; kształtowanie się jego granic, narodowościowy, polityczny, kulturowy i ekonomiczny bilans otwarcia (1922); mniejszości narodowe; uwarunkowania życia politycznego; elity władzy; wojewoda Michał Grażyński, województwo na regionalnym tle II RP; dziedzictwo autonomii śląskiej.
II B 13.	Metody oceny (assessment methods)	Zaliczenie wykładu monograficznego na podstawie obecności na zajęciach.
II B 14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	<i>Województwo śląskie (1922-1939)</i> , red. F. Serafin. Katowice 1996; Rechowicz H.: <i>Sejm Śląski 1922-1939</i> . Katowice 1971; Ciągwa J.: <i>Wpływ centralnych organów II Rzeczypospolitej na ustawodawstwo śląskie w latach 1922-1939</i> . Katowice 1979; Długajczyk E.: <i>Sanacja śląska 1926-1939. Zarys dziejów politycznych</i> . Katowice 1983; Hojka Z.: <i>Zespolona administracja rządowa i autonomiczna w województwie śląskim (1922 – 1939) – geneza, struktura organizacyjna i zakres działania</i> . Katowice 2005; <i>Michał Grażyński. Wojewoda na pograniczu</i> , red. K. Nowak. Cieszyn 2000.

II B 1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Datacja dokumentów w Polsce w średniowieczu i czasach nowożytnych
II B 2.	Kod przedmiotu (course code)	05 – H31016
II B 3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy
II B 4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Fakultatywny
II B 5.	Rok studiów, semestr (year of study, semestr)	III, semestr zimowy.
II B 6.	Liczba punktów (number of credits)	2
II B 7.	Metody nauczania (teaching methods)	Ćwiczenia: 15 godzin (stacjonarne); ćwiczenia: 10 godzin (niestacjonarne).
II B 8.	Język wykładowy (language of course)	Polski
II B 9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Dr hab. Zbigniew Hojka,
II B 10.	Wymagania wstępne (pre-requisites)	Podstawowe wiadomości z historii Polski, Niemiec i Czech XI-XX w.
II B 11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Celem zajęć będzie przede wszystkim zapoznanie z podstawowymi pojęciami z zakresu chronologii, budową i rodzajami kalendarzy, stosowanymi w Polsce i Europie sposobami zapisywania dat, zasadami przeliczania datacji w średniowieczu i czasach nowożytnych na system współczesny.
II B 12.	Treści merytoryczne (course contents)	Wyjaśnienie podstawowych pojęć z zakresu chronologii. Funkcjonowanie kalendarzy. Określenie wpływu kalendarzy na dzieje polityczne, gospodarcze i kulturowe Śląska i Polski. Szczególną uwagę położono na sposoby datacji średniowieczu.
II B 13.	Metody oceny (assessment methods)	Zaliczenie konwersatorium monograficznego na podstawie obecności i aktywności na zajęciach.
II B 14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	<i>Chronologia Polska</i> , red. B. Włodarski, Warszawa 2009; J. Szymański: <i>Nauki pomocnicze historii</i> , Warszawa 2008; L. Tedesco, I. Daniele: <i>Manuale di Cronologia</i> , Padova 1957; F. Zawielski: <i>Czas i jego pomiary</i> , Warszawa 1964; B. Kürbis: <i>O pojęciu czasu i chronologii historycznej w średniowieczu</i> , [w:] <i>Problemy nauk pomocniczych historii</i> , t. 4, Katowice 1976; H. Wąsowicz: <i>Łaciński kalendarz symboliczny (cisiojanus) do połowy XVI wieku</i> , Lublin 1986; I. Bar: <i>Polskie kalendarze XIX wieku</i> , Łódź 1986.

II B 1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Górnślaskie elity w Polsce Ludowej.
II B 2.	Kod przedmiotu (course code)	05 – H31047
II B 3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy
II B 4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Fakultatywny
II B 5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	I, II, semestr letni.
II B 6.	Liczba punktów (number of credits)	2
II B 7.	Metody nauczania (teaching methods)	Ćwiczenia: 15 godzin (stacjonarne).
II B 8.	Język wykładowy (language of course)	Polski
II B 9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Dr Maciej Fic.
II B 10.	Wymagania wstępne (prerequisites)	Podstawowe wiadomości z historii Polski II poł. XX w.
II B 11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Celem zajęć będzie przede wszystkim zapoznanie z drogami kariery literackiej, naukowej, społecznej i politycznej postaci wywodzących się lub związanych z Górnym Śląskiem oraz utworzenie modelu awansu społeczno-politycznego okresu PRL-owskiego.
II B 12.	Treści merytoryczne (course contents)	Zajęcia poświęcone są analizie biografii postaci związanych z górnślaskim establishmentem okresu Polski Ludowej (m.in. J. Ziętka, K. Popiołka, E. Osmańczyka, W. Szewczyka, G. Morcinka).
II B 13.	Metody oceny (assessment methods)	Zaliczenie konwersatorium monograficznego na podstawie obecności i aktywności na zajęciach.
II B 14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	J. Walczak, <i>Jerzy Ziętek. Biografia Ślązaka</i> . Katowice 1996; A. Topol, <i>Kazimierz Popiołek i jego czasy</i> . Katowice 2006; M. Fic, <i>Wilhelm Szewczyk (1916-1991) – ślaski polityk i działacz społeczny</i> . Katowice 2007; M. Fic, <i>Edward Osmańczyk - życie i działalność</i> . Katowice 2010.

1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Prowincje, krainy, miasta, rzeki, czyli świat rzymski na monetach (I w. p.n.e.–III w. n.e.)
2.	Kod przedmiotu (course code)	05 – H31029
3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy
4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Fakultatywny
5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	II, semestr zimowy
6.	Liczba punktów (number of credits)	2
7.	Metody nauczania (teaching methods)	Konwersatorium: 15 godzin (stacjonarne); Konwersatorium: 10 godzin (niestacjonarne).
8.	Język wykładowy (language of course)	Polski
9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Dr hab. Agata Kluczek
10.	Wymagania wstępne (prerequisites)	Podstawowe wiadomości z historii starożytnego Rzymu; zainteresowanie historią starożytną
11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Celem jest zorientowanie studenta w bogatym materiale źródłowym, jaki stanowią monety imperialne, w toku zajęć student powinien umieć określić kontekst historyczny, w jakim pewne typy monet powstały, dokonać przynajmniej wstępnej interpretacji treści monet, dostrzec rolę, jaką materiał źródłowy tej kategorii odgrywa w warsztacie historyka.
12.	Treści merytoryczne przedmiotu (course contents)	Przedmiotem zajęć są związki pomiędzy historią a monetą, sytuowane w obszarze polityczno-ideologicznym (warstwa „informatywna” monety). Przykładu do takich analiz i interpretacji dostarcza grupa monet, zakreślających swymi wyobrażeniami granice i części składowe Imperium Rzymskiego, obecność takich wyobrażeń wiązana jest z programem politycznym poszczególnych polityków i cesarzy oraz z wydarzeniami politycznymi. W tym kontekście na kolejnych zajęciach omawiane są: mennictwo okresu upadku Republiki, czasów Augusta i dynastii julijsko-klaudyjskiej, Flawiuszów, Antoninów, Sewerów, okresu kryzysu III wieku oraz Późnego Cesarstwa.
13.	Metody oceny (assessment methods)	Zaliczenie na ocenę
14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	Literatura podstawowa: Bieńkowski P., <i>De simulacris barbararum gentium apud Romanos</i> , Cracoviae 1900; Kaczanowicz W., Seria rzymskich emisji o typach „regionalnych” z czasów Hadriana, „Biuletyn

		<p>Numizmatyczny” 1978, 4–5; Kluczek A.A., <i>VNDIQVE VICTORES. Wizja rzymskiego wladztwa nad światem w mennictwie złotego wieku Antoninów i doby kryzysu III wieku – studium porównawcze</i>, Katowice 2009; Kunisz A., <i>Program Klodiusza Macera, przywódcy powstania w Afryce w 68 r. n.e.</i>, [w:] <i>Studia z dziejw starożytnego Rzymu</i>, red. A. Kunisz, Katowice 1988; Kunisz A., <i>L’insurrection de Clodius Macer en Afrique du Nord en 68 de notre ère</i>, Wrocław–Warszawa–Kraków 1994; Ostrowski J.A., <i>Idealistyczny i realistyczny nurt w personifikowaniu prowincji rzymskich</i>, „Meander” 1985, 40; Ostrowski J.A., <i>Personifikacje prowincji w sztuce rzymskiej</i>, Kraków 1985 ; Ostrowski J.A., <i>Personifications of Rivers in Greek and Roman Art</i>, ZNUJ 964, <i>Prace Archeologiczne</i> 47, 1991; Ostrowski J.A., „<i>Simulacra gentium et fluminum</i>”. <i>Propagandowe aspekty sztuki rzymskiej</i>, [w:] <i>Studia classica et byzantina Alexandro Krawczuk oblata</i>, red. M. Salamon, Z.J. Kapera, Kraków 1996; Ostrowski J.A., <i>Hadrian i personifikacje Judei</i>, [w:] <i>Amicorum dona, Studia classica et orientalia Stephano Skowronek ab amicis, collegis, discipulis oblata</i>, red. F. Kiryk, M. Wilczyński, J. Ciecieląg, Kraków 1998; Ostrowski J.A., <i>Starożytny Rzym. Polityka i sztuka</i>, Warszawa-Kraków 1999; Ostrowski J.A., <i>Antyczne korzenie nowożytnych personifikacji krain, krajów, państw</i>, [w:] Portolana. <i>Studia Mediterranea</i>, vol. 3: „<i>Mare apertum</i>”. <i>Przepływ idei, ludzi i rzeczy w świecie śródziemnomorskim</i>, red. D. Quirini-Popławska, Kraków 2007</p>
--	--	--

1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Od Eneasza do Brutusa. Wizualna interpretacja mitu i historii rzymskiej
2.	Kod przedmiotu (course code)	05 – H31028, 05 – H31028z
3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy
4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Fakultatywny
5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	II, semestr zimowy
6.	Liczba punktów (number of credits)	2
7.	Metody nauczania (teaching methods)	Wykład: 15 godzin (stacjonarne); Wykład: 10 godzin (niestacjonarne).
8.	Język wykładowy (language of course)	Polski
9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Dr hab. Agata Kluczek
10.	Wymagania wstępne (prerequisites)	Podstawowe wiadomości z historii starożytnego Rzymu; zainteresowanie historią starożytną
11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Celem wykładu jest ukazanie zmiennych ideologiczno-politycznych, ale też kulturowych funkcji odniesień do „czasów Eneasza i Brutusa” w zmieniającej się historycznej rzeczywistości końca Republiki i czasów Cesarstwa.
12.	Treści merytoryczne przedmiotu (course contents)	Wykłady skoncentrowane są na związkach między „obrazem” a historią rzymską, sytuowanych w obszarze polityczno-ideologicznym. Tematyka spotkań obejmuje odniesienia w sztuce publicznej i prywatnej, a także w wyobrażeniach w mennictwie do wczesnych dziejów Rzymu, czyli do mitu trojańskiego i mitu rzymskiego, a także do legend i zdarzeń umieszczanych w epoce królewskiego Rzymu. Rozważaniom poddane zostają kolejne elementy rzymskiej legendy historycznej i epoki królewskiej, przywoływane w kulturze wizualnej od schyłku Republiki (I w. p.n.e.) do Późnego Cesarstwa (pocz. IV w. p.n.e.), jak również szczegółowym interpretacjom poddane są wybrane zabytki.
13.	Metody oceny (assessment methods)	Zaliczenie na podstawie obecności
14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	Literatura podstawowa: Bianchi Bandinelli R., <i>Rome – la fin de l’art antique. L’art de l’Empire romain de Septime Sévère à Théodose Ier</i> , Paris 1970; Bianchi Bandinelli R., <i>Rome, le centre du pouvoir</i> , Paris 1969; Bianchi Bandinelli R., <i>Archeologia klasyczna jako historia sztuki</i> , tłum. W. Dobrowolski, Warszawa 1988; Elsner J., <i>Art and the</i>

		<p><i>Roman Viewer. The Transformation of Art from the Pagan World to Christianity</i>, Cambridge 1995; Evans DeRose J., <i>The Art of Persuasion, Political Propaganda from Aeneas to Brutus</i>, Ann Arbor 1992; Foss C., <i>Roman Historical Coins</i>, London 1990; Hannestad N., <i>Roman Art and Imperial Policy</i>, Aarhus 1986; Ostrowski J.A., <i>Starożytny Rzym. Polityka i sztuka</i>, Warszawa-Kraków 1999; Sadurska A., <i>Archeologia starożytnego Rzymu</i>, t.1: <i>Od epoki królów do schyłku republiki</i>, Warszawa 1975; t. 2: <i>Okres cesarstwa</i>, Warszawa 1980; Turcan R., <i>L'art romain dans l'histoire</i>, Paris 1995; Zanker P., <i>August i potęga obrazów</i>, przeł. L. Olszewski, podał do druku L. Mrozewicz, Poznań 1999.</p>
--	--	---

II B 1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Wstęp do archiwistyki
II B 2.	Kod przedmiotu (course code)	05 – H31020; 05 – H31020z
II B 3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy.
II B 4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Podstawowy (dla specjalności archiwalnej)
II B 5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	I, semestr letni
II B 6.	Liczba punktów (number of credits)	4
II B 7.	Metody nauczania (teaching methods)	Ćwiczenia: 30 godzin (stacjonarne); ćwiczenia: 10 godzin (niestacjonarne).
II B 8.	Język wykładowy (language of course)	Polski
II B 9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Dr Barbara Kalinowska-Wójcik; dr Waław Gojniczek
II B 10.	Wymagania wstępne (prerequisites)	Brak
II B 11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Celem zajęć jest zapoznanie studentów z podstawową terminologią, literaturą i czasopiśmiennictwem archiwalnym oraz przedstawienie podstawowych informacji na temat kolejnych etapów kształcenia archiwalnego. Studenci odwiedzają również różne typy archiwów i poznają ich specyfikę.
II B 12.	Treści merytoryczne przedmiotu (course contents)	W trakcie zajęć studenci zapoznają się z literaturą naukową poświęconą zagadnieniom archiwalnym, a następnie na jej podstawie omawiana jest najważniejsza terminologia archiwalna oraz sieć archiwalna w Polsce i na świecie. Ważnym elementem zajęć jest zapoznanie studentów z charakterem zawodu archiwisty.
II B 13.	Metody oceny (assessment methods)	Zaliczenie z oceną
II B 14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	K. Konarski, <i>Podstawowe zasady archiwistyki</i> , „Archeion”, t. 19/20, 1951; <i>Polski Słownik Archiwalny</i> , red. W. Maciejewska, Warszawa 1974; S. Pańków, <i>Archiwa</i> , Warszawa 1975; C. Biernat, <i>Problemy archiwistyki współczesnej</i> , Warszawa 1977; H. Robótka, B. Ryszewski, A. Tomczak, <i>Archiwistyka</i> , Warszawa 1989; S. Radoń, <i>Rola i miejsce „Archeionu” w archiwistyce polskiej</i> , „Archeion”, t. CI 2000; S. Radoń, <i>Rola i miejsce „Archeionu” w archiwistyce polskiej</i> , „Archeion”, t. CI 2000; K. Skupieński, <i>Od archiwariusza do zarządcy dokumentacji. Ewolucja zawodu archiwisty na przestrzeni wieków</i> , „Archiwista Polski”, nr 3-4 (23-24), 2001; H. Robótka, <i>Wprowadzenie do archiwistyki</i> , Toruń 2002. (wybór)

II B 1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Pamięć historyczna jako obszar badań dziejopisarskich
II B 2.	Kod przedmiotu (course code)	05 – H31017
II B 3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy
II B 4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Fakultatywny
II B 5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	I, semestr letni.
II B 6.	Liczba punktów (number of credits)	2
II B 7.	Metody nauczania (teaching methods)	Wykład: 15 godzin (stacjonarne).
II B 8.	Język wykładowy (language of course)	Polski.
II B 9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Prof. UŚ dr hab. Tomasz Pawelec
II B 10.	Wymagania wstępne (pre-requisites)	Elementarne wiadomości na temat podstaw i obszarów badawczych dziejopisarstwa
II B 11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Celem wykładów jest zaprezentowanie genezy badań nad pamięcią historyczną (zbiorową) oraz zasadniczych właściwości takich dociekań we współczesnej historiografii na świecie i w Polsce, także jako potencjalnej propozycji ukierunkowania własnych zainteresowań studentów w trakcie studiów historycznych.
II B 12.	Treści merytoryczne przedmiotu (course contents)	Poczynając od przybliżenia filozoficzno-psychologicznej kategorii pamięci, rozważone zostaną relacje między pamięcią a historią, następnie kierunki i obszary dociekań „pamięciologicznych” w ramach historii (wraz z analizą przykładowych prac konkretno historycznych w tym zakresie).
II B 13.	Metody oceny (assessment methods)	Zaliczenie.
II B 14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	M. Kula, <i>Nośniki pamięci historycznej</i> , Warszawa 2002; J. Le Goff, <i>Historia i pamięć</i> , Warszawa 2007; <i>Wobec przeszłości. Pamięć jako element kultury współczesnej</i> , red. A. Szpociński, Warszawa 2005; R. Traba, <i>Kraina tysiąca granic. Szkice o historii i pamięci</i> , Olsztyn 2003.

II B 1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Dzieje parlamentaryzmu – średniowiecze
II B 2.	Kod przedmiotu (course code)	05 – H31035; 05 – H31035z
II B 3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy
II B 4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Podstawowy dla specjalności nauczycielskiej
II B 5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	II, semestr zimowy
II B 6.	Liczba punktów (number of credits)	2
II B 7.	Metody nauczania (teaching methods)	Wykład: 10 godzin, ćwiczenia: 10 godzin (stacjonarne); Wykład: 10 godzin, ćwiczenia: 10 godzin (niestacjonarne).
II B 8.	Język wykładowy (language of course)	Polski.
II B 9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Prof. UŚ dr hab. Jerzy Sperka, dr Bożena Czwojdrak, mgr Katarzyna Niemczyk
II B 10.	Wymagania wstępne (prerequisites)	Podstawowa wiedza z dziejów średniowiecza
II B 11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Celem ćwiczeń i wykładów jest zapoznanie studentów z początkami parlamentaryzmu w Europie i Polsce w średniowieczu.
II B 12.	Treści merytoryczne przedmiotu (course contents)	Geneza reprezentacji stanowych w Europie Zachodniej i Środkowej; początki parlamentu angielskiego; początki Stanów Generalnych we Francji; początki Sejmu Rzeszy (Hoftag, Reichstag); początki parlamentu węgierskiego; geneza i początki parlamentu w Polsce; wiece w Polsce średniowiecznej; od rady królewskiej do senatu; od sejmików do izby poselskiej; ukształtowanie się sejmu walnego;
II B 13.	Metody oceny (assessment methods)	Egzamin ustny; wcześniej należy uzyskać zaliczenie na ocenę z ćwiczeń.
II B 14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	J. Bardach, <i>Początki sejmu</i> , [w:] <i>Historia sejmu polskiego</i> , red. J. Michalski, t. 1, Warszawa 1984, s. 5-61; K. Grzybowski, <i>Prawda i legenda Wielkiej Karty Wolności</i> , Państwo i Prawo, 1965, z. 8/9; A. Pawiński, <i>Sejmiki ziemskie. Początek ich i rozwój aż do ustalenia się udziału posłów ziemskich w ustawodawstwie sejmu walnego 1374-1505</i> , Warszawa 1895; F. Piekosiński, <i>Wiece, sejmiki, sejmy i przywileje ziemskie w Polsce wieków średnich</i> , Kraków 1900; A. Prochaska, <i>Geneza i rozwój parlamentaryzmu za pierwszych Jagiellonów</i> , Kraków 1899; S. Russocki, <i>Narodziny zgromadzeń stanowych</i> , Przegląd Historyczny, t. 59, 1968, z. 2; tenże, <i>Początki zgromadzeń stanowych w Europie Środkowej</i> , Przegląd Historyczny, t. 65, 1975, z. 2; M. Szaniecki, <i>Powszechna historia państwa i prawa</i> , Warszawa 1979; J. Wyrozumski, <i>Geneza Senatu w Polsce</i> , [w:] <i>Senat w Polsce. Dzieje i teraźniejszość</i> , Kraków 1993.

II B 1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Historia państwa i prawa w Europie XIX-XX w.
II B 2.	Kod przedmiotu (course code)	05 – H31036; 05 – H31036z
II B 3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy
II B 4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Podstawowy dla specjalności nauczycielskiej.
II B 5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	II, semestr zimowy
II B 6.	Liczba punktów (number of credits)	2
II B 7.	Metody nauczania (teaching methods)	Wykład: 15 godzin; ćwiczenia: 15 godzin (stacjonarne); Wykład: 14 godzin; ćwiczenia: 16 godzin (niestacjonarne);
II B 8.	Język wykładowy (language of course)	Polski.
II B 9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	dr Lech Krzyżanowski, dr Miłosz Skrzypek
II B 10.	Wymagania wstępne (pre-requisites)	Brak
II B 11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Celem wykładanego przedmiotu jest prezentacja głównych zasad ustrojowych, dominujących w poszczególnych państwach europejskich oraz w USA. Szczególnie uwypuklona zostanie ewolucja ustrojowa w XIX i XX w. bowiem zmiany wówczas zachodzące rzutują w dużym stopniu na współczesny stan konstytucyjny. Przedmiot ma w efekcie wyposażać studentów specjalności nauczycielskiej w wiedzę ułatwiającą nauczanie w szkołach podstawowych i średnich przedmiotu: wiedza o społeczeństwie.
II B 12.	Treści merytoryczne przedmiotu (course contents)	a) wykłady: kodeks Napoleona i dzieje prawa sądowego we Francji; Główne zasady angielskiego prawa precedensowego; Wielkie kodyfikacje XIX w. – Austria; Wielkie kodyfikacje XIX w. – Niemcy; Prawo naturalne w XIX i w XX w.; Historia prawa sądowego w Rosji w XIX i w XX w.; Procedura sądowa w USA w XIX i w XX w. b) ćwiczenia: Francja i jej ustrój po restauracji Burbonów (1814 r.); Ustrój polityczny Anglii w XIX i w XX w.; Ustrój Niemiec od 1806 r.; Przemiany ustrojowe w Rosji od czasów Aleksandra I; Przekształcenia ustrojowe w Austrii po 1804 r.; Zmiany porządku konstytucyjnego w USA w XIX i w XX w.
II B 13.	Metody oceny (assessment methods)	Zaliczenie z oceną
II B 14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	<i>Powszechna historia państwa i prawa</i> , oprac. K. Sójka – Zielińska. Warszawa 1994; I. Jaworski, <i>Zarys historii powszechnej państwa i prawa</i> . Warszawa 1996; K. Koranyi, <i>Powszechna historia państwa i prawa</i> , t. I-IV. Warszawa 1961-1967; K. Krasowski, B. Lesiński, K. Sikorska-Dzięgielewska, J. Walachowicz, <i>Powszechna historia państwa i prawa</i> . Poznań 1993; K. Kamińska, A. Gaca, <i>Historia powszechna ustrojów państwowych</i> . Toruń 2002; M. Sczaniecki, <i>Wybór źródeł do historii państwa i prawa w dobie nowożytnej</i> . Warszawa 1996.

II B 1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Historia społeczeństwa – średniowiecze
II B 2.	Kod przedmiotu (course code)	05 – H31039; 05 – H31039z
II B 3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy
II B 4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Podstawowy dla specjalności nauczycielskiej.
II B 5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	II, semestr zimowy
II B 6.	Liczba punktów (number of credits)	3
II B 7.	Metody nauczania (teaching methods)	Wykład: 15 godzin; ćwiczenia: 15 godzin (stacjonarne); Wykład: 8 godzin; ćwiczenia: 8 godzin (niestacjonarne).
II B 8.	Język wykładowy (language of course)	Polski.
II B 9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Prof. UŚ dr hab. Jerzy Sperka; dr Bożena Czwojdrak; mgr Katarzyna Niemczyk
II B 10.	Wymagania wstępne (prerequisites)	Podstawowa wiedza dotycząca dziejów średniowiecza
II B 11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Celem ćwiczeń i wykładów jest zapoznanie studentów z głównymi procesami i problemami społeczeństwa w średniowieczu.
II B 12.	Treści merytoryczne przedmiotu (course contents)	Stosunki społeczne w okresie monarchii wczesnofeudalnej w krajach Europy Zachodniej; Społeczeństwo w okresie monarchii stanowych w państwach Europy Zachodniej w XIII-XV w.; Społeczeństwo polskie w okresie monarchii wczesnopiastowskiej; Społeczeństwo polskie XIII-XV w.; duchowieństwo; szlachta; chłopci; mieszczaństwo
II B 13.	Metody oceny (assessment methods)	Egzamin na podstawie oceny z zaliczenia.
II B 14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	I. Ihnatowicz, A. Mączak, B. Zientara, <i>Społeczeństwo polskie od X do XX wieku</i> , Warszawa 1979 i nast. wyd.; M. Szczaniecki, <i>Powszechna historia państwa i prawa</i> , Warszawa 1979 i nast. wyd.; J. Bardach, <i>Historia państwa i prawa Polski</i> , t. 1, Warszawa 1964; M. Derwich, <i>Klasztory i mnisi</i> , Wrocław 2004; Bogucka, H. Samsonowicz, <i>Dzieje miast i mieszczaństwa w Polsce przedrozbiorowej</i> , Wrocław 1986; M. Koczerska, <i>Rodzina szlachecka w Polsce późnego średniowiecza</i> , Warszawa 1975.

II B 1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Historia społeczeństwa - nowożytność
II B 2.	Kod przedmiotu (course code)	05 – H31042, 05 – H31042z
II B 3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy.
II B 4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Podstawowy dla specjalności nauczycielskiej
II B 5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	II, semestr letni.
II B 6.	Liczba punktów (number of credits)	3
II B 7.	Metody nauczania (teaching methods)	Wykład: 15 godzin, ćwiczenia: 15 godzin (stacjonarne); wykład: 8 godzin; ćwiczenia: 8 godzin (niestacjonarne).
II B 8.	Język wykładowy (language of course)	Polski.
II B 9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Prof. UŚ dr hab. R. Skowron, dr hab. D. Rolnik, dr A. Skrzypietz, mgr A. Barwicka
II B 10.	Wymagania wstępne (pre-requisites)	Podstawowe wiadomości z dziejów społeczeństwa średniowiecznego.
II B 11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Celem wykładów jest ukazanie głównych problemów historii społeczeństwa XVI-XVIII w. w ujęciu europejskim, a w szczególności przybliżenie takich zagadnień jak: wpływ reformacji na życie społeczne (konfesjonalizacja, „dyscyplinowanie”), zjawisko klientelizmu, czy „socjalizacyjna” rola dworu monarszego (znaczenie ceremoniału i etykiety dworskiej). Na zajęciach ćwiczeniowych analizowana jest problematyka społeczeństwa Rzeczypospolitej Obojga Narodów.
II B 12.	Treści merytoryczne przedmiotu (course contents)	Spółeczeństwo stanowe w epoce wczesnonowożytnej; grupy etniczne i wyznaniowe w Europie i Rzeczypospolitej XVI-XVIII w.; wzorce osobowe epoki nowożytnej; kariera i awans społeczny; relacja patron-klient; życie rodzinne w społecznościach nowożytnych (pozycja kobiety, obyczajowość, spektakle życia: narodziny, ślub, śmierć i pogrzeb); system wychowawczy i edukacyjny;
II B 13.	Metody oceny (assessment methods)	Egzamin, zaliczenie z oceną z ćwiczeń.
II B 14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	Baranowski B., <i>Ludzie gościńca w XVII-XVIII w.</i> , Łódź 1986, Baranowski B., <i>Procesy czarownic w Polsce w XVII i XVIII wieku</i> , Łódź 1952, Bogucka M., <i>Białogłowa w dawnej Polsce. Kobieta w społeczeństwie polskim XVI-XVIII w.</i> , Warszawa 2000, Bogucka M., <i>Życie codzienne w Gdańsku XVI-XVIII wieku</i> , Warszawa 1967, Bogucka M., Samsonowicz H., <i>Dzieje miast i mieszczaństwa w Polsce przedrozbiorowej</i> , Wrocław 1986, Borkowska M., <i>Życie codzienne polskich klasztorów w XVII-XVIII w.</i> , Warszawa 1996, Braudel F., <i>Morze Śródziemne i świat śródziemnomorski w epoce Filipa II</i> , T. 1-2, Warszawa 2004, Czapliń-

		<p>ski W., Długosz J., <i>Życie codzienne magnaterii polskiej w XVII w.</i>, Warszawa 1976, <i>Człowiek Baroku</i>, red. R. Villari, Warszawa 2001, <i>Człowiek Oświecenia</i>, red. M. Vovell, Warszawa 2001, <i>Człowiek Renesansu</i>, red. E. Garina, Warszawa 2001, Elias N., <i>Przemiany obyczajów w cywilizacji Zachodu</i>, Warszawa 1980, <i>Historia życia prywatnego</i>, t. 3, <i>Od renesansu do oświecenia</i>, red. R. Chartier, Wrocław 2005, Ihnatowicz I. Mączak A. Ziętara B., <i>Spółeczeństwo polskie od X do XX wieku</i>, Warszawa 1979, Kuchowicz Z., <i>Człowiek polskiego baroku</i>, Łódź 1983, Mączak A., <i>Klientela. Nieformalne systemy władzy w Polsce i Europie XVI-XVIII wieku</i>, Warszawa 1994, Mączak A., <i>Rządzący i rządzeni. Władza i społeczeństwo w Europie wszesnonowozytnej</i>, Warszawa 2002, <i>Wesela, chrzciny i pogrzeby w XVI-XVIII wieku. Kultura życia i śmierci</i>, pod red. H. Suchojda, Warszawa 2001, Żołędź - Strzelczyk D., <i>Dziecko w dawnej Polsce</i>, Poznań 2002, <i>Żydzi w dawnej Rzeczypospolitej</i>, red. A. Link - Lenczowski, T. Polański, Wrocław - Warszawa - Kraków 1991.</p>
--	--	---

II B 1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Historia społeczeństwa XIX-XX wiek
II B 2.	Kod przedmiotu (course code)	05 – H31039; 05 – H31039z
II B 3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy
II B 4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Podstawowy dla specjalności nauczycielskiej.
II B 5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	III, semestr zimowy
II B 6.	Liczba punktów (number of credits)	3
II B 7.	Metody nauczania (teaching methods)	Wykład: 15 godzin; ćwiczenia: 15 godzin (stacjonarne); Wykład: 8 godzin; ćwiczenia: 8 godzin (niestacjonarne).
II B 8.	Język wykładowy (language of course)	Polski
II B 9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Prof. dr hab. Maria W. Wanatowicz, dr Joanna Januszewska-Jurkiewicz
II B 10.	Wymagania wstępne (prerequisites)	Podstawowa wiedza na temat społeczeństwa Rzeczypospolitej szlacheckiej; Znajomość najistotniejszych wydarzeń politycznych (powstania narodowe w XIX w., powstanie II Rzeczypospolitej) i przeobrażeń społeczno-gospodarczych na ziemiach polskich w XIX i XX w. (następstwa rewolucji francuskiej i wojen napoleońskich; uprzemysłowienie ziem polskich, uwłaszczenie chłopów). Znajomość głównych wydarzeń okresu II wojny światowej i jej następstw dla państwa polskiego
II B 11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Kształtowanie rozumienia pojęć: naród, procesy narodotwórcze, znajomość głównych etapów kształtowania się nowoczesnych narodów w wieku XIX i czynników wpływających na dokonujące się w XIX i XX wieku procesy narodotwórcze, kształtowanie umiejętności wskazania zależności występujących między procesami powstawania społeczeństwa industrialnego a potrzebami w dziedzinie komunikacji społecznej, rozrywki, edukacji. Student powinien umieć porównać politykę niemiecką i rosyjską wobec społeczeństwa polskiego, wskazać następstwa II wojny światowej dla sytuacji demograficznej Polski, opisać migracje, przesiedlenia, deportacje ludności na terenach państwa polskiego po II wojnie światowej, powinien rozumieć przyczyny zmian struktury społecznej po II wojnie światowej.
II B 12.	Treści merytoryczne przedmiotu (course contents)	Struktura wyznaniowa ziem Rzeczypospolitej Obojga Narodów w okresie rozbiorów; ruchy narodotwórcze na tym obszarze w XIX-XX wieku; mniejszości narodowe w II Rzeczypospolitej, struktura wyznaniowa II RP; społeczeństwo polskie na ziemiach okupowanych w okresie II wojny światowej, zmiany demograficzne, migracje po II wojnie światowej, życie codzienne w PRL.
II B 13.	Metody oceny (assessment methods)	Zaliczenie na podstawie systematycznej aktywności na zajęciach, dowodzącej znajomości zalecanej literatury ew. przedstawionej pracy semestralnej
II B	Spis zalecanych lektur	T. Browarek, <i>Mniejszości narodowe w Polsce 1918-1995</i> ,

14.	(recommended reading)	<p>Lublin 1998 A. Kłoskowska, <i>Kultury narodowe u korzeni</i>, Warszawa 1996; <i>Polska-Polacy-mniejszości narodowe</i>, pod red. W. Wrzesińskiego, Wrocław-Warszawa-Kraków 1992; J. Żarnowski, <i>Spółeczeństwo Drugiej Rzeczypospolitej 1918 – 1939</i>, Warszawa 1973; J. Żarnowski, <i>Polska 1918 – 1939. Praca. Technika. Spółeczeństwo</i>, wyd. 2, Warszawa 1999; J. Żarnowski, <i>Spółeczeństwa XX wieku</i>, Wrocław – Warszawa – Kraków 1999; <i>Najnowsze dzieje Żydów w Polsce (do 1950 r.)</i>, red. J. Tomaszewski, Warszawa 1993; Albin Głowacki, <i>Sowieci wobec Polaków na ziemiach wschodnich II Rzeczypospolitej 1939-1941</i>, Łódź 1998; Włodzimierz Bonusiak, <i>Polityka ludnościowa i ekonomiczna ZSRR na okupowanych ziemiach polskich w latach 1939-1941 ("Zachodnia Ukraina" i "Zachodnia Białoruś")</i>, Rzeszów 2006; Czesław Łuczak, <i>Polityka ludnościowa i ekonomiczna hitlerowskich Niemiec w okupowanej Polsce</i>, Poznań 1979; Cz. Madajczyk, <i>Polityka III Rzeszy w okupowanej Polsce</i>. T. 1-2, Warszawa 1970; Ociepka Beata, <i>Deportacje, wysiedlenia, przesiedlenia - powojenne migracje z Polski i do Polski</i>, Poznań 2001; <i>Polska 1939-1945. Straty osobowe i ofiary represji pod dwiema okupacjami</i>, red. Wojciech Materski, Tomasz Szarota, Warszawa 2009; <i>Utracona ojczyzna : przymusowe wysiedlenia, deportacje i przesiedlenia jako wspólne doświadczenie</i>, red. Hubert Orłowski i Andrzej Sakson, wyd.2 Poznań 1997; Nitschke Bernadetta, <i>Wysiedlenie czy wypędzenie? Ludność niemiecka w Polsce w latach 1945-1949</i>, Toruń 2001; Antonina Kłoskowska, <i>Kultura masowa. Krytyka i obrona</i>, wyd. 4, Warszawa 2005; <i>Gospodarka i społeczeństwo w czasach PRL-u (1944-1989)</i> red. Elżbieta Kościk i Tomasz Głowiński, Wrocław 2007; <i>Socjalizm w życiu powszednim : dyktatura a społeczeństwo w NRD i PRL</i>, red. Sandrine Kott, Marcin Kula, Thomas Lindenberger, Warszawa 2006; do wyboru książki z serii <i>W krainie PRL</i></p>
-----	-----------------------	---

II B 1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Psychohistoria. Portret nieklasycznego modelu dociekań historycznych
II B 2.	Kod przedmiotu (course code)	05 – H31029
II B 3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy
II B 4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Fakultatywny
II B 5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	II, semestr zimowy.
II B 6.	Liczba punktów (number of credits)	2
II B 7.	Metody nauczania (teaching methods)	konwersatorium: 15 godzin (stacjonarne).
II B 8.	Język wykładowy (language of course)	Polski.
II B 9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Prof. UŚ dr hab. Tomasz Pawelec
II B 10.	Wymagania wstępne (pre-requisites)	Elementarne wiadomości na temat podstaw i obszarów badawczych dziejopisarstwa
II B 11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Celem zajęć jest przybliżenie studentom oryginalnego nurtu dociekań historycznych. Mają oni wyrobić sobie zdanie na temat dziejowego znaczenia psychologicznej (motywacyjnej) strony historii oraz poznać trudności i wyzwania związane z jej badaniem.
II B 12.	Treści merytoryczne przedmiotu (course contents)	Studenci zapoznają się pokrótce z psychologicznymi i psychoanalitycznymi podstawami psychohistorii. Kolejne spotkania poświęcone będą blokom zagadnień dotyczących głównych modeli psychohistorycznego badania, ostatni z nich natomiast psychohistorycznym interpretacjom dziejów Polski i innych krajów Europy Środkowej
II B 13.	Metody oceny (assessment methods)	Zaliczenie z oceną.
II B 14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	A.F. Grabski, <i>Dzieje historiografii</i> , Poznań 2003, wyd. 2, 2006; T. Pawelec, <i>Dzieje i nieświadomość</i> , Katowice, 2004; T. Pawelec (red.), <i>Historia w oczach psychohistoryków</i> , Lublin 2002; W. McKinley Runyan, <i>Historie życia a psychobiografia</i> , Warszawa 1994.

II B 1.	Nazwa przedmiotu (course title)	W obliczu wojny. Polskie przygotowania obronne w latach 1936-1939
II B 2.	Kod przedmiotu (course code)	05 – H31029
II B 3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy
II B 4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Fakultatywny
II B 5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	II, semestr zimowy
II B 6.	Liczba punktów (number of credits)	2
II B 7.	Metody nauczania (teaching methods)	Konwersatorium: 15 godzin (stacjonarne)
II B 8.	Język wykładowy (language of course)	Polski
II B 9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Dr Joanna Januszevska-Jurkiewicz
II B 10.	Wymagania wstępne (prerequisites)	Brak
II B 11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Zasadniczy cel zajęć stanowi próba syntetycznego spojrzenia na polskie przygotowania obronne w latach 1936-1939. Intencją jest ukazanie skoordynowanych działań organów państwa i oddolnych inicjatyw społecznych: zarówno przygotowań stricte wojskowych, aktywności dyplomacji, planowania gospodarczego i rozbudowy przemysłu zbrojeniowego. Szczególnie istotna jest także problematyka kształtowania opinii publicznej i aktywnej postawy społeczeństwa wobec zagrożenia niepodległości.
II B 12.	Treści merytoryczne przedmiotu (course contents)	Polska polityka zagraniczna w obliczu zmian sytuacji międzynarodowej wobec łamania przez Niemcy zasad traktatu wersalskiego i początków niemieckiej polityki ekspansji terytorialnej; Gospodarka, technika i nauka polska i ich rola w przygotowaniach obronnych kraju; Zmiana polityki wewnętrznej wobec mniejszości narodowych – umacnianie polskości na kresach; Konsolidacja narodu w obliczu zagrożenia niepodległości – polska propaganda: cele, środki, skuteczność; Akcja przysposobienia wojskowego społeczeństwa (poprzez szkołę, organizacje paramilitarne, organizacje społeczne); Przygotowania konspiracyjne wśród Polaków w państwach ościennych i w kraju – tworzenie sieci dywersji pozafrontowej
II B 13.	Metody oceny (assessment methods)	Zaliczenie na podstawie aktywnego uczestnictwa w zajęciach
II B 14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	Bernaś-Kostynowicz A., <i>Społeczeństwo polskie w wojnie obronnej 1939 : współdziałanie ludności cywilnej z wojskiem w okresie zagrożenia i działań wojennych</i> , Warszawa 1988; Chojnowski A., <i>Koncepcje polityki narodowościowej rządów polskich w latach 1921-1939</i> , Wrocław 1979; Długajczyk E., <i>Tajny front na granicy cieszyńskiej. Wywiad i dywersja w latach 1919-1939</i> . Katowice 1993; Faryś J., <i>Koncepcje polskiej polityki zagranicznej 1918-1939</i> , Warszawa 1981; Jabłonowski M., <i>Cztery lata przed wojną. Z dziejów gospodarki polskiej 1936-1939</i> , Olsztyn 1996; Kamiński M.K., Zacharias M.J., <i>Polityka zagraniczna II Rzeczypospolitej 1918-1939</i> , Warszawa 1999; Kapała Z., <i>Przygotowanie obrony cywilnej województwa śląskiego w 1939 roku</i> , Katowice 1979. [Nadbitka "Zaranie Śląskie" 1979, z. 3]; Kęsik J., <i>Naród pod bronią. Społeczeństwo w programie polskiej polityki wojskowej 1918-1939</i> , Wrocław 1998; Kęsik J.,

Wojsko polskie wobec tężyzny fizycznej społeczeństwa 1918-1939, Wrocław 1996; Krzyżanowski K., *Wydatki wojskowe Polski w latach 1918-1939*; Kwiatkowski Eugeniusz, *Dysproporcje. Rzecz o Polsce przeszłej i obecnej*, Warszawa 1989; Leczyk J., *Polska i sąsiedzi. Stosunki wojskowe 1921 – 1939*, Białystok 1997; Majchrowski J., *Silni – zwarci – gotowi. Myśl polityczna Obozu Zjednoczenia Narodowego*, Warszawa 1985; Mazurowa Kazimiera, *Skazani na wojnę*, Warszawa 1979; *Na Górnym Śląsku przed wybuchem wojny : wybór tekstów źródłowych z 1939 roku, do druku przyg.* E. Długajczyk i T. Fałęcki, Katowice 1999; *Nauka polska wobec totalitaryzmów*, red. B. Orłowski, Warszawa 1994; Orłowski B., *Nie tylko szabłą i piórem*, Warszawa 1985; Paruch W., *Od konsolidacji państwowej do konsolidacji narodowej. Mniejszości narodowe w myśli politycznej obozu piłsudczykowskiego (1926-1939)*, Lublin 1997; *Polska polityka zagraniczna w latach 1926 - 1932 [wł. 1939]*. Na podstawie tekstów min. J. Becka opr. Anna M. Cienciąła. Paryż 1990; *Polskie Siły Zbrojne w II wojnie światowej*, t.1: *Kampania wrześniowa 1939 roku*, cz.1: *Polityczne i wojskowe położenie Polski przed wojną*, Londyn 1951; Sowa A.L., *U progu wojny. Z dziejów spraw wewnętrznych i polityki zagranicznej II Rzeczypospolitej*, Kraków 1997; Stachiewicz W., *Wierności dochować żołnierskiej. Przygotowania wojenne w Polsce oraz kampania 1939 w relacjach i rozważaniach szefa Sztabu Naczelnego Wodza*, Warszawa 1998; Starczewski M., *Dywersja pozafrontowa* /w:/ Wrocławskie Studia z dziejów Najnowszych, Wrocław 1992, s. 173-187; Starczewski M., *Sieć dywersji pozafrontowej na Śląsku w latach 1921-1939* [w:] *Rola i miejsce Górnego Śląska w II Rzeczypospolitej*. red. M.W. Wanatowicz, Bytom-Katowice 1995; Wańkowicz M., *Sztafeta : książka o polskim pochodzie gospodarczym*, wyd. 3, Lublin 1999; Żarnowski J., *Polska 1918-1939. Praca. Technika. Społeczeństwo*, wyd. 2 uzup., Warszawa 1999.

II B 1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Postrzeganie średniowiecza
II B 2.	Kod przedmiotu (course code)	05 – H31029
II B 3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy
II B 4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Fakultatywny
II B 5.	Rok studiów, semestr (year of study, semestr)	III, semestr zimowy
II B 6.	Liczba punktów (number of credits)	2
II B 7.	Metody nauczania (teaching methods)	Wykład: 15 godzin (studia stacjonarne)
II B 8.	Język wykładowy (language of course)	Polski
II B 9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Prof. UŚ dr hab. Antoni Barciak
II B 10.	Wymagania wstępne (prerequisites)	Podstawowa wiedza dotycząca czasów średniowiecza.
II B 11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Celem przedmiotu jest ukazanie postrzegania średniowiecza przez różne epoki dziejowe, aż po współczesne czasy, a także ukazanie tej epoki jako czasu kreacji współczesności.
II B 12.	Treści merytoryczne (course contents)	Średniowiecze postrzegane w czasach odrodzenia, oświecenia, w XIX i XX wieku. Ukazanie tej epoki jako czasu, w którym mają początki podstawy współczesnej organizacji ustrojowej, kulturalnej i gospodarczej.
II B 13.	Metody oceny (assessment methods)	Zaliczenie
II B 14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	Podstawowa literatura teoretyczna: M. Cetwiński, <i>Historia i polityka: teoria i praktyka mediewistyki na przykładzie badań dziejów Śląska</i> , Kraków 2008; M. Cetwiński, <i>Ideologia i poznanie: społeczne funkcje mediewistyki śląskiej po 1945</i> , Częstochowa 1993; M. Cetwiński, <i>Metamorfozy śląskie: studia źródłoznawcze i historiograficzne</i> , Częstochowa 2002; J. Le Goff, <i>Kultura średniowiecznej Europy</i> , Warszawa 1970 i nast.; J. Le Goff, <i>Długie średniowiecze</i> , Warszawa 2007; J. Le Goff, <i>W poszukiwaniu średniowiecza</i> , Warszawa 2005; G. Duby, B. Geremek, <i>Wspólne pasje</i> , Warszawa 1995; <i>Kultura elitarna a kultura masowa w Polsce późnego średniowiecza</i> , pod red. Bronisława Geremka, Wrocław 1978.

1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Między prawdą historyczną a obiegową opinią.
2.	Kod przedmiotu (course code)	05 – H31029; 05 – H31029z
3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy
4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Fakultatywny
5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	II, semestr zimowy
6.	Liczba punktów (number of credits)	2
7.	Metody nauczania (teaching methods)	Wykład: 15 godzin (stacjonarne); Wykład: 10 godzin (niestacjonarne).
8.	Język wykładowy (language of course)	Polski
9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Prof. dr hab. Idzi Panic
10.	Wymagania wstępne (prerequisites)	Podstawowe wiadomości z historii średniowiecza; zainteresowanie historią średniowieczną.
11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	W świadomości społecznej, a niekiedy nawet w popularnych opracowaniach, funkcjonują czasami poglądy, opinie, stanowiska, które uznajemy za prawdziwe, a które – po ich zbada- niu – okazują się nieprawdziwe, nieuzasadnione, nie raz nawet będące świadomą manipulacją, a nawet celowym kłamstwem. Jako przykład można tu wymienić powtarzaną obiegową opi- nię, że wielu rycerzy, udając się na wyprawę krzyżową, nar- zucało swoim małżonkom przymus noszenia pasa cnoty, do którego klucz posiadali tylko oni. Za tym, że jest to bezsen- sowna bzdura, przemawia już choćby zwykła logika: otóż żadna osoba nie miałaby szansy przeżycia opięta dłuższy czas metalowym lub skórzanym pancerzem w okolicach bioder. Dostępne źródła nie pozostawiają zaś wątpliwości: kiedy małżonkowie wracali z wypraw krzyżowych lub wojen (o ile w ogóle je przeżyli), zastawali swoje nadobne połowice zdrowe (chyba, że zmoęła je choroba. Jak zatem rzecz się miała z wybranymi przykładowo poglądami, które – skon- frontowane ze źródłami – w istocie przedstawiały się inaczej?
12.	Treści merytoryczne przedmiotu (course contents)	1) O dyspacie i sporach akademickich i nie tylko: casus Abelarda i mistrzów uniwersyteckich; a od kiedy poja- wia się „krępowanie ust” za niepoprawne poglądy?; dlaczego w kilka stuleci później Marcin Luter nakazał zabicie Mikołaja Kopernika, jeżeli pojawi się w Rzeszy? 2) O torturach i narzędziach tortur w średniowieczu i w czasach nowożytnych. Jak to możliwe, że oświeceni ludzie Oświecenia nie byli lepsi od tych „mrocznych ludzi” średniowiecza. A co z postępowymi ludźmi na- szych czasów? 3) Jak powstała, dlaczego i kiedy była groźna inkwizycja, a kiedy ludzie oczekiwali interwencji inkwizytora. Dlaczego jednak nie znamy buntu przeciw

		inkwizytorom i jak niektórzy, nawet znamienici historycy przekreślali fakty! 4) Stosy w Europie średniowiecznej i nowożytnej. O podobieństwach i różnicach w zwalczaniu poglądów „niepoprawnych” w obu epokach na przykładzie losu Jana Husa, mordów Jana Kalwina i „więzienia” Galileusza oraz losy Ratkego alias Raticiusa. A jak to jest w naszych kochanych wiekach dwudziestym i dwudziestym pierwszym (pesymistycznie o smutnym obrazie ludzkości).
13.	Metody oceny (assessment methods)	Zaliczenie na podstawie obecności
14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	M. Bloch, <i>Spółczesność feudalne</i> . Warszawa 2002; Ch. Brooke, <i>Europa średniowieczna 962-1154</i> . Warszawa 2001; <i>Ecclesia t civitas. Kościół i życie religijne w mieście średniowiecznym</i> , pod red. H. Manikowskiej i H. Zaremskiej. Warszawa 2002; <i>Die Geschichte des Christentums</i> . T. 4 – 8. Freiburg 1991 i następne; H.D. Heimann, <i>Wprowadzanie do historii średniowiecznej</i> . Toruń 1999; J. Huizinga, <i>Jesień średniowiecza</i> . Warszawa 1992; P. Kras, <i>Ad abolendam diversarum haeresium pravitatem. System inkwizycyjny w średniowiecznej Europie</i> . Lublin [b. r. w.].

II B 1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Mozaika narodowościowa północno-wschodnich i południowo-zachodnich pograniczy II Rzeczypospolitej
II B 2.	Kod przedmiotu (course code)	05 – H31029
II B 3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy
II B 4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Fakultatywny
II B 5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	III, semestr zimowy
II B 6.	Liczba punktów (number of credits)	2
II B 7.	Metody nauczania (teaching methods)	Ćwiczenia: 15 godzin (stacjonarne).
II B 8.	Język wykładowy (language of course)	Polski
II B 9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Dr Joanna Januszewska-Jurkiewicz
II B 10.	Wymagania wstępne (prerequisites)	Znajomość okoliczności towarzyszących powstaniu państwa polskiego po I wojnie światowej, umiejętność wskazania ziem wchodzących w skład II RP i podstawowa wiedza na temat ich losów do I wojny światowej
II B 11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Kształtowanie rozumienia czynników wpływających na procesy narodotwórcze na ziemiach polskich w XX wieku i umiejętności wskazania przyczyn zróżnicowania narodowościowego na Kresach Północno-Wschodnich i na Śląsku. Student powinien rozumieć pojęcia kresy, pogranicze, naród, procesy narodotwórcze, mniejszość narodowa; umieć wyjaśnić przyczyny sporów dotyczących interpretacji spisów powszechnych z lat 1921, 1931; porównać status i pozycję w społeczeństwie głównych grup narodowych na terenie województwa śląskiego i województw północno-wschodnich, omówić politykę rządów polskich wobec tych grup narodowych i ich stosunek do państwa polskiego.
II B 12.	Treści merytoryczne przedmiotu (course contents)	Dziedzictwo Rzeczypospolitej Obojga Narodów - „dwuszczeblowa” świadomość narodowa („Gente Lithuanus, natione Polonus”); ruchy narodowe: litewski i białoruski; Żydzi – społeczność grupa narodowa czy wyznaniowa? Pierwszy spis powszechny w Imperium Rosyjskim i kontrowersje wokół jego rezultatów. Górny Śląsk jako przedmiot sporu między Austrią a Prusami; Rola polityki Kulturkampf; polski ruch narodowy na Śląsku; Spory o kształt państwa polskiego po II wojnie światowej; konflikt o granice między Polską a sąsiadami. Wytyczenie granic a opinia mieszkańców pograniczy II RP. Struktura narodowa i wyznaniowa kresów pn-wsch i pd-zach państwa polskiego. Ochrona mniejszości. Stosunek mniejszości narodowych do państwa polskiego. Polityka mniejszościowa rządów polskich
II B 13.	Metody oceny (assessment)	Zaliczenie na podstawie aktywnego uczestnictwa w zajęciach

	methods)	
II B 14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	<p>J. Bardach, <i>O dawnej i niedawnej Litwie</i>, Poznań 1988; H. Chałupczak, T. Browarek, <i>Mniejszości narodowe w Polsce 1918-1995</i>, Lublin 1998; <i>Z problemów integracji i unifikacji II Rzeczypospolitej</i>, red. J. Chlebowczyk. Katowice 1980; A. Chojnowski, <i>Koncepcje polityki mniejszościowej rządów polskich w latach 1921-1939</i>, Wrocław 1979; K. Gomółka, <i>Białorusini w II Rzeczypospolitej</i>, „Zeszyty Naukowe Politechniki Gdańskiej - Ekonomia” 1992; K. Gomółka, <i>Między Polską a Rosją. Białorusini w koncepcjach polskich ugrupowań politycznych 1918-1922</i>, Warszawa 1994; H. Haumann, <i>Historia Żydów w Europie Środkowej i Wschodniej</i>, Warszawa 2000; P. Hauser, <i>Śląsk między Polską, Czechosłowacją a separatyzmem</i>. Poznań 1991; <i>Odrodzona Polska wśród sąsiadów 1918-1921</i>, red. A. Koryn, Warszawa 1999; J. Januszewska-Jurkiewicz, <i>Stosunki narodowościowe na Wileńszczyźnie 1920-1939</i>, Katowice 2010; <i>Krajość – tradycje zgody narodów w dobie nacjonalizmów</i>, red. J. Jurkiewicz, Poznań 1999; P. Łossowski, <i>Konflikt polsko-litewski 1918-1920</i>, Warszawa 1996; P. Łossowski, <i>Stosunki polsko-litewskie 1921-1939</i>, Warszawa 1997; B. Makowski, <i>Litwini w Polsce 1920-1939</i>, Warszawa 1986; E. Mendelsohn, <i>Żydzi Europy Środkowo-Wschodniej w okresie międzywojennym</i>, Warszawa 1992; A. Miśkiewicz, <i>Tatarzy polscy 1918-1939</i>, Warszawa 1990; M. Mróz, <i>Katolicyzm na pograniczu. Kościół katolicki wobec kwestii ukraińskiej i białoruskiej w Polsce w latach 1918-1925</i>, Toruń 2003; W. Paruch, <i>Od konsolidacji państwowej do konsolidacji narodowej. Mniejszości narodowe w myśli politycznej obozu piłsudczykowskiego (1926-1939)</i>, Lublin 1997; G. Pełczyński, <i>Najmniejsza mniejszość. Rzecz o Karaimach polskich</i>, Warszawa 1995; <i>Polska – Białoruś 1918-1945</i>, red. W. Balcerak, Warszawa 1994; <i>Polska – Polacy – mniejszości narodowe</i>, red. W. Wrzesiński, Wrocław-Warszawa-Kraków 1992; R. Radzik, <i>Polak, Litwin, Białorusin – ewolucja kryteriów przynależności narodowo-kulturowej w dwóch ostatnich stuleciach</i>, „Białoruskie Zeszyty Historyczne” z. 15, 2001, s. 204-209; <i>Sąsiedzi wobec wojny 1920 r.</i>, Londyn 1990; J. Tomaszewski, <i>Rzeczpospolita wielu narodów</i>, Warszawa 1985; T. Urban, <i>Niemcy w Polsce. Historia mniejszości w XX wieku</i>, Opole 1994; R. Wapiński, <i>Polska na styku narodów i kultur. W kręgu przeobrażeń narodowych i cywilizacyjnych w XIX i XX wieku</i>, Gdańsk 2000; R. Żebrowski, <i>Borzymińska Zofia, Po-lin: kultura Żydów polskich w XX wieku. Zarys</i>, Warszawa 1993; J. Żyndul, <i>Państwo w państwie? Autonomia narodowo-kulturalna w Europie Środkowowschodniej w XX wieku</i>, Warszawa 2000.</p>

1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Proseminarium – historia starożytna
2.	Kod przedmiotu (course code)	05 – H31026; 05 – H31026z
3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy
4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Fakultatywny
5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	II, semestr zimowy
6.	Liczba punktów (number of credits)	2
7.	Metody nauczania (teaching methods)	Ćwiczenia: 30 godzin (stacjonarne); Ćwiczenia: 16 godzin (niestacjonarne).
8.	Język wykładowy (language of course)	Polski
9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Dr hab. Agata Kluczek
10.	Wymagania wstępne (prerequisites)	Ukończony przedmiot: historia starożytna powszechna oraz przegląd źródeł – starożytność; zainteresowanie historią starożytną
11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Celem zajęć jest opanowanie warsztatu historyka dziejów starożytnych i przygotowanie do wyboru seminarium licencjackiego. Zamierzeniem jest wdrażanie studentów do samodzielnych poszukiwań bibliotecznych, bibliograficznych, a także do korzystania z różnego rodzaju pomocy naukowych niezbędnych w warsztacie badacza dziejów antycznych (słowniki, encyklopedie, podręczniki, monografie <i>etc.</i>). Bieżące drobne prace na zajęciach, jak również kończąca je praca pisemna mają na celu wykorzystanie w praktyce owych umiejętności oraz kształcenie analitycznego i syntetycznego myślenia i krytycyzmu wobec źródeł i literatury przedmiotu.
12.	Treści merytoryczne przedmiotu (course contents)	W toku zajęć omówione są podstawy metodologiczne pisania prac, dużo uwagi poświęca się również problemom konstrukcji pracy, przypomniana jest i stale ćwiczona technika pisania prac – zasady sporządzania aparatu naukowego pracy (bibliografia, przypisy, aneksy, indeksy). Praktyczne ćwiczenia polegają również na samodzielnym opracowywaniu na zajęciach fragmentów różnych źródeł niezbędnych do właściwego przygotowania finalnej pracy pisemnej na temat indywidualnie uzgodniony z prowadzącym. Studenci referują na bieżąco w postaci konspektów i krótkich wystąpień postęp w jej pisaniu.
13.	Metody oceny (assessment methods)	Zaliczenie z oceną
14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	Brożek M., <i>Historia literatury łacińskiej</i> , Warszawa 1969; Cytowska M., Szelest H., <i>Literatura grecka i rzymska w zarysie</i> , Warszawa 1981; Cytowska M., Szelest H., <i>Literatura rzymska. Okres augustiański</i> , Warszawa 1990; Cytowska M., Szelest H., <i>Literatura rzymska. Okres cesarstwa, autorzy chrześcijańscy</i> , Warszawa 1994; Cytowska M., Szelest H., <i>Literatura rzymska. Okres cesarstwa</i> , Warszawa 1992; Cytowska M., Szelest H., Rychlewska L., <i>Literatura rzymska. Okres archaiczny</i> , Warszawa 1996; Kościałkowski S.,

	<p><i>Historyka. Wstęp do studiów historycznych</i>, Londyn 1954; Kumaniecki K., <i>Literatura rzymska, Okres cyceroński</i>, Warszawa 1977; Lewandowski I., <i>Historiografia rzymska</i>, Poznań 2007; Morawski K., <i>Schyłek literatury rzymskiej w drugim i trzecim wieku po Chr.</i>, Kraków 1921; Mrozewicz L., <i>Historia powszechna. Starożytność</i>, Poznań 2008; Schuller W., <i>Wprowadzenie do studium historii starożytnej</i>, tłum. R. Kulesza, Warszawa 1997; Sinko T., <i>Zarys literatury greckiej</i>, t. 1-2, Warszawa 1959; <i>Słownik pisarzy antycznych</i>, red. A. Świderkówna, Warszawa 2001; Topolski J., <i>Metodologia historii</i>, Warszawa 1984; Topolski J., <i>Jak się pisze i rozumie historię. Tajemnice narracji historycznej</i>, Warszawa 1996; Topolski J., <i>Wprowadzenie do historii</i>, Poznań 1998, 2001; <i>Vademecum historyka starożytnej Grecji i Rzymu</i>, t. 1, red. E. Wipszycka, Warszawa 1985; <i>Vademecum historyka starożytnej Grecji i Rzymu</i>, t. 1/2: <i>Źródłoznawstwo starożytności klasycznej</i>, red. E. Wipszycka, Warszawa 2001; <i>Vademecum historyka starożytnej Grecji i Rzymu</i>, t. 3: <i>Źródłoznawstwo czasów późnego antyku</i>, red. E. Wipszycka, Warszawa 1999; Witkowski S., <i>Historiografia grecka i nauki pokrewne</i>, t. 1-3, Kraków 1925-1927.</p>
--	---

II B 1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Proseminarium – historia średniowieczna
II B 2.	Kod przedmiotu (course code)	05 – H31026; 05 – H31026z
II B 3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy
II B 4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Fakultatywny
II B 5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	II, semestr zimowy
II B 6.	Liczba punktów (number of credits)	2
II B 7.	Metody nauczania (teaching methods)	Ćwiczenia: 30 godzin (stacjonarne); Ćwiczenia: 16 godzin (niestacjonarne).
II B 8.	Język wykładowy (language of course)	Polski.
II B 9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Dr Bożena Czwojdrak
II B 10.	Wymagania wstępne (prerequisites)	Podstawowe wiadomości z historii średniowiecza
II B 11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Celem ćwiczeń jest zapoznanie studentów z głównymi źródłami do historii średniowiecza, ukazaniem metod oraz sposobu, w jaki można te źródła wykorzystać do pisania przyszłej pracy licencjackiej. Studenci, w trakcie ćwiczeń, podejmują samodzielne próby takich analiz, poznają krytyczne podejście do źródeł, dokonują analizy dokumentów średniowiecznych, krytyki kronik. W rezultacie, po skończonym cyklu proseminaryjnym, są przygotowani do podjęcia badań w określonym profilu seminaryjnym.
II B 12.	Treści merytoryczne przedmiotu (course contents)	Proseminarium z historii średniowiecza skupia się przede wszystkim na zapoznaniu studentów z jak największą ilością i formą źródeł, wykorzystywanych w tej epoce (źródła narracyjne, dyplomatyczne, roczniki, kalendarze, rachunki, księgi sądowe itd). Poprzez ich poznanie i analizę student wzbogaca swoją wiedzę z historii średniowiecza oraz otrzymuje niezbędne podstawy do pisania pracy licencjackiej
II B 13.	Metody oceny (assessment methods)	zaliczenie z oceną z ćwiczeń.
II B 14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	J. Sondel, <i>Słownik łacińsko-polski dla prawników i historyków</i> , Kraków, kilka wydań ; A. Jougan, <i>Słownik kościelny łacińsko-polski</i> , Warszawa, kilka wydań.

1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Proseminarium - historia nowożytna
2.	Kod przedmiotu (course code)	05 – H31026; 05 – H31026z
3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy
4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Fakultatywny
5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	II, semestr zimowy.
6.	Liczba punktów (numbers of credits)	2
7.	Metoda nauczania (teaching methods)	Ćwiczenia: 30 godzin (stacjonarne); Ćwiczenia: 16 godzin (niestacjonarne).
8.	Język wykładowy (language of course)	Polski
9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Prof. UŚ dr hab. Ryszard Skowron; dr hab. Dariusz Rolnik
10.	Wymagania wstępne (pre-requisites)	Podstawowa znajomość historii Polski i Europy doby nowożytnej.
11.	Cel przedmiotu (objectives of the course)	Celem zajęć jest przygotowanie studenta do pisania pracy licencjackiej czyli pokazanie warsztatu naukowego historyka oraz ułatwienie mu wyboru seminarium licencjackiego. Student powinien posiadać umiejętność samodzielnego poszukiwania materiałów archiwalnych i bibliotecznych, a także swobodnego korzystania z pomocy bibliograficznych.
12.	Treść merytoryczna przedmiotu (course contents)	Na zajęciach omówione zostaną podstawowe zasady pisania prac o charakterze naukowym, tworzenia bibliografii i przypisów. W dalszej części zostanie scharakteryzowana baza źródłowa do dziejów polskich XVI-XVIII w. (szczególnie do czasów saskich i stanisławowskich) i pokazane podstawowe pomoce naukowe, bibliografie polskie, herbarze, spisy urzędników. Następnie uwaga zostanie skoncentrowana na tworzeniu konstrukcji pracy. Tę praktyczną umiejętność studenci będą ćwiczyli na kolejnych zajęciach, ma ona im ułatwić podejście do rozwiązywania problemów badawczych ich selekcji i trafnego wyboru.
13.	Metody oceny (assessment methods)	Zaliczenie na ocenę
14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	J. Topolski, <i>Metodologia historii</i> , Warszawa 1984; J. Topolski, <i>Jak się pisze i rozumie historię. Tajemnice narracji historycznej</i> , Warszawa 1996; S. Kościałkowski, <i>Historyka. Wstęp do studiów historycznych</i> , Londyn 1954; Z. Wojtkowiak, <i>Nauki pomocnicze historii najnowszej. Źródłoznawstwo. Źródła narracyjne. Pamiętniki, teksty literackie</i> , Poznań 2001; K. Estreicher, <i>Bibliografia Polska</i> , t. 9, Kraków 1888.

II B 1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Proseminarium – historia najnowsza
II B 2.	Kod przedmiotu (course code)	05 – H31026; 05 – H31026z
II B 3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy
II B 4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Fakultatywny
II B 5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	II, semestr zimowy
II B 6.	Liczba punktów (number of credits)	2
II B 7.	Metody nauczania (teaching methods)	Ćwiczenia: 30 godzin (stacjonarne); Ćwiczenia: 16 godzin (niestacjonarne).
II B 8.	Język wykładowy (language of course)	Polski.
II B 9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Dr Joanna Januszewska-Jurkiewicz; Dr Maciej Fic
II B 10.	Wymagania wstępne (pre-requisites)	Podstawowe wiadomości z historii najnowszej.
II B 11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Celem ćwiczeń jest zapoznanie studentów z głównymi źródłami do historii najnowszej, ukazaniem metod oraz sposobu, w jaki można te źródła wykorzystać do pisania przyszłej pracy licencjackiej. Studenci, w trakcie ćwiczeń, podejmują samodzielne próby takich analiz, poznają krytyczne podejście do źródeł (także wywołanych), dokonują analizy dokumentów. Pozyskują również wiedzę i umiejętności w zakresie kwerendy i poszukiwania materiałów do pracy. W rezultacie, po skończonym cyklu proseminaryjnym, są przygotowani do podjęcia badań w określonym profilu seminaryjnym.
II B 12.	Treści merytoryczne przedmiotu (course contents)	Proseminarium z historii najnowszej skupia się przede wszystkim na zapoznaniu studentów z tokiem przygotowań do wyboru tematu, prowadzenia poszukiwań badawczych oraz pisania pracy licencjackiej. Udział w zajęciach ma wyposażyć studenta w niezbędne podstawy do pisania pracy licencjackiej.
II B 13.	Metody oceny (assessment methods)	zaliczenie z oceną z ćwiczeń.
II B 14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	Indywidualny dobór, uzależniony od zadeklarowanego tematu przyszłej pracy.

II B 1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Rozwój form kancelaryjnych.
II B 2.	Kod przedmiotu (course code)	05 – H31037; 05 – H31037z
II B 3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy.
II B 4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Podstawowy dla specjalności archiwalnej.
II B 5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	II, semestr zimowy.
II B 6.	Liczba punktów (number of credits)	3
II B 7.	Metody nauczania (teaching methods)	Wykład: 30 godzin; ćwiczenia: 30 godzin (stacjonarne); Wykład: 14 godzin; ćwiczenia: 20 godzin (niestacjonarne).
II B 8.	Język wykładowy (language of course)	Polski.
II B 9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Dr Waław Gojniczek
II B 10.	Wymagania wstępne (pre-requisites)	Podstawowe wiadomości z archiwistyki i historii Polski.
II B 11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Celem wykładów i ćwiczeń jest zapoznanie studentów z systemami kancelaryjnymi stosowanymi w urzędach na ziemiach polskich na tle urzędów europejskich do końca XVIII wieku. Studenci w 15 blokach tematycznych zapoznają się z zasadami funkcjonowania kancelarii, rolą urzędników kancelaryjnych i wytwarzanymi rodzajami dokumentacji.
II B 12.	Treści merytoryczne przedmiotu (course contents)	Rozwój form kancelaryjnych podzielono na 15 bloków tematycznych dotyczących ustroju i zasad funkcjonowania urzędów centralnych polskich i prowincjonalnych polskich i śląskich stosującymi system kancelaryjny wyłączności dokumentu i przede wszystkim księgi wpisu oraz akt spraw (który stosowano na Śląsku i w Prusach już od końca XVII wieku). Ponadto studenci zapoznają się z typowymi dla systemu księgi wpisu formami kancelaryjnymi: kopiarzami, księgami ziemskimi i grodzkimi oraz testamentami itd.
II B 13.	Metody oceny (assessment methods)	Egzamin, zaliczenie z oceną z ćwiczeń.
II B 14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	S. Nawrocki, <i>Rozwój form kancelaryjnych na ziemiach polskich od średniowiecza do końca XX wieku</i> , Poznań 1998; <i>Kancelarie okresu księgi wpisów w Prusach Królewskich</i> , red. A. Tomczak, Warszawa 1994; W. Krawczuk, <i>Metrykanci koronni. Rozwój registratury centralnej od XVI do XVIII wieku</i> , Kraków 2002.

II B 1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Historia i historycy lwowscy w XIX i początkach XX wieku
II B 2.	Kod przedmiotu (course code)	05 – H31029
II B 3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy
II B 4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Fakultatywny
II B 5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	II, semestr zimowy.
II B 6.	Liczba punktów (number of credits)	2
II B 7.	Metody nauczania (teaching methods)	Wykład: 15 godzin (stacjonarne).
II B 8.	Język wykładowy (language of course)	Polski.
II B 9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Prof. UŚ dr hab. Tomasz Pawelec
II B 10.	Wymagania wstępne (pre-requisites)	Elementarne wiadomości na temat dziejopisarstwa w Polsce
II B 11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Celem wykładów jest zaprezentowanie wkładu lwowskiego środowiska historycznego w rozwój polskiej historiografii ujęte jako egzemplifikacja powikłanych dróg rozwoju nauki historycznej w naszym kraju
II B 12.	Treści merytoryczne przedmiotu (course contents)	Realizowany jako ciąg „portretów i przybliżeń” wykład przedstawi sylwetki najwybitniejszych lwowskich dziejopisarzy jako „ludzi z krwi i kości”, a także zaprezentuje ich dokonania na niwie historii. Przedstawione zostaną również skomplikowane warunki (organizacyjne, polityczne, kulturowe i obyczajowe) prowadzenia twórczości historycznej w stolicy Galicji.
II B 13.	Metody oceny (assessment methods)	Zaliczenie.
II B 14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	H. Barycz, <i>Wśród gawędziarzy, pamiętnikarzy i uczonych galicyjskich</i> , T. 1-2, Kraków 1963; A.F. Grabski, <i>Zarys historii historiografii polskiej</i> , Poznań 2000, wyd. 2, 2003; <i>Wielokulturowe środowisko historyczne Lwowa</i> , red. J. Maternicki, L. Zaskilniak, T. I-V, Rzeszów-Lwów, 2004-2007; <i>Złota księga historiografii lwowskiej</i> , red. J. Maternicki. Rzeszów 2007.

II B 1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Emisja głosu
II B 2.	Kod przedmiotu (course code)	05 – H31033; 05 – H31033z
II B 3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy
II B 4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Podstawowy dla specjalności nauczycielskiej
II B 5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	II, semestr zimowy i letni
II B 6.	Liczba punktów (number of credits)	2 (1+1)
II B 7.	Metody nauczania (teaching methods)	Ćwiczenia: 30 godzin - 15+15 (stacjonarne); Ćwiczenia: 30 godzin - 15+15 (niestacjonarne).
II B 8.	Język wykładowy (language of course)	Polski.
II B 9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Mgr Joanna Górską
II B 10.	Wymagania wstępne (prerequisites)	Podstawowe wiadomości z zakresu wykorzystania głosu w pracy nauczyciela.
II B 11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Celem ćwiczeń jest uświadomienie sobie roli głosu w pracy nauczyciela. Studenci zdobywają podstawowe wiadomości z zakresu anatomii i fizjologii aparatu fonacyjnego, a także poznają zasady higieny i profilaktyki aparatu mowy. W czasie zajęć mają wyrobić sobie nawyk pełnego oddechu żebrowo-przeponowego, dzięki czemu eliminują krótki oddech piersiowy. Studenci na zajęciach uczą się wykonywania ćwiczeń oddechowych, głosowych i artykulacyjnych. Jednocześnie zdobywają podstawy wiedzy z zakresu retoryki i poprawnej prezentacji.
II B 12.	Treści merytoryczne przedmiotu (course contents)	Emisja głosu podzielona jest na dwa bloki. Pierwszy teoretyczny porusza zagadnienia budowy i funkcjonowania aparatu głosowego, warunków prawidłowej emisji oraz profilaktyki wtórnej, a także omówione zostają konkretne schorzenia i leki wpływające na układ fonacyjny. Drugi blok praktyczny skupia się na rozmaitych ćwiczeniach wydłużających fazy oddechu oraz usprawniających motorykę narządów mowy, których rezultaty sprawdza czytanie tekstów z dużymi trudnościami artykulacyjnymi. Zajęcia w ramach drugiego bloku obejmują również podstawy retoryki i niewerbalnej komunikacji interpersonalnej niezbędnych w pracy nauczyciela.
II B 13.	Metody oceny (assessment methods)	Zaliczenie z oceną z ćwiczeń.
II B 14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	D. Dąbrowska, A. Dziwińska, <i>Emisja głosu. Wybrane zagadnienia o higienie i artykulacji. Skrypt dla studentów</i> , Wałbrzych 2005; <i>Emisja głosu nauczyciela. Wybrane zagadnienia</i> , red. M. Przybysz-Piwko, Warszawa 2006; <i>Zarys higieny narządu głosu</i> , red. Sz. Kubiak, Włocławek 2006; A.B. Pease, <i>Mowa ciała</i> , Poznań 2007; A. Schopenhauer, <i>Erystyka czyli sztuka prowadzenia sporów</i> , Warszawa 2005.

II B 1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Dzieje parlamentaryzmu - nowożytność.
II B 2.	Kod przedmiotu (course code)	05-H31052; 05 – H31052z
II B 3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy.
II B 4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Podstawowy dla specjalności nauczycielskiej.
II B 5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	II, semestr letni.
II B 6.	Liczba punktów (number of credits)	2
II B 7.	Metody nauczania (teaching methods)	Wykład: 10 godzin; ćwiczenia: 10 godzin (stacjonarne); Wykład: 10 godzin; ćwiczenia: 10 godzin (niestacjonarne).
II B 8.	Język wykładowy (language of course)	polski.
II B 9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Prof. dr hab. Ryszard Skowron; dr hab. Dariusz Rolnik, Mgr Aleksandra Barwicka
II B 10.	Wymagania wstępne (pre-requisites)	Podstawowe wiadomości dotyczące kształtowania się zgromadzeń stanowych w średniowieczu w Polsce i Europie; dobra znajomość epoki nowożytnej (XVI-XVIII w.)
II B 11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Celem przedmiotu jest ukazanie procesu kształtowania i funkcjonowania sejmu polskiego na tle systemów parlamentarnych państw Europy nowożytnej oraz przedstawienie instytucji sejmu walnego jako najważniejszego organu ustrojowo-prawnego Rzeczypospolitej szlacheckiej. Struktura i działanie sejmu polskiego w XVI-XVIII wieku stanowią jeden z kluczowych problemów współczesnej historiografii polskiej, dlatego tak ważne jest zapoznanie studentów z tą problematyką. Uświadomienie im, że system parlamentarny Rzeczypospolitej szlacheckiej był świadectwem polskiej kultury politycznej, rozwijającej się i osiągnącej wysoki poziom w kręgu cywilizacji europejskiej epoki nowożytnej.
II B 12.	Treści merytoryczne przedmiotu (course contents)	Historia parlamentaryzmu polskiego XVI-XVIII w. zawarta została w 10 blokach tematycznych. Szczególną uwagę położono na omówienie miejsca sejmu w strukturze władzy Rzeczypospolitej, przedstawienie jego kompetencji, trybu legislacyjnego. W trakcie zajęć ukazany zostanie proces zwoływania zgromadzeń sejmowych, a także schemat przebiegu obrad. Ważnymi zagadnieniami, poruszonymi na zajęciach, są również: status posła w systemie parlamentarnym Rzeczypospolitej i stosunek przedstawicieli stanu szlacheckiego do instytucji sejmu walnego.
II B 13.	Metody oceny (assessment methods)	Egzamin, zaliczenie z oceną z ćwiczeń.
II B 14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	<i>Historia sejmu polskiego</i> , t. I, <i>Do schyłku szlacheckiej Rzeczypospolitej</i> , pod red. J. Michalskiego, Warszawa 1984; J. Dziegielewski, <i>Izba poselska w systemie władzy Rzeczypospolitej w czasach Władysława IV</i> , Warszawa 1992; W. Kriegseisen, <i>Sejm Rzeczypospolitej szlacheckiej (do 1763 roku)</i> , Warszawa 1995; W. Kriegseisen, <i>Sejmiki Rzeczypospolitej szlacheckiej w XVII i XVIII wieku</i> , Warszawa 1991; I. Lewandowska-Malec, <i>Sejm walny</i>

	<p><i>koronny Rzeczypospolitej Obojga Narodów i jego dorobek ustawodawczy (1587-1632)</i>, Kraków 2009; J. Lileyko, <i>Sejm Polski. Tradycja-ikonografia-sztuka</i>, Warszawa 2003; S. Ochmann-Staniszevska, Z. Staniszewski, <i>Sejm Rzeczypospolitej za panowania Jana Kazimierza Wazy. Prawo-doktryna-praktyka</i>, t. I-II, Wrocław 2000; H. Olszewski, <i>Sejm Rzeczypospolitej doby oligarchii 1652-1763.prawo-praktyka-teoria-programy</i>, Poznań 1966;. Opaliński, <i>Sejm srebrnego wieku 1587-1652. Między głosowaniem większościowym a liberum veto</i>, Warszawa 2001; W. Uruszczak, <i>Sejm walny koronny w latach 1506–1540</i>, Warszawa 1981, W. Uruszczak, <i>Sejm walny wszystkich państw naszych. Konstytucja «Nihil novi» i sejm w Radomiu w 1505 r.</i>, Radom 2005. Leśnodorski Bogusław: <i>Dzieło Sejmu Czteroletniego (1788-1792). Studium historyczno-prawne</i>. Wrocław 1951; monografie poszczególnych sejmików.</p>
--	--

1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Rosja w polskiej myśli nie tylko politycznej czasów stanisławowskich (1764-1795)
2.	Kod przedmiotu (course code)	05 – H31047, 05 – H31047z
3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy
4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Fakultetywny
5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	II, semestr letni.
6.	Liczba punktów (numbers of credits)	2
7.	Metoda nauczania (teaching methods)	Konwersatorium: 15 godzin (stacjonarne); konwersatorium: 10 godzin (niestacjonarne).
8.	Język wykładowy (language of course)	Polski
9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Dr hab. Dariusz Rolnik
10.	Wymagania wstępne (prerequisites)	Zainteresowanie dziejami Rosji i Rzeczypospolitej czasów stanisławowskich
11.	Cel przedmiotu (objectives of the course)	Celem konwersatorium jest pokazanie zależności Polski od Rosji w czasach stanisławowskich i określenie głębokości tego zjawiska, a także stworzenie stereotypowego modelu Rosji i Rosjanina funkcjonującego wówczas w zbiorowej wyobraźni. Student przy konstrukcji takowego modelu powinien zrozumieć zależności wpływające na postrzeganie przez mieszkańców Polski „wszystkiego co moskiewskie”, je wskazać i zdefiniować. Następnym etapem konwersatorium będzie przedstawienie wpływów moskiewskich w Polsce oraz wskazanie ich oddziaływania na różne sfery życia codziennego w Rzeczypospolitej od gospodarki po politykę, student również powinien umieć je umiejscowić w świadomości Polaków.
12.	Treść merytoryczna przedmiotu (course contents)	Na zajęciach zostaną omówione najważniejsze problemy pojawiające się na styku relacji polsko-rosyjskich. Przede wszystkim ukazana zostanie rola polityczna ambasadorów moskiewskich w Polsce i ich umiejętne posługiwanie się stacjonującym na ziemiach polsko-litewskich wojskiem Katarzyny II. W dalszej części na przykładzie konkretnych postaci Hugona Kołłątaja, Kazimierza Konstantego Platera, Stanisława Poniatowskiego, bratanka królewskiego oraz innych osób szczególnie jednak tych związanych z ziemiami kresów wschodnich Rzeczypospolitej przedstawione zostaną zachowania Polaków wobec Rosjan i ich państwa. Pojawią się więc tu kwestie granicy między „służbą Ojczyźnie a jej zdradą”, nienawiścią, strachem a dążeniem do realizacji własnych partykularnych interesów.
13.	Metody oceny (as-	Zaliczenie na ocenę

	sessment methods)	
14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	B. Baranowski, <i>Znajomość wschodu w dawnej Polsce do XVIII wieku</i> , Łódź 1950; Z. Zielińska, <i>Studia z dziejów stosunków polsko-rosyjskich w XVIII wieku</i> . Warszawa 2001; Ł. Kądziela, <i>Między zdradą a służbą Rzeczypospolitej. Fryderyk Moszyński w latach 1792-1793</i> . Warszawa 1993; <i>Bo insza jest rzecz zdradzić insza dać się złudzić</i> ". <i>Problem zdrady w Polsce przełomu XVIII i XIX w.</i> , red. A. Grześkowiak-Krwawicz. Warszawa 1995; J. Czubaty, <i>Zasada „dwóch sumień”</i> . Warszawa 2005.

1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Konfederacja targowicka w opiniach i ocenach Polaków – geneza, funkcjonowanie i skutki
2.	Kod przedmiotu (course code)	05 – H31046; 05 – H31046z
3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy
4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Fakultatywny
5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	II, semestr letni.
6.	Liczba punktów (numbers of credits)	2
7.	Metoda nauczania (teaching methods)	Wykład: 15 godzin (stacjonarny); Wykład: 10 godzin (niestacjonarne).
8.	Język wykładowy (language of course)	Polski
9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Dr hab. Dariusz Rolnik
10.	Wymagania wstępne (pre-requisites)	Zainteresowanie tematyką wykładu i dziejami Rzeczypospolitej stanisławowskiej (1764-1795)
11.	Cel przedmiotu (objectives of the course)	Celem wykładów jest ukazanie dziejów konfederacji targowickiej jej w istocie dość skomplikowanej genezy i szeroko rozumianego znaczenia w dziejach państwa polskiego.
12.	Treść merytoryczna przedmiotu (course contents)	Na wstępie zostaną ukazani ludzie będący twórcami konfederacji targowickiej wraz z ich zapatrywaniami politycznymi, republikanizmem, stosunkiem do kwestii monarchizmu, dziedziczości władzy. Następnie omówiony będzie proces tworzenia „związku Sz. Potockiego” poczynając od jego zawiązania w Targowicy poprzez konstruowanie jego struktur prowincjonalnych. Kolejne wykłady poświęcone zostaną działalności Generalności targowickiej aż do chwili jej rozwiązania na sejmie grodzieńskim, tu szczególna uwaga będzie poświęcona sprawom ekonomicznym związanym z furazami. Ostatnie wykłady natomiast ukazać będą ocenę konfederacji targowickiej, tak osób jej współczesnych, jak i ich potomków, co poniekąd pozwoli również wyłonić obraz targowicy zawarty w pracach historycznych i lepiej go zrozumieć.
13.	Metody oceny (assessment methods)	Zaliczenie z oceną
14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	D. Rolnik, <i>Szlachta koronna wobec konfederacji targowickiej</i> . Katowice 2000; A. Grześkowiak-Krwawicz, <i>Regina Libertas. Wolność w polskiej myśli politycznej</i> . Gdańsk 2006; J. Czubaty, <i>Zasada „dwóch sumień”. Normy postępowania i granice kompromisu politycznego Polaków w sytuacjach wyboru (1795-1815)</i> . Warszawa 2005; W. Smoleński, <i>Konfederacja targowicka</i> . Kraków 1903.

II B 1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Zarządzanie dokumentacją współczesną
II B 2.	Kod przedmiotu (course code)	05 – H31053, 05 – H31053z
II B 3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy.
II B 4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Podstawowy dla specjalności archiwalnej
II B 5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	II, semestr letni
II B 6.	Liczba punktów (number of credits)	7
II B 7.	Metody nauczania (teaching methods)	wykład: 30 godzin; ćwiczenia: 30 godzin (stacjonarne); wykład: 14 godzin; ćwiczenia: 16 godzin (niestacjonarne).
II B 8.	Język wykładowy (language of course)	Polski.
II B 9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Dr Barbara Kalinowska-Wójcik
II B 10.	Wymagania wstępne (prerequisites)	Studenci muszą poprawnie posługiwać się terminologią archiwistyczną oraz posiadać wiedzę z zakresu rozwoju form kancelaryjnych.
II B 11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Celem zajęć jest zapoznanie studentów z zarządzaniem dokumentacją w państwie oraz we współczesnych instytucjach. Ważnym elementem jest przekazanie wiedzy na temat kształtowania zasobu archiwalnego. Studenci kończąc zajęcia powinni wiedzieć jakie są formy nadzoru nad narastającym zasobem archiwalnym, oraz kto, kiedy i w jaki sposób może przeprowadzić kontrolę instytucji znajdującej się pod nadzorem państwowej służby archiwalnej.
II B 12.	Treści merytoryczne przedmiotu (course contents)	W trakcie zajęć studenci zapoznają się z funkcjonowaniem kancelarii współczesnej, również takiej w której działa elektroniczny obieg dokumentacji. Studenci analizują zasady selekcji aktotwórców oraz kryteria oceny wartości archiwalnej dokumentacji. Na podstawie istniejących norm prawnych wnioskuje kto i w jakiej formie uzgadnia nowowprowadzane lub już funkcjonujące pomoce kancelaryjno – archiwalnych. Podczas wycieczki studenci dokonują samodzielnej częściowej wizytacji archiwum zakładowego oraz zapoznają się z teoretycznymi oraz praktycznymi zagadnieniami związanymi z funkcjonowaniem archiwów w instytucjach wytwarzających państwowy i niepaństwowy zasób archiwalny.
II B 13.	Metody oceny (assessment methods)	Egzamin na podstawie zaliczenia z oceną z ćwiczeń
II B 14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	<i>Kancelaria i archiwum zakładowe</i> , Podręcznik, wyd. 3. Oprac. zb. red. Z. Pustuła, Warszawa 2006; E. Borodij, <i>Kryteria wartościowania współczesnej dokumentacji aktowej – stan obecny i potrzeby</i> , [w:] <i>Archiwa polskie</i>

	<p>wobec wyzwań XXI wieku. <i>Pamiętnik III Powszechnego Zjazdu Archiwistów Polskich</i>, Toruń 2-4 września 1997, t.1, Radom 1997, s.141-150; <i>Praktyczny poradnik kancelaryjno-archiwalny czyli co każdy pracownik biura powinien wiedzieć</i>, red. T. Dzwonkowski, Poznań-Zielona Góra 1999; I. Radtke, <i>Jednolite rzeczowe wykazy akt</i>, „Archeion” T. XLIV, 1966, s. 31-49; I. Radtke, <i>Kancelaria współczesna</i>, „Archeion” T. C, 1999, s. 28-50; H. Robótka, <i>Co o wykazach akt wiedzieć należy</i>, cz. I – „Archiwista Polski” 2005, nr 1, s. 69-82; cz. II – „Archiwista Polski” 2005, nr 2, s. 67-78; E. Rosowska, <i>Norma ISO 15489 regulująca zarządzanie dokumentacją</i>, „Archeion” t. CVII, 2004, s. 237-244.</p>
--	--

II B 1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Dydaktyka historii oraz historii i społeczeństwa
II B 2.	Kod przedmiotu (course code)	05-H31066, 05 – H31066z
II B 3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy.
II B 4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Podstawowy dla specjalności nauczycielskiej.
II B 5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	II (semestr letni): 15 godz. wykładów i 30 godz. ćwiczeń; III (semestr zimowy) 15 godz. wykładu i 30 godz. ćwiczeń; III (semestr letni) 15 godz. ćwiczeń
II B 6.	Liczba punktów (number of credits)	6 (2+2+2)
II B 7.	Metody nauczania (teaching methods)	wykład: 30 godzin - 15+15; ćwiczenia: 75 godzin - 30+30+15 (stacjonarne); wykład: 32 godziny - 16+16; ćwiczenia: 72 godziny - 24+24+24 (niestacjonarne).
II B 8.	Język wykładowy (language of course)	Polski.
II B 9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Prof. UŚ dr hab. Anna Glimos-Nadgórska; dr Maciej Fic, dr Dorota Malczewska-Pawelec, mgr Joanna Górska.
II B 10.	Wymagania wstępne (pre-requisites)	Podstawowe wiadomości z psychologii i pedagogiki (dydaktyki ogólnej)
II B 11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Celem wykładów jest zapoznanie studentów z: literaturą i zadaniami przedmiotu; celami nauczania oraz sposobami ich formułowania; założeniami oraz budową ministerialnej podstawy programowej i tzw. programami autorskimi; strategiami, formami, metodami i technikami kształcenia historycznego; środkami dydaktycznymi i nowymi technologiami informacyjnymi; budową różnych typów lekcji z: historii i społeczeństwa oraz historii; zasadami i założeniami oceniania oraz procesu ewaluacji; podręcznikami szkolnymi i przewodnikami do ich nauczania oraz możliwościami ich wykorzystania w procesie nauczania na lekcjach w szkole podstawowej i w gimnazjum; rolą, znaczeniem i funkcjami map oraz źródeł historycznych; podstawowymi zadaniami i obowiązkami polskiego nauczyciela, łącznie z założeniami jego awansu zawodowego.
II B 12.	Treści merytoryczne przedmiotu (course contents)	Tematyka wykładów i ćwiczeń (wspartych praktykami śródrocznymi i ciągłymi) dotyczących następujących zagadnień: literatury przedmiotu, zadań i celów uniwersyteckiego kursu dydaktyki historii oraz historii i społeczeństwa; uwarunkowań percepcji treści i procesu kształtowania pojęć historycznych; źródeł i sposobów formułowania celów nauczania (założeń taksonomii i operacjonalizacji celów kształcenia); budowy ministerialnej „Podstawy programowej” dla II i III etapu kształcenia oraz tzw. programów autorskich z historii oraz historii i społeczeństwa; budowy lekcji i konspektów różnych jej typów; strategii, form, metod i technik nauczania w szkole podstawowej i w gimnazjum; możliwości stosowania środków dydaktycznych (głównie map i źródeł historycznych) oraz wykorzystania nowych technologii informacyjnych; budowy podręczników do nauki historii i społeczeństwa oraz historii, łącznie ze znaczeniem wyko-

		rzystania ich obudowy dydaktycznej; zadaniami przewodników metodycznych opracowanych dla nauczycieli; utrwalania wiedzy uczniów; zasad i założeń procesu ewaluacji oceniania oraz pomiaru dydaktycznego; rozwijania zainteresowań historycznych uczniów; podstawowych zadań i obowiązków polskiego nauczyciela i założeń prawnych jego awansu zawodowego
II B 13.	Metody oceny (assessment methods)	Zaliczenie z oceną z ćwiczeń i z praktyk ciągłych; egzamin po zrealizowaniu całości kursu, tj. na zakończenie VI semestru studiów.
II B 14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	Podręczniki z dydaktyki historii (starsze i najnowsze), różne opracowania o charakterze monograficznym oraz artykuły z „Wiadomości Historycznych”, m.in.: T. Słowikowski, <i>Metodyka nauczania historii</i> , Warszawa 1972; J. Maternicki, Cz. Majorek, A. Suchoński, <i>Dydaktyka historii</i> , Warszawa 1992; <i>Metodyka nauczania historii w szkole podstawowej</i> , red. Cz. Majorek, Kraków 1988; <i>Dydaktyka historii w szkole podstawowej</i> , red. J. Centkowski, Warszawa 1989; M. Bieniek, <i>Dydaktyka historii. Wybrane zagadnienia</i> , Olsztyn 2007; A. Zielecki, <i>Wprowadzenie do dydaktyki historii</i> , Kraków 2007; E. Choraży, D. Konieczka-Śliwińska, S. Roszak, <i>Edukacja historyczna w szkole. Teoria i praktyka</i> , Warszawa 2008; Z. Osiński, <i>Nauczanie historii w szkole podstawowej w Polsce w latach 1944-1989</i> , Toruń 2006; <i>Cele i treści kształcenia historycznego</i> , red. J. Maternicki i A. Zielecki, Rzeszów 1996; S. Dylak, <i>Wprowadzenie do konstruowania szkolnych programów nauczania</i> , Warszawa 2000; M. Giermakowski, <i>Jak konstruować autorski program nauczania historii</i> , „Wiadomości Historyczne”[dalej: WH], 1998, nr 2; M. Jadczyk, <i>Nowe metody nauczania historii</i> , WH 1998, nr 1; H. Konopka, M. Liedtke, M. Ocytko, A. Pasko, <i>Jak uczyć historii w zreformowanej szkole? Praktyczny przewodnik dla przyszłych nauczycieli</i> , Białystok 2003; K. Kruszewski, <i>45 minut. Prawie cała historia pewnej lekcji</i> , Warszawa 1993; S. Lenard, <i>Aktywne metody nauczania historii w gimnazjum</i> , WH 2000, nr 4; I. Malec, <i>Drama w szkolnej edukacji historycznej</i> , Toruń 2002; J. Maternicki, <i>Perspektywiczne cele nauczania historii</i> , WH 1992, nr 2; W. Mędrzecki, <i>O podstawie programowej prawie wszystko</i> , WH 1998, nr 5; B. Niemierko, <i>Między oceną szkolną a dydaktyką. Bliżej dydaktyki</i> , Warszawa 2001; B. Niemierko, <i>Pomiar wyników kształcenia</i> , Warszawa 1999; <i>Praca nad źródłami. Konspekty i scenariusze lekcji dla nauczycieli</i> , red. M. Sobańska-Bondaruk, S. Lenard, Warszawa 1999; H. Stachańczyk, A. Krzewińska, <i>Awans zawodowy nauczyciela</i> , Katowice 2001; <i>Stopnie awansu zawodowego nauczycieli. Dokumenty, komentarze, plan rozwoju zawodowego, wzory pism</i> , opr. K. Guzek, Lublin 2000; K. Stróżyński, <i>Ocenianie szkolne dzisiaj – poradnik dla nauczycieli</i> , Warszawa 2003; T. Szaran, <i>Pomiar dydaktyczny</i> , Warszawa 2000; <i>Ścieżki edukacyjne teoria i praktyka</i> , red. M. Suchańska, Kielce 2003; <i>Współczesna dydaktyka historii</i> , red. J. Maternicki, Warszawa 2004; A. Zielecki, <i>Współczesny nauczyciel historii w Polsce</i> , WH 1997, nr 2; <i>Współczesna dydaktyka historii. Zarys encyklopedyczny dla na-</i>

II B 1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Seminarium licencjackie - średniowiecze
II B 2.	Kod przedmiotu (course code)	05 – H31060, 05 – H31060z
II B 3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy
II B 4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Podstawowy
II B 5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	II, semestr letni, III semestr zimowy oraz letni
II B 6.	Liczba punktów (number of credits)	10 (2+2+6)
II B 7.	Metody nauczania (teaching methods)	ćwiczenia: 60 godzin – 30+15+15 (stacjonarne); ćwiczenia: 48 godzin – 16+16+16 (niestacjonarne).
II B 8.	Język wykładowy (language of course)	Polski.
II B 9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Prof. dr hab. Idzi Panic, prof. UŚ dr hab. Jerzy Sperka, dr Bożena Czwojdrak
II B 10.	Wymagania wstępne (pre-requisites)	Zaawansowana wiedza z historii średniowiecza, dobrze opanowany język łaciński
II B 11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Celem seminarium jest kontrola i pomoc studentom, którzy je wybrali, do napisania jak najlepszej pracy licencjackiej z tej epoki.
II B 12.	Treści merytoryczne przedmiotu (course contents)	Podczas spotkań seminaryjnych, pod okiem prowadzącego, seminarzyści prezentują swój dotychczasowy dorobek w postaci zebranych opracowań i źródeł, rozwiązują problemy i wątpliwości, jakie powstały w wyniku jej analizy, ucząc się jednocześnie jak takie sprawy rozwiązywać na przyszłość. Dyskusje, prowadzone w tym gronie, także wpływają na kształt pracy.
II B 13.	Metody oceny (assessment methods)	Egzamin na podstawie zaliczenia z oceną z ćwiczeń oraz w oparciu o sporządzoną pracę.
II B 14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	W zależności od tematu pracy licencjackiej.

II B 1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Archiwoznawstwo.
II B 2.	Kod przedmiotu (course code)	05 – H31071, 05 – H31071z
II B 3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy
II B 4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Podstawowy dla specjalności archiwalnej.
II B 5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	III, semestr zimowy.
II B 6.	Liczba punktów (number of credits)	4
II B 7.	Metody nauczania (teaching methods)	Wykład: 30 godzin; ćwiczenia: 30 godzin (stacjonarne); Wykład: 10 godzin, ćwiczenia: 16 godzin (niestacjonarne).
II B 8.	Język wykładowy (language of course)	Polski.
II B 9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Dr Waław Gojniczek, mgr Mirosław Węcki
II B 10.	Wymagania wstępne (pre-requisites)	Podstawowe wiadomości z archiwistyki.
II B 11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Celem wykładów jest zapoznanie studentów z dziejami archiwów polskich i śląskich od średniowiecza do współczesności, na tle archiwów europejskich. Ponadto ukazanie najważniejszych wydarzeń z historii archiwów europejskich, przede wszystkim pojawienia się na przełomie XVIII i XIX wieku archiwów historycznych oraz wykazania różnic pomiędzy archiwistyką zachodnioeuropejską a Związku Radzieckiego.
II B 12.	Treści merytoryczne przedmiotu (course contents)	Podczas wykładów przedstawione zostaną przemiany archiwów europejskich w poszczególnych epokach: od starożytności do dzisiaj, co jest istotne dla zrozumienia zachodzących przemian archiwów na ziemiach polskich, a następnie losy archiwów polskich i śląskich. Ponadto problem rękopisów w bibliotekach i muzeach oraz poloników i źródeł do dziejów Polski w zbiorach zagranicznych. Z kolei na ćwiczeniach studenci zapoznają się z dziejami najważniejszych polskich oraz śląskich archiwów.
II B 13.	Metody oceny (assessment methods)	Egzamin, zaliczenie z oceną z ćwiczeń.
II B 14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	A. Tomczak, <i>Zarys dziejów archiwów polskich</i> , [w:] H. Robótka, B. Ryszewski, A. Tomczak, <i>Archiwistyka</i> , Toruń 1989. Stefan Ciara, <i>Archiwa a uniwersytety w Krakowie i Lwowie w latach 1877/78-1918</i> , Warszawa 2002. I. Mamczak-Gadkowska, <i>Archiwa państwowe w II Rzeczypospolitej</i> , Poznań 2006.

II B 1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Historia gospodarcza XIX i XX w.
II B 2.	Kod przedmiotu (course code)	05 – H31092, 05 – H31092z
II B 3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy
II B 4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Podstawowy dla specjalności społeczno-ekonomicznej
II B 5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	III, semestr letni
II B 6.	Liczba punktów (number of credits)	5
II B 7.	Metody nauczania (teaching methods)	Wykład: 15 godzin; ćwiczenia: 15 godzin (stacjonarne); Wykład: 10 godzin (niestacjonarne).
II B 8.	Język wykładowy (language of course)	Polski.
II B 9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Prof. UŚ dr hab. Sylwester Fertacz, dr Joanna Januszewska-Jurkiewicz
II B 10.	Wymagania wstępne (prerequisites)	Podstawowe wiadomości o gospodarce światowej XIX i XX wieku oraz głównych etapach jej rozwoju.
II B 11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Celem zajęć jest zapoznanie studentów z procesami upowszechniania się gospodarki rynkowej (kapitalistycznej) w XIX wieku oraz procesami industrializacji na przykładzie głównych mocarstw.
II B 12.	Treści merytoryczne przedmiotu (course contents)	W 15 blokach tematycznych dokona się charakterystyki procesów industrializacji w XIX-wiecznej Europie na przykładzie wybranych państw oraz roli rewolucji agrarnej w uprzemysłowieniu. Zanalizuje się cechy charakterystyczne gospodarki 20-lecia międzywojennego, zwracając szczególną uwagę na przesuwanie się centrów ekonomiki światowej, utratę przez Europę jej wiodącej roli w życiu gospodarczym, zjawiska kryzysowe i pojawienie się interwencjonizmu; zaprezentuje się również m.in. zasady klasycznej ekonomii keynsovskiej i tzw. konsensus waszyngtoński; podjęta zostanie wreszcie tematyka globalizacji.
II B 13.	Metody oceny (assessment methods)	Zaliczenie z oceną z ćwiczeń.
II B 14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	J. Ciepielewski, I. Kostrowicka, Z. Landau, J. Tomaszewski, <i>Historia gospodarcza świata XIX i XX wieku</i> , Warszawa 1970; M. Eckert, A. Nadolny, W. Stobrawa, <i>Historia gospodarcza świata w XIX i XX wieku</i> , Zielona Góra 1993; Globalizacja a stosunki międzynarodowe, red. E. Halizak, R. Kuźniar, J. Symonides, Bydgoszcz-Warszawa 2004; R. Grodek, <i>Historia gospodarcza. XIX i XX wiek</i> , Warszawa 1960; T. Kemp, <i>Industrializacja w XIX-wiecznej Europie</i> , Wrocław-Warszawa-Kraków 1998; M. Maciejewski, <i>Powszechna historia gospodarcza czasów nowożytnych</i> , Wrocław 1996; W. Rusiński, <i>Zarys historii gospodarczej</i>

		<i>powszechnej. Czasy nowożytne i najnowsze (1500-1949), Warszawa 1973.</i>
--	--	---

II B 1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Historia społeczeństwa XIX-XX wieku
II B 2.	Kod przedmiotu (course code)	05 – H31073, 05 – H31073z
II B 3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy.
II B 4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Podstawowy.
II B 5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	III, semestr zimowy.
II B 6.	Liczba punktów (number of credits)	3
II B 7.	Metody nauczania (teaching methods)	Wykład: 15 godzin, ćwiczenia: 15 godzin (stacjonarne); Wykład: 8 godzin, ćwiczenia: 8 godzin (niestacjonarne).
II B 8.	Język wykładowy (language of course)	Polski.
II B 9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Prof. dr hab. Maria W. Wanatowicz, dr Joanna Januszevska-Jurkiewicz
II B 10.	Wymagania wstępne (pre-requisites)	Podstawowe wiadomości z historii społeczeństwa polskiego na tle Europy w XIX i XX wieku.
II B 11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Celem wykładów jest ukazanie transformacji społeczeństwa feudalnego w kapitalistyczne w XIX wieku, procesu kształtowania się nowoczesnych narodów w Europie XIX wieku, struktury klasowo-warstwowej i narodowej społeczeństwa Polski międzywojennej, Polski Ludowej i III RP na tle Europy.
II B 12.	Treści merytoryczne przedmiotu (course contents)	W 15 jednostkach tematycznych zawarte są następujące treści: wpływ Rewolucji Burżuazyjnej we Francji i wojen napoleońskich na przemiany społeczne w Europie, uwłaszczenie chłopów w Prusach, Austrii i Rosji; rozwój przemysłu i klasy robotniczej na ziemiach polskich pod zaborami; przemiany pozycji społecznej szlachty na ziemiach polskich i w Europie w XIX wieku; kształtowanie się polskiej burżuazji i drobnomieszczaństwa w XIX wieku; struktura klasowo-warstwowa społeczeństwa w Polsce w latach 1918-1939 i pozycja społeczna poszczególnych grup; rozwój kultury masowej w Polsce międzywojennej; mniejszości narodowe w II RP na tle Europy; przemiany struktury społecznej w Polsce i krajach tzw. demokracji ludowej po II wojnie światowej; przełom polityczny w Polsce w 1989 roku i jego znaczenie dla przemian społecznych; podstawy prawne kształtowania się społeczeństwa obywatelskiego w III RP; wpływ Unii Europejskiej na postawy społeczeństwa państw byłego bloku komunistycznego.
II B 13.	Metody oceny (assessment methods)	Egzamin, zaliczenie z oceną z ćwiczeń.
II B 14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	I. Ihnatowicz, A. Maczek, B. Zientara, J. Żarnowski, <i>Spółczesność polskie od X do XX wieku</i> , Warszawa 1988; <i>Metamorfozy społeczne. Badania nad dziejami społeczeństwa polskiego w XIX i XX wieku</i> , red. J. Żarnowski, Warszawa 1977; W. Mędrzecki, Sz. Rudnicki, J. Żarnowski, <i>Spółczesność polskie XX wieku</i> , Warszawa 2003; J. Żarnowski, <i>Polska 1918-1939. Praca. Technika. Społeczeństwo</i> , Warszawa 1999; H. Chałupczak, T. Browarek, <i>Mniejszości na-</i>

		<p><i>rodowe w Polsce 1918-1995</i>, Lublin 1998; J. Tomaszewski, Z. Landau, <i>Polska w Europie i świecie</i>, Warszawa 2005; <i>Demokratyzacja w III Rzeczypospolitej</i>, red. A. Antoszewski, Wrocław 2002; <i>Instytucjonalizacja wielostronnej współpracy międzynarodowej w Europie</i>, red. S. Parzymieś i R. Zięba, Warszawa 2004.</p>
--	--	---

II B 1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Neografia niemiecka
II B 2.	Kod przedmiotu (course code)	05 – H31072, 05 – H31072z
II B 3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy.
II B 4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Podstawowy dla specjalności archiwalnej
II B 5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	III, semestr zimowy
II B 6.	Liczba punktów (number of credits)	3
II B 7.	Metody nauczania (teaching methods)	ćwiczenia: 30 godzin (stacjonarne); ćwiczenia: 16 godzin (niestacjonarne).
II B 8.	Język wykładowy (language of course)	Polski.
II B 9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Dr Barbara Kalinowska-Wójcik
II B 10.	Wymagania wstępne (prerequisites)	Znajomość języka niemieckiego na poziomie średnio zaawansowanym.
II B 11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Celem zajęć jest zapoznanie studentów z rozwojem pisma neogotyckiego oraz wykształcenie praktycznej umiejętności czytania niemieckich tekstów neogotyckich. Ważnym efektem zajęć powinna być umiejętność datacji niemieckich tekstów pochodzących z okresu nowożytnego na podstawie ewolucji pisma neogotyckiego.
II B 12.	Treści merytoryczne przedmiotu (course contents)	W trakcie zajęć studenci zapoznają się z kolejnymi etapami rozwoju pisma neogotyckiego, różnymi typami jego periodyzacji oraz politycznymi i społecznymi zmianami, które miały bezpośredni wpływ na jego rozwój. Wszystkie rozważania teoretyczne są następnie egzemplifikowane odpowiednio dobranymi tablicami nad którymi studenci pracują wraz z prowadzącym.
II B 13.	Metody oceny (assessment methods)	Zaliczenie z oceną
II B 14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	K. Górski, <i>Neografia gotycka</i> , Toruń 1960; K. Bobowski, <i>Skróty w piśmie neogotyckim. Na podstawie materiału śląskiego od początku XVI do poł. XX wieku</i> , Wrocław 1994; K. Bobowski, <i>Ewolucja pisma neogotyckiego na Śląsku od początku XVI do połowy XX wieku</i> , Wrocław-Warszawa 1992; M. Juda, <i>Pismo drukowane w Polsce XV-XVIII wieku</i> , Lublin 2001; A. Gieysztor, <i>Zarys dziejów pisma łacińskiego</i> , Warszawa 1973.

II B 1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Paleografia łacińska
II B 2.	Kod przedmiotu (course code)	05 – H31069, 05 – H31069z
II B 3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy
II B 4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Podstawowy dla specjalności archiwalnej.
II B 5.	Rok studiów, semestr (year of study, semestr)	III, semestr zimowy
II B 6.	Liczba punktów (number of credits)	3
II B 7.	Metody nauczania (teaching methods)	Ćwiczenia: 30 godzin (stacjonarne); Ćwiczenia: 16 godzin (niestacjonarne).
II B 8.	Język wykładowy (language of course)	Polski
II B 9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Mgr Agata Bryłka
II B 10.	Wymagania wstępne (prerequisites)	Podstawowe wiadomości na temat brachygrafii średniowiecznej, podstawowe wiadomości na temat rozwoju pisma
II B 11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Zajęcia z paleografii są zajęciami praktycznymi. Studenci podczas samodzielnej pracy nad odczytywaniem średniowiecznych tekstów powinni posiadać umiejętność radzenia sobie z pismami zarówno kodeksowymi, jak i dokumentowymi z wieków VII – XV z naciskiem jednak na okres XIII-XV z racji rozpowszechnienia się w tym okresie pisma w Polsce. Dodatkowo zajęcia angażują studentów do rozpoznawania abrewiacji średniowiecznych oraz mają znacznie poszerzyć wiedzę studentów na temat przekształceń i zmian jakie następowały w systemie brachygraficznym we wzmiankowanych wiekach. Zajęcia mają także na celu wyrobienie w studentach umiejętności nazywania poszczególnych pism, a także przyporządkowywania ich do określonego, charakterystycznego dla nich czasu stosowania.
II B 12.	Treści merytoryczne (course contents)	Paleografia łacińska prowadzona jest w blokach tematycznych. Pierwszy z nich poświęcony jest rozwojowi pism oraz przypomnieniu skrótów brachygraficznych. Kolejne bloki zajmują ćwiczenia praktyczne, na których studenci samodzielnie odczytują różnorodne rodzaje pism począwszy od pism merowińskich aż po pisma wieku XV.
II B 13.	Metody oceny (assessment methods)	Zaliczenie z oceną z ćwiczeń
II B 14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	Podstawowa literatura teoretyczna: A. Gieysztor, <i>Zarys dziejów pisma łacińskiego</i> , Warszawa 1973; S.A. Porębski, <i>Paleografia łacińska. Podręcznik dla studentów</i> , Warszawa 1997; W. Semkowicz, <i>Paleografia łacińska</i> ,

		Kraków 2007; J. Szymański, <i>Nauki pomocnicze historii</i> , Warszawa 2001 i nast. wydania. Na zajęciach wykorzystywane są także różnorodne tablice paleograficzne.
--	--	--

II B 1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Teoria i metodyka archiwalna.
II B 2.	Kod przedmiotu (course code)	05 – H31070, 05 – H31070z
II B 3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy.
II B 4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Podstawowy dla specjalności archiwalnej.
II B 5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	III, semestr zimowy.
II B 6.	Liczba punktów (number of credits)	3
II B 7.	Metody nauczania (teaching methods)	Wykład: 15 godzin; ćwiczenia: 30 godzin (stacjonarne); Wykład: 10 godzin, ćwiczenia: 20 godzin (niestacjonarne).
II B 8.	Język wykładowy (language of course)	Polski.
II B 9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Dr Piotr Greiner
II B 10.	Wymagania wstępne (pre-requisites)	Podstawowe wiadomości z archiwistyki i rozwoju form kancelaryjnych.
II B 11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Celem zajęć jest zapoznanie studentów ze specyfiką funkcjonowania archiwów historycznych, ich organizacją, metodyką opracowania zasobu
II B 12.	Treści merytoryczne przedmiotu (course contents)	Podczas 15 bloków tematycznych studenci zapoznają się z zagadnieniami teorii i metodyki archiwalnej. Szczegółowe zagadnienia dotyczą: przedmiotu, zakresu i podziału archiwistyki; rozwoju teorii archiwalnej w zakresie rozmieszczenia, selekcji i opracowania zasobu archiwalnego; metodologii badań archiwistycznych. Ponadto tematami zajęć jest narodowy zasób archiwalny, sieć archiwalna, zasady rozmieszczenia zasobu, struktura archiwum, kształtowanie zasobu archiwalnego, selekcja materiałów archiwalnych. Przedmiot obejmuje również problem gmachów archiwalnych, konserwacji i reprografii archiwaliów oraz rozwój teorii archiwalnej w zakresie opracowania zasobu archiwalnego i jego etapy, a także organizację udostępniania w archiwach.
II B 13.	Metody oceny (assessment methods)	Egzamin, zaliczenie z oceną z ćwiczeń.
II B 14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	H. Robótka, B. Ryszewski, A. Tomczak, <i>Archiwistyka</i> , Toruń 1989; <i>Metodyka pracy archiwalnej</i> , red. S. Nawrocki, S. Sierpowski, wyd. 2, Poznań 1995 (3 wydania), wyd. 4., Poznań 2002. <i>Polski słownik archiwalny</i> , red. W. Maciejewska, wyd.3, Warszawa 1974 (reprint Przemyśl 1998); <i>Technika archiwalna</i> , red. A. Sierpowski, J. Wiśniewski, Poznań 2001.

II B 1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Wstęp do prawoznawstwa
II B 2.	Kod przedmiotu (course code)	05 – H31065, 05 – H31065z
II B 3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy
II B 4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Podstawowy dla specjalności nauczycielskiej i społeczno-ekonomicznej.
II B 5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	III, semestr zimowy
II B 6.	Liczba punktów (number of credits)	2
II B 7.	Metody nauczania (teaching methods)	wykład: 15 godzin; ćwiczenia: 30 godzin (stacjonarne); wykład: 12 godzin, ćwiczenia: 14 godzin (niestacjonarne).
II B 8.	Język wykładowy (language of course)	Polski.
II B 9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	dr Lech Krzyżanowski
II B 10.	Wymagania wstępne (pre-requisites)	Brak
II B 11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Przedmiot przewidziany jest dla studentów specjalności społeczno – ekonomicznej, przygotowujących do pracy w urzędach oraz instytucjach państwowych i samorządowych, a także dla specjalności nauczycielskiej ze względu na program przedmiotu: wiedza o społeczeństwie. Ma ich wyposażyć w podstawową wiedzę prawniczą, w zdolność czytania tekstów prawnych i dokonywania ich wykładni. W trakcie wykładów i ćwiczeń wprowadzane są podstawowe pojęcia prawnicze, przybliżana jest też tematyka odnosząca się do struktury aktu prawnego i jego stosowania w codziennej praktyce urzędniczej.
II B 12.	Treści merytoryczne przedmiotu (course contents)	a) wykłady: Pojęcie przepisu prawa i jego struktura; Przepis prawa a norma prawna; Sposoby powstawania prawa – zwyczaj i prawo zwyczajowe, precedens, umowa, religia; Podmioty prawa; Stosunek prawny i jego rozumienie; Prawo pozytywne przedmiotowe i podmiotowe; Prawo a inne normy postępowania b) ćwiczenia: Skutki prawne i sankcje prawne; Rodzaje przepisów prawa; System prawa; Sposoby powstawania prawa – stanowienie prawa; Obowiązkiwanie prawa
II B 13.	Metody oceny (assessment methods)	Zaliczenie
II B 14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	J. Nowacki, Z. Tobor, <i>Wstęp do prawoznawstwa</i> . Kraków 2000 i nast.; T. Stawecki, P. Winczorek, <i>Wstęp do prawoznawstwa</i> . Warszawa 2003; <i>Wstęp do nauk prawnych</i> , red. A. Jamróz. Białystok 1999; A. Redelbach, <i>Wstęp do prawoznawstwa</i> . Toruń 2000; J. Jabłońska-Bonca, <i>Wstęp do nauk prawnych</i> . Poznań 1994.

II B 1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Specyfika funkcjonowania szkolnictwa zagłębiowskiego w XIX i XX wieku
II B 2.	Kod przedmiotu (course code)	05 – H31061
II B 3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy.
II B 4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Fakultatywny
II B 5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	III, semestr zimowy.
II B 6.	Liczba punktów (number of credits)	2
II B 7.	Metody nauczania (teaching methods)	wykład: 15 godzin (stacjonarny).
II B 8.	Język wykładowy (language of course)	Polski.
II B 9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Prof. UŚ dr hab. Anna Glimos-Nadgórska
II B 10.	Wymagania wstępne (pre-requisites)	Podstawowe wiadomości z historii Polski z XIX i XX wieku
II B 11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Celem wykładów jest ukazanie najważniejszych wydarzeń z dziejów szkolnictwa leżącego na terenie między Przemszą i Brynicą (nazywanego od połowy XIX wieku Zagłębiem Dąbrowskim) od upadku państwa polskiego w 1795 roku do wybuchu II wojny światowej. Studenci w 8 blokach tematycznych mają zrozumieć: czym charakteryzował się tzw. okres pruski w dziejach tych ziem i jakie pozostałości z niego przejęły władze Księstwa Warszawskiego, a następnie władze Królestwa Polskiego. Jednocześnie mają zdobyć wiedzę na temat: zasad finansowania szkolnictwa elementarnego tego terenu, systemu oceniania uczniów, założeń programowych, pracy nauczycieli, funkcjonowania chederów, powstawania szkół stopnia średniego i ich przekształceń w wyniku reform podejmowanych przez polskie władze w okresie międzywojennym, założeń programowo-organizacyjnych polskich szkół tego okresu, funkcjonowania szkół żydowskich oraz budownictwa szkolnego.
II B 12.	Treści merytoryczne przedmiotu (course contents)	Tematykę wykładu zawarto w 8 blokach dotyczących następujących zagadnień: zakres znaczeniowy pojęcia Zagłębie Dąbrowskie; cechy specyficzne regionu; szkolnictwo w tzw. czasach pruskich i Księstwa Warszawskiego; system finansowania szkolnictwa elementarnego; praca nauczyciela; ocenianie uczniów; frekwencja uczniów, działalność szkół żydowskich; powstawanie szkół stopnia średniego; warunki pracy szkolnictwa po 1918 roku; liczba uczniów; rozwój budownictwa szkolnego; szkolnictwo zawodowe; działalność zawodowych związków nauczycielskich; szkolnictwo Zagłębia Dąbrowskiego a szkolnictwo województwa śląskiego – próba porównania.
II B 13.	Metody oceny (assessment methods)	Zaliczenie (na podstawie uczęszczania na wykłady)
II B 14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	M. Kantor-Mirski, <i>Z przeszłości Zagłębia Dąbrowskiego i okolicy, Sosnowiec 1931</i> ; <i>Zagłębie Dąbrowskie. W poszukiwaniu tożsamości regionalnej</i> , pod red. M. Barańskiego,

		<p>Katowice 2001 [tu obszerna literatura]; <i>Zagłębie Dąbrowskie zanim powstało. (Od pradziejów do końca XVIII wieku)</i>, pod red. J. Walczaka, Sosnowiec 2007; <i>Zagłębie Dąbrowskie w czasach zaborów i walk o niepodległość</i>, pod red. J. Walczaka, Sosnowiec 2004; <i>Zagłębie Dąbrowskie w II Rzeczypospolitej (1918-1939)</i>, Sosnowiec 2005; J. Przemsa-Zieliński, <i>Historia Zagłębia Dąbrowskiego</i>, Sosnowiec 2006</p>
--	--	--

II B 1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Dydaktyka wiedzy o społeczeństwie
II B 2.	Kod przedmiotu (course code)	05 – H31067, 05 – H31067z
II B 3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy.
II B 4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Podstawowy dla specjalności nauczycielskiej.
II B 5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	III, semestr zimowy i letni (stacjonarne); II, semestr letni; III, semestr zimowy i letni (niestacjonarne).
II B 6.	Liczba punktów (number of credits)	4 (2+2)
II B 7.	Metody nauczania (teaching methods)	wykład: 15 godzin; ćwiczenia: 45 godzin – 30+15 (stacjonarne); wykład: 20 godzin – 10+10; ćwiczenia: 40 godzin – 14+16+10 (niestacjonarne).
II B 8.	Język wykładowy (language of course)	Polski.
II B 9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	dr Maciej Fic
II B 10.	Wymagania wstępne (pre-requisites)	Podstawowe wiadomości z psychologii i pedagogiki (dydaktyki ogólnej) oraz dydaktyki historii i historii i społeczeństwa
II B 11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Celem wykładów jest zapoznanie studentów z: literaturą i zadaniami przedmiotu; celami nauczania oraz sposobami ich formułowania; założeniami oraz budową ministerialnej podstawy programowej i tzw. programami autorskimi; strategiami, formami, metodami i technikami kształcenia obywatelskiego; środkami dydaktycznymi i nowymi technologiami informacyjnymi; budową różnych typów lekcji z wiedzy o społeczeństwie; zasadami i założeniami oceniania oraz procesu ewaluacji; podręcznikami szkolnymi i przewodnikami do ich nauczania oraz możliwościami ich wykorzystania w procesie nauczania na lekcjach w szkole gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej; rolą, znaczeniem i funkcjami map oraz źródeł w edukacji obywatelskiej; podstawowymi zadaniami i obowiązkami nauczyciela wiedzy o społeczeństwie w realizacji procesu kształcenia; założeniami projektu CLiL (edukacji europejskiej z wykorzystaniem języków obcych).
II B 12.	Treści merytoryczne przedmiotu (course contents)	Tematyka wykładów i ćwiczeń (wspartych praktykami śródrocznymi i ciągłymi) dotyczą następujących zagadnień: procesu kształcenia obywatelskiego na lekcjach wiedzy o społeczeństwie i specyfiki tego przedmiot; wykorzystania zasad nauczania-uczenia się w procesie kształcenia wos; celów nauczania-uczenia się wiedzy o społeczeństwie na poziomie szkoły gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej (w ujęciu tradycyjnym, taksonomicznym i operacyjnym); budowy podstaw programowych nauczania wiedzy o społeczeństwie w gimnazjum i szkole ponadgimnazjalnej; ramowych plany nauczania; programów kształcenia wiedzy o społeczeństwie; metod, technik i strategii edukacyjnych w procesie nauczania-uczenia się wos-u na III i IV etapie edukacji; charakte-

		<p>rystyki tzw. metod konwencjonalnych i aktywizujących; struktury lekcji (w tym roli konspektu lekcji wos-u i jego budowy); środków dydaktycznych w nauczaniu wiedzy o społeczeństwie (ze szczególnym uwzględnieniem podręcznika do nauczania wos-u jako podstawowego środka dydaktycznego); roli źródeł w edukacji obywatelskiej – wykorzystania tekstów źródłowych oraz środków symbolicznych, źródeł statystycznych i ikonograficznych; kontroli i oceny pracy ucznia; problematyki oceniania wewnątrz- i zewnątrzszkolnego w odniesieniu do wiedzy o społeczeństwie (ze szczególnym uwzględnieniem egzaminu maturalnego z wiedzy o społeczeństwie); założeń projektu CLiL (edukacji europejskiej z wykorzystaniem języków obcych).</p>
II B 13.	Metody oceny (assessment methods)	Zaliczenie z oceną z ćwiczeń i z praktyk ciągłych; egzamin po zrealizowaniu całości kursu.
II B 14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	<p>Bereźnicki F., <i>Dydaktyka kształcenia ogólnego</i>, Kraków 2001; Dzieviak D., <i>Systemy szkolne Unii Europejskiej</i>, Warszawa 1997; <i>Edukacja europejska w zreformowanej szkole</i>, red. S. Bednarek, Wrocław 2000; <i>Edukacja historyczna i obywatelska w szkolnictwie ponadgimnazjalnym</i>, red. G. Pańko, J. Wojdon, Toruń 2003; <i>Edukacja w Europie: różne systemy kształcenia i szkolenia – wspólne cele do roku 2010</i>, Warszawa 2003; <i>Edukacja w procesie integracji europejskiej</i>, red. H. Konopka, Białystok 2003; Fic M., <i>Matura. Wiedza o społeczeństwie</i>, Chorzów 2009; Fic M., <i>Raz jeszcze o egzaminie maturalnym z WOS-u. Spojrzenie z trzech perspektyw</i>, „Wiadomości Historyczne” [dalej WH] nr 2 z 2009; Górczyński W., Stępnik A., <i>Nauczanie historii wobec idei integracji europejskiej</i>, WH nr 4 z 1999; Halczak B., <i>Nauczyciel historii-Europejczyk czy patriota?</i>, WH nr 4 z 1997; <i>Informator maturalny od 2005 roku – Wiedza o społeczeństwie</i>, Warszawa 2003; Komorowska H., <i>O programach prawie wszystko</i>, Warszawa 1999; Kordziński J., <i>Hospitacja może być przydatna</i>, Warszawa 2004; Mizgalski J., <i>Mapa historyczna w dydaktyce integracji wiedzy i umiejętności uczniów</i>, Częstochowa 2003; Nowarski Cz., <i>Czy lekcje historii mogą służyć patriotycznemu wychowaniu uczniów</i>, WH nr 2 z 1996; Pólturzycki J., <i>Dydaktyka dla nauczycieli</i>, Toruń 1999; I. Adamus-Tyla, E. Fic, M. Fic, R. Kaczmarek, J. Masoń-Budzyń, K. Michalak, T. Pawelec, A. Ślęzak-Świat, <i>Unia Europejska. Materiały do nauczania w języku polskim, angielskim i niemieckim</i>. Katowice-Tychy 2010.</p>

II B 1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Pomiar dydaktyczny.
II B 2.	Kod przedmiotu (course code)	05 – H31068, 05 – H31068z
II B 3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy.
II B 4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Podstawowy dla specjalności nauczycielskiej.
II B 5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	III, semestr zimowy oraz letni.
II B 6.	Liczba punktów (number of credits)	4 (2+2)
II B 7.	Metody nauczania (teaching methods)	ćwiczenia: 30 godzin – 15+15 (stacjonarne); ćwiczenia: 30 godzin – 15+15 (niestacjonarne).
II B 8.	Język wykładowy (language of course)	Polski.
II B 9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Dr Maciej Fic, dr Dorota Malczewska-Pawelec
II B 10.	Wymagania wstępne (pre-requisites)	Podstawowe wiadomości z dydaktyki przedmiotowej (historii oraz historii i społeczeństwa i wiedzy o społeczeństwie).
II B 11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Celem zajęć jest przedstawienie podstaw merytorycznych i warsztatowych oraz pomiaru dydaktycznego i doskonalenia umiejętności sporządzania testów sprawdzających wiedzę i umiejętności.
II B 12.	Treści merytoryczne przedmiotu (course contents)	Podczas zajęć studenci będą nabywali oraz doskonalili wiedzę i umiejętności z zakresu: prawidłowego formułowania pytań i poleceń w edukacji historycznej i obywatelskiej, rozpoznawania wad i zalet stosowania zadań testowych w tejże edukacji, kształcenia umiejętności budowania zadania rozszerzonej odpowiedzi z historii i wiedzy o społeczeństwie, pracy z tekstami źródłowymi oraz innymi typami źródeł, znajomości zasad tworzenia testów nauczycielskich, elementów prawidłowego pomiaru, doskonalenia umiejętności obiektywnego (kryterialnego) oceniania i samodzielnej budowy testów nauczycielskich
II B 13.	Metody oceny (assessment methods)	Zaliczenie z oceną z ćwiczeń.
II B 14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	Fic K., Fic M., Freier-Pniok B., <i>Zbiór zadań z wiedzy o społeczeństwie. Testy przygotowujące do matury</i> . Toruń 2006; Fic M., <i>Matura od 2005 roku. Historia</i> , Chorzów 2006; tenże, <i>Matura. Wiedza o społeczeństwie</i> , Chorzów 2009; tenże, <i>Raz jeszcze o egzaminie maturalnym z WOS-u. Spojrzenie z trzech perspektyw</i> . „Wiadomości Historyczne” nr 2 z 2009; <i>Historia. Teksty źródłowe do ustnego egzaminu maturalnego</i> , red. J. Chańko, Warszawa 1997; Maresz T., Juszczyk K.: <i>Analiza źródeł na maturze ustnej i pisemnej z historii</i> . Rzeszów 2000; <i>Matura 2002. Historia. Materiały pomocnicze dla nauczycieli i uczniów</i> . Opr. E. Chorąży, B. Andrzejewska, K. Dyba. Katowice 2000; Niemierko B., <i>Pomiar wyników kształcenia</i> , Warszawa 1999; <i>Praca nad źródłami. Konspekty i scenariusze lekcji dla nauczycieli</i> . Red. M. Sobańska-Bondaruk, S. Lenard. Warszawa 1999; Sołtys D., Szmigiel M. K., <i>Doskonalenie kompetencji nauczycieli w zakresie diagnozy edukacyjnej</i> , Kraków 2000;

		<p>Stróżyński K., <i>Ocenianie szkolne dzisiaj – poradnik dla nauczycieli</i>, Warszawa 2003; Szaleniec H., Szmigiel M.K., <i>Egzaminy zewnętrzne. Podnoszenie kompetencji nauczycieli w zakresie oceniania zewnętrznego</i>, Kraków 2001; Szaran T., <i>Pomiar dydaktyczny</i>, Warszawa 2000; Tyszka T., <i>Psychologiczne pułapki oceniania i podejmowania decyzji</i>, Gdańsk 2000.</p>
--	--	---

II B 1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Edytorstwo
II B 2.	Kod przedmiotu (course code)	05 – H31091, 05 – H31091z
II B 3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy.
II B 4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Podstawowy dla specjalności archiwalnej
II B 5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	III, semestr letni.
II B 6.	Liczba punktów (number of credits)	4
II B 7.	Metody nauczania (teaching methods)	ćwiczenia: 30 godzin (stacjonarne); ćwiczenia: 10 godzin (niestacjonarne).
II B 8.	Język wykładowy (language of course)	Polski.
II B 9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Dr Waław Gojniczek
II B 10.	Wymagania wstępne (pre-requisites)	Podstawowe wiadomości z rozwoju form kancelaryjnych, archiwistyki i nauk pomocniczych historii.
II B 11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Celem zajęć jest zapoznanie studentów z podstawowymi metodami i warsztatem pracy edytora źródeł historycznych od XVI do XX wieku, ponadto polskimi i czeskimi instrukcjami wydawniczymi, oceną dotychczasowego dorobku edytorskiego oraz przygotowaniem do samodzielnej pracy edytorskiej. Zajęcia składają się z części teoretycznej oraz praktycznej. Elementem zajęć jest również przygotowanie źródła do druku.
II B 12.	Treści merytoryczne przedmiotu (course contents)	W trakcie zajęć studenci zapoznają się z kolejnymi etapami pracy edytora: przygotowaniem edycji, poszukiwaniem i zbieraniem materiałów, krytyką tekstów, sposobami oddawania tekstu do druku, instrukcjami wydawniczymi, redakcją wydawnictwa, rodzajami wydawnictw źródłowych oraz budową książki.
II B 13.	Metody oceny (assessment methods)	Zaliczenie z oceną z ćwiczeń.
II B 14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	K. Górski, <i>Tekstologia i edytorstwo dzieł literackich</i> , Warszawa 1975; M. Friedberg, <i>Wydawanie drukiem źródeł archiwalnych. Metodyka i technika pracy edytorskiej</i> , Warszawa 1963; I. Ihnatowicz, <i>Projekt instrukcji wydawniczej dla źródeł historycznych XIX w.</i> „ <i>Studia Źródłoznawcze</i> ”, T.7: 1962, s. 99-123; <i>Instrukcja wydawnicza dla źródeł historycznych od XVI w. do poł. XIX w.</i> , red. K. Lepszy. Warszawa 1953; S. Kalabiński, F. Tych, <i>Materiały do instrukcji wydawniczej do dzieł najnowszych Polski</i> , Warszawa 1958.

II B 1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Informacja archiwalna
II B 2.	Kod przedmiotu (course code)	05 – H31090, 05 – H31090z
II B 3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy.
II B 4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Podstawowy dla specjalności archiwalnej
II B 5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	III, semestr letni
II B 6.	Liczba punktów (number of credits)	3
II B 7.	Metody nauczania (teaching methods)	ćwiczenia: 20 godzin (stacjonarne); ćwiczenia: 10 godzin (niestacjonarne).
II B 8.	Język wykładowy (language of course)	Polski.
II B 9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Dr Barbara Kalinowska-Wójcik
II B 10.	Wymagania wstępne (prerequisites)	Studenci powinni poprawnie posługiwać się terminologią archiwistyczną, posiadać wiedzę z zakresu zarządzania dokumentacją współczesną oraz posiadać umiejętność obsługi komputera na poziomie podstawowym.
II B 11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Celem zajęć jest zapoznanie studentów z systemem informacji archiwalnej funkcjonującym w Polsce i w Europie, istniejącymi międzynarodowymi standardami opisu materiałów archiwalnych oraz najważniejszymi archiwalnymi pomocami informacyjnymi. Studenci poznają funkcjonujące w archiwach państwowych bazy danych.
II B 12.	Treści merytoryczne przedmiotu (course contents)	W trakcie zajęć studenci uczą się praktycznej obsługi funkcjonujących w archiwach baz danych. Ważnym elementem jest poznanie i ocena współczesnych archiwalnych pomocy informacyjnych oraz zagadnień związanych z zastosowaniem informacji naukowej w archiwach (podstawowe pojęcia, typologia źródeł informacji). Dalsze rozważania dotyczą roli i miejsca archiwów w dobie społeczeństwa informacyjnego oraz rozwoju i perspektywy komputeryzacji systemów informacji w archiwach polskich.
II B 13.	Metody oceny (assessment methods)	Zaliczenie z oceną
II B 14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	<i>Archiwa i archiwiści w dobie społeczeństwa informacyjnego. Pamiętnik IV Powszechnego Zjazdu Archiwistów Polskich. Szczecin 12-13 września 2002 r.</i> , t. I, Toruń 2002; A. Laszuk, <i>Stan informatyzacji archiwów państwowych</i> , „Archeion” t. 107, 2004, s. 171-204; A. Baniecki, <i>ISAD(G) – światowy system wielo-poziomowego opisu materiałów archiwalnych. Wprowadzenie do zagadnienia</i> , „Archeion” t. 108,

		<p>2005, s. 241-268; H. Wajs, <i>Polska droga do standaryzacji opisu archiwalnego</i>, <i>Archiwa w postaci cyfrowej. Materiały międzynarodowych warsztatów DELOS CEE</i>, pod red. E. Rosowskiej, Warszawa 2003, s. 9-14; S. Pańków, <i>Przewodniki archiwalne</i>, „Archeion” 45, 1966, s. 15-27; M. Bandurka, <i>Przewodniki i informatory archiwalne</i>, [w:] <i>Pamiętnik I Powszechnego Zjazdu Archiwistów Polskich, cz. II</i>, Warszawa 1991, s. 256-267; A. Stebelski, <i>Sumariusz jako naukowa pomoc ewidencyjna w archiwum</i>, „Archeion” 24, 1955, s.142-175; K. Konarski, <i>Indeks archiwalny-próba metody</i>, „Archeion” 36, 1962, s. 13-35. (wybór)</p>
--	--	---

II B 1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Prawo samorządu terytorialnego
II B 2.	Kod przedmiotu (course code)	05 – H31086, 05 – H31086z
II B 3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy
II B 4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Podstawowy dla specjalności nauczycielskiej i społeczno-ekonomicznej.
II B 5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	III, semestr letni
II B 6.	Liczba punktów (number of credits)	2
II B 7.	Metody nauczania (teaching methods)	Wykład: 15 godzin, ćwiczenia: 15 godzin (stacjonarne); Wykład: 8 godzin, ćwiczenia: 10 godzin (niestacjonarne).
II B 8.	Język wykładowy (language of course)	Polski.
II B 9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	dr Lech Krzyżanowski
II B 10.	Wymagania wstępne (pre-requisites)	Brak
II B 11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Przedmiot przeznaczony jest dla studentów uczących się na specjalności społeczno-ekonomicznej. Jako osoby w przyszłości pracujące w instytucjach samorządowych, studenci ci muszą zostać wyposażeni w wiedzę o podstawach prawnych polskiego samorządu terytorialnego oraz o jego ewolucji w okresie powojennym. Będzie to przydatne również dla studentów specjalności nauczycielskiej z racji przygotowania się do nauczania przedmiotu: wiedza o społeczeństwie. Przedstawione zostaną najważniejsze instytucje prawne polskiego samorządu, ich kompetencje, struktura oraz sposób obierania
II B 12.	Treści merytoryczne przedmiotu (course contents)	a) wykłady: Dzieje samorządu terytorialnego w Polsce; Pojęcie i istota samorządu terytorialnego; Klasyfikacja zadań gminy; Środki nadzoru nad samorządem gminnym; Formy nadzoru nad samorządem powiatowym i wojewódzkim; Model samorządu terytorialnego we Francji, Hiszpanii i we Włoszech; Model samorządu terytorialnego w państwach niemieckojęzycznych b) ćwiczenia: Organy gminy i jednostki pomocnicze gmin; Organy powiatu i miasta na prawach powiatu; Organy samorządowe województwa; Formy współdziałania jednostek samorządu terytorialnego; Formy demokracji bezpośredniej w gminie; Formy demokracji bezpośredniej w powiecie i w województwie; Gminna gospodarka finansowa
II B 13.	Metody oceny (assessment methods)	Zaliczenie na ocenę
II B 14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	Ustawa z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.); Ustawa z 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592 ze zm.); Ustawa z 5 czerwca 1998 r. o samorządzie wojewódzkim (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1590 ze zm.); B. Dolnicki, <i>Samorząd terytorialny. Zagadnienia ustrojowe</i> . Kraków 1999 i nast.; J. Wojnicki, <i>Samo-</i>

		<p><i>rząd lokalny w Polsce i w Europie</i>. Pułtusk 2003; Z. Leoński, <i>Samorząd terytorialny w RP</i>. Warszawa 2001 i nast.; <i>Leksykon samorządu terytorialnego</i>, red. M. Chmaj b. m. i r.w.; <i>Samorząd w Polsce. Istota, formy, zadania</i>, red. S. Wykretowicz. Poznań 2001.</p>
--	--	--

II B 1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Współczesne systemy demokratyczne
II B 2.	Kod przedmiotu (course code)	05 – H31087, 05 – H31087z
II B 3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy.
II B 4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Podstawowy dla specjalności nauczycielskiej.
II B 5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	III, semestr letni.
II B 6.	Liczba punktów (number of credits)	1
II B 7.	Metody nauczania (teaching methods)	Ćwiczenia: 30 godzin (stacjonarne); Wykład: 14 godzin, ćwiczenia: 14 godzin (niestacjonarne).
II B 8.	Język wykładowy (language of course)	Polski.
II B 9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	dr Jarosław Tomaszewicz
II B 10.	Wymagania wstępne (pre-requisites)	Podstawowe pojęcia z zakresu teorii ustroju oraz historycznych systemów politycznych.
II B 11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów ze współczesnymi systemami politycznymi, tworzącymi niejako ramy ustrojowe, w których rozgrywają się wydarzenia polityczne.
II B 12.	Treści merytoryczne przedmiotu (course contents)	Współczesne systemy demokratyczne wychodzą od przypomnienia podstawowych pojęć politologicznych i historycznej ewolucji ustrojów by następnie dokonać ich klasyfikacji ze względu na formę rządu i strukturę terytorialną i zakończyć analizą mechanizmów politycznych wybranych (typowych) państw.
II B 13.	Metody oceny (assessment methods)	Egzamin, zaliczenie z oceną z ćwiczeń.
II B 14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	J. Steiner, <i>Demokracje europejskie</i> , Rzeszów 1993; <i>Ustroje państw współczesnych</i> , red. W. Skrzydło, Lublin 2000; <i>Encyklopedia politologii</i> , t. 2 (<i>Ustroje państwowe</i>), red. W. Skrzydło, M. Chmaj, Kraków 2000.

II B 1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Myśl polityczna XIX i XX wieku
II B 2.	Kod przedmiotu (course code)	05 – H31089, 05 – H31089z
II B 3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy
II B 4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Podstawowy dla specjalności nauczycielskiej
II B 5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	III, semestr letni
II B 6.	Liczba punktów (number of credits)	2
II B 7.	Metody nauczania (teaching methods)	Wykład: 15 godzin; ćwiczenia: 15 godzin (stacjonarne); Wykład: ćwiczenia: 30 godzin (niestacjonarne).
II B 8.	Język wykładowy (language of course)	Polski.
II B 9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Prof. dr hab. Ryszard Kaczmarek
II B 10.	Wymagania wstępne (pre-requisites)	Podstawowe wiadomości z historii Polski i powszechnej XIX-XX wieku
II B 11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Celem ćwiczeń jest zapoznanie studentów z ideologiami i kierunkami politycznymi XIX i XX wieku
II B 12.	Treści merytoryczne przedmiotu (course contents)	Wykład i ćwiczenia z historii myśli politycznej obejmują następujące zagadnienia szczegółowe: konserwatyzm, liberalizm, socjalizm, nacjonalizm, anarchizm, teorie społeczeństwa masowego, totalitaryzm, katolicka nauka społeczna, powojenne nurty neoliberalne i neokonserwatywne, „nowa lewica”, feminizm, współczesne ugrupowania terrorystyczne i ich ideologia
II B 13.	Metody oceny (assessment methods)	zaliczenie z oceną z ćwiczeń
II B 14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	M. Król, <i>Historia myśli politycznej</i> , Gdańsk 2003; S. Filipowicz, <i>Historia myśli polityczno-prawnej</i> , Gdańsk 2001; H. Izdebski, <i>Historia myśli politycznej i prawnej</i> , Warszawa 2009; A Heymond, <i>Ideologie polityczne. Wprowadzenie</i> , Warszawa 2007; <i>Historia idei politycznych. Wybór tekstów</i> , opr. S. Filipowicz, A. Mielczarek, K. Pielniński, M. Tański, Warszawa 2000.

II B 1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Współczesna kancelaria i archiwum
II B 2.	Kod przedmiotu (course code)	05 – H31055, 05 – H31055z
II B 3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy.
II B 4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Podstawowy dla specjalności społeczno-ekonomicznej.
II B 5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	II, semestr letni
II B 6.	Liczba punktów (number of credits)	4
II B 7.	Metody nauczania (teaching methods)	Wykład: 15 godzin, ćwiczenia: 30 godzin (stacjonarne); Wykład: 12 godzin, ćwiczenia: 14 godzin (niestacjonarne)
II B 8.	Język wykładowy (language of course)	Polski
II B 9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Dr Barbara Kalinowska-Wójcik
II B 10.	Wymagania wstępne (prerequisites)	Brak
II B 11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Celem zajęć jest zapoznanie studentów z podstawową terminologią oraz literaturą związaną z archiwistyką i funkcjonowaniem kancelarii. Duża część zajęć jest poświęcona zapoznaniu studentów z zarządzaniem dokumentacją w państwie polskim oraz we współczesnych instytucjach państwowych, samorządowych i prywatnych. Ważnym elementem jest przekazanie wiedzy na temat kształtowania zasobu archiwalnego. Studenci kończąc zajęcia powinni wiedzieć jakie są formy nadzoru nad narastającym zasobem archiwalnym, oraz kto, kiedy i w jaki sposób może przeprowadzić kontrolę instytucji znajdującej się pod nadzorem państwowej służby archiwalnej. Ważnym celem przedmiotu jest przekazanie studentom praktycznej umiejętności prowadzenie kancelarii, sporządzania pisma, obsługi elektronicznego obiegu dokumentacji.
II B 12.	Treści merytoryczne przedmiotu (course contents)	W trakcie zajęć studenci zapoznają się z literaturą naukową poświęconą zagadnieniom archiwalnym, a następnie na jej podstawie omawiana jest najważniejsza terminologia archiwalna oraz sieć archiwalna w Polsce i na świecie. Oprócz tego studenci poznają funkcjonowanie kancelarii współczesnej, również takiej w której działa elektroniczny obieg dokumentacji. Studenci analizują zasady selekcji aktotwórców oraz kryteria oceny wartości archiwalnej dokumentacji. Na podstawie istniejących norm prawnych wnioskuje kto i w jakiej formie uzgadnia nowowprowadzane lub już funkcjonujące pomoce kancelaryjno – archiwalnych. Podczas wycieczki studenci dokonują samodzielnej częściowej kontroli archiwum zakładowego oraz zapoznają się z

		teoretycznymi oraz praktycznymi zagadnieniami związanymi z funkcjonowaniem archiwów w instytucjach wytwarzających państwowy i niepaństwowy zasób archiwalny.
II B 13.	Metody oceny (assessment methods)	Egzamin pisemny
II B 14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	K. Konarski, <i>Podstawowe zasady archiwistyki</i> , „Archeion”, t. 19/20, 1951; <i>Polski Słownik Archiwalny</i> , pod red. W. Maciejewskiej, Warszawa 1974; C. Biernat, <i>Problemy archiwistyki współczesnej</i> , Warszawa 1977; H. Robótka, B. Ryszewski, A. Tomczak, <i>Archiwistyka</i> , Warszawa 1989; K. Skupiński, <i>Od archiwariusza do zarządcy dokumentacji. Ewolucja zawodu archiwisty na przestrzeni wieków</i> , „Archiwista Polski”, nr 3-4 (23-24), 2001; H. Robótka, <i>Wprowadzenie do archiwistyki</i> , Toruń 2002; <i>Kancelaria i archiwum zakładowe</i> , Podręcznik, wyd. 3, oprac. zbiorowe pod red. Zbigniewa Pustuły, Warszawa 2006; E. Borodij, Kryteria wartościowania współczesnej dokumentacji aktowej – stan obecny i potrzeby, [w:] <i>Archiwa polskie wobec wyzwań XXI wieku. Pamiętnik III Powszechnego Zjazdu Archiwistów Polskich Toruń 2-4 września 1997</i> , t.1, Radom 1997, s. 141-150; <i>Praktyczny poradnik kancelaryjno-archiwalny czyli co każdy pracownik biura powinien wiedzieć</i> , red. T. Dzwonkowskiego, Poznań, Zielona Góra 1999; I. Radtke, <i>Jednolite rzeczowe wykazy akt</i> , „Archeion” T. XLIV, 1966, s. 31-49; I. Radtke, <i>Kancelaria współczesna</i> , „Archeion” T. C, 1999, s. 28-50; H. Robótka, <i>Co o wykazach akt wiedzieć należy</i> , cz. I – „Archiwista Polski” 2005, nr 1, s. 69-82; cz. II – „Archiwista Polski” 2005, nr 2, s. 67-78; E. Rosowska, <i>Norma ISO 15489 regulująca zarządzanie dokumentacją</i> , „Archeion” t. CVII, 2004, s. 237-244 (wybór).

Studia drugiego stopnia

II B 1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Historia Śląska – średniowiecze
II B 2.	Kod przedmiotu (course code)	05 – UH31006, 05 – UH31006z
II B 3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy
II B 4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Podstawowy
II B 5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	I, studia II st., semestr zimowy
II B 6.	Liczba punktów (number of credits)	5
II B 7.	Metody nauczania (teaching methods)	Wykład: 20 godzin, ćwiczenia: 20 godzin (stacjonarne); Wykład: 15 godzin, ćwiczenia: 15 godzin (niestacjonarne).
II B 8.	Język wykładowy (language of course)	Polski.
II B 9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Prof. UŚ dr hab. Jerzy Sperka, dr Maciej Kucharski, mgr Damian Halmer
II B 10.	Wymagania wstępne (prerequisites)	Podstawowe wiadomości z historii średniowiecza
II B 11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Celem ćwiczeń jest zapoznanie studentów z dziejami średniowiecznego Śląska, od pierwszych wzmianek o nim aż do końca XV wieku, kiedy już Śląsk nie stanowił części Królestwa Polskiego oraz ukazanie na tym tle polityki władców w stosunku do tej dzielnicy.
II B 12.	Treści merytoryczne przedmiotu (course contents)	Historia Śląska w Średniowieczu to czas szalenie złożony, dzieje tej dzielnicy, jak żadnej innej, ukazują politykę władców, ich starania o kształt gospodarczy tej ziemi (np. Bolesław Wysoki, Henryk Brodaty), odrębność polityczną (okres rozbitcia dzielnicowego) a także powolne odpadanie od Korony (wiek XIII i pierwsza połowa XIV). Na przykładzie Śląska widać też brak zainteresowania ze strony władców elekcyjnych (Jagiellonowie), co pozwala unaocznic odebranie Śląska na kilka wieków.
II B 13.	Metody oceny (assessment methods)	zaliczenie z oceną z ćwiczeń.
II B 14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	W. Korta, <i>Historia Śląska do 1795</i> , Wrocław, kilka wydań, <i>Historia Śląska</i> , red. M. Czapliński, kilka wydań, K. Orzechowski, <i>Historia ustroju Śląska 1202-1740</i> , Wrocław 2005, <i>Piastowie. Leksykon</i> , red. S. Szczur, K. Ożóg, Kraków 1996.

II B 1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Metodologia historii i historia historiografii
II B 2.	Kod przedmiotu (course code)	05 – UH31003, 05 – UH31003z
II B 3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy
II B 4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Podstawowy
II B 5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	I, studia II st., semestr zimowy oraz letni.
II B 6.	Liczba punktów (number of credits)	8 (4+4)
II B 7.	Metody nauczania (teaching methods)	Wykład: 15 godzin, ćwiczenia: 45 godzin - 30+15 (stacjonarne); Wykład: 15 godzin, ćwiczenia: 45 godzin – 30+15 (nieatcjonalne).
II B 8.	Język wykładowy (language of course)	Polski.
II B 9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Prof. UŚ dr hab. Tomasz Pawelec
II B 10.	Wymagania wstępne (pre-requisites)	Znajomość metodologicznych podstaw nauki historycznej. Elementarne wiadomości na temat warsztatowych i metodologicznych podstaw historiografii (ze Wstępu do badań historycznych)
II B 11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Celem wykładów jest syntetyczne zaprezentowanie dróg rozwoju dziejopisarstwa europejskiego od czasów antycznych po wiek XIX włącznie (sposoby pojmowania dziejów i nauki o nich, wielcy dziejopisarze). Ćwiczenia natomiast mają ukazać dziejopisarstwo XX w. ze szczególnym uwzględnieniem najważniejszych kierunków jego rozwoju w II połowie stulecia. Ponadto kurs ma wprowadzić studentów historii w obszar zagadnień metahistorycznych i zaprezentować im perspektywę z jakiej współczesny metodolog spogląda na praktykę badawczą historyków i jej efekty. Uczestnicy zajęć zostaną zapoznani z różnymi trudnościami i dylematami epistemologiczno-metodologicznymi, które pozostają nieodłączne od badania przeszłości, na które w przyszłości sami mogą się natknąć.
II B 12.	Treści merytoryczne przedmiotu (course contents)	Wykłady poświęcone będą antykowi greckiemu i rzymskiemu, historiografii średniowiecza (Bizancjum i Europa Zach.), wreszcie historiografii Odrodzenia, Baroku i Oświecenia. Kończy je prezentacja podstaw XIX-wiecznego historyzmu. Ćwiczenia traktować będą o kryzysie tradycyjnej historii wydarzeniowej w I połowie XX wieku, oraz o wiodących kierunkach/obszarach badań w historii po II wojnie światowej oraz poświęcone będą wybranym podstawowym zagadnieniom metodologicznym dziejopisarstwa (wiedza źródłowa i pozaźródłowa, wyjaśnianie w historii, narracja historyczna, historyczne uzasadnienia, pojęcie faktu historycznego).
II B 13.	Metody oceny (assessment methods)	Zaliczenie na podstawie oceny z ćwiczeń.
II B 14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	A.F. Grabski, <i>Dzieje historiografii</i> , Poznań 2003, wyd. 2, 2006; A.F. Grabski, <i>Zarys historii historiografii polskiej</i> ,

		Poznań 2000, wyd. 2, 2003; J. Serczyk, <i>Dwadzieścia pięć wieków historii. Historycy i ich dzieła</i> , Toruń 1994; J. Topolski, <i>Od Achillesa do Beatrice de Planissolles. Zarys historii historiografii</i> , Warszawa 1998. A. Chalmers, <i>Czym jest to co zwiemy nauką</i> , Wrocław 1993, wyd. 2, 1997; J. Topolski, <i>Metodologia historii</i> , Warszawa 1984; J. Topolski, <i>Wprowadzenie do historii</i> , Poznań 1998, wyd. 2, 2000; H. White, <i>Poetyka pisarstwa historycznego</i> , Kraków 2000.
--	--	--

II B 1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Seminarium magisterskie – średniowiecze
II B 2.	Kod przedmiotu (course code)	05 – UH31005, 05 – UH31005z
II B 3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy
II B 4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Podstawowy
II B 5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	I, studia II st., semestr zimowy oraz letni, II, semestr zimowy oraz letni.
II B 6.	Liczba punktów (number of credits)	20 (2+4+4+10)
II B 7.	Metody nauczania (teaching methods)	Seminarium: 120 godzin (30+30+30+30). Seminarium 96 godzin – 24+24+24+24 (niestacjonarne).
II B 8.	Język wykładowy (language of course)	Polski.
II B 9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Prof. dr hab. Idzi Panic, prof. UŚ dr hab. Jerzy Sperka, prof. UŚ dr hab. Antoni Barciak
II B 10.	Wymagania wstępne (pre-requisites)	Zaawansowana wiedza z historii średniowiecza, dobrze opanowany język łaciński
II B 11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Celem seminarium jest przygotowanie prac magisterskich.
II B 12.	Treści merytoryczne przedmiotu (course contents)	Po ustaleniu tematów prac magisterskich seminarzyści zbierają źródła i opracowania do swoich tematów. W miarę postępującej kwerendy bibliotecznej dyskutują nad problemami, które pojawiają się przy analizie źródeł i literatury przedmiotu. Następnie prezentują postępy pisania swoich prac.
II B 13.	Metody oceny (assessment methods)	Egzamin na podstawie zaliczenie na ocenę oraz sporządzonej pracy.
II B 14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	W zależności od tematu pracy magisterskiej.

1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Seminarium magisterskie – nowożytność
2.	Kod przedmiotu (course code)	05 – UH31005, 05 – UH31005z
3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy
4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Podstawowy
5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	I, Studia II st., semestr zimowy i letni, II, semestr zimowy i letni.
6.	Liczba punktów (numbers of credits)	20 (2+4+4+10)
7.	Metoda nauczania (teaching methods)	Seminarium 120 godzin - 30+30+30+30 (stacjonarne); Seminarium 96 godzin – 24+24+24+24 (niestacjonarne).
8.	Język wykładowy (language of course)	Polski
9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Prof. UŚ dr hab. Ryszard Skowron, dr hab. Dariusz Nawrot, dr hab. Dariusz Rolnik
10.	Wymagania wstępne (prerequisites)	Zainteresowanie historią Polski XVI-XVIII w. lub historią powszechną tego okresu oraz orientacja w dziejach.
11.	Cel przedmiotu (objectives of the course)	Celem zajęć jest przygotowanie studenta do pisania pracy magisterskiej czyli pokazanie warsztatu naukowego historyka począwszy od tworzenia przypisów i bibliografii a skończywszy na sposobach tworzenia konstrukcji pracy. Student powinien osiąść umiejętność samodzielnego poszukiwania materiałów archiwalnych i bibliotecznych oraz krytycznego ich oceniania. Sam musi nauczyć się rozwiązywać problemy badawcze poprzez kształcenie w sobie umiejętności analitycznego i syntetycznego myślenia. To ma studenta doprowadzić do osiągnięcia celu ostatecznego: napisania pracy magisterskiej.
12.	Treść merytoryczna przedmiotu (course contents)	Na zajęciach omówione zostaną podstawowe zasady pisania prac o charakterze naukowym, tworzenia bibliografii i przypisów. W dalszej części zostanie scharakteryzowana baza źródłowa do dziejów historii Polski oraz historii powszechnej XVI-XVIII w. i pokazane podstawowe pomoce naukowe, bibliografie polskie, herbarze, spisy urzędników. Następnie uwaga zostanie skoncentrowana na tworzeniu konstrukcji pracy. Tę praktyczną umiejętność studenci będą ćwiczyli na kolejnych zajęciach, pracując już na tematach własnych prac magisterski i ich powstających już fragmentach.
13.	Metody oceny (assessment methods)	Egzamin na podstawie zaliczenia z seminarium oraz sporządzonej pracy.
14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	J. Topolski, <i>Metodologia historii</i> , Warszawa 1984; S. Kościałkowski, <i>Historyka. Wstęp do studiów historycznych</i> , Londyn 1954; J. Topolski, <i>Jak się pisze i rozumie historię. Tajemnice narracji historycznej</i> ,

		Warszawa 1996; Z. Wojtkowiak, <i>Nauki pomocnicze historii najnowszej. Źródłoznawstwo. Źródła narracyjne. Pamiętniki, teksty literackie</i> , Poznań 2001.
--	--	--

II B 1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Geografia historyczna
II B 2.	Kod przedmiotu (course code)	
II B 3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy.
II B 4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Podstawowy.
II B 5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	I rok studiów uzupełniających, semestr letni.
II B 6.	Liczba punktów (number of credits)	5
II B 7.	Metody nauczania (teaching methods)	Wykład: 15 godzin; ćwiczenia: 15 godzin (stacjonarne); Wykład: 10 godzin, ćwiczenia: 10 godzin (niestacjonarne).
II B 8.	Język wykładowy (language of course)	Polski.
II B 9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Prof. UŚ dr hab. Sylwester Fertacz, mgr Marcela Gruszczyk
II B 10.	Wymagania wstępne (pre-requisites)	Podstawowe wiadomości o państwie jako zjawisku polityczno-przestrzennym (geograficzno-politycznym); mapie politycznej świata i jej zmianach.
II B 11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Celem wykładów jest zapoznanie studentów z państwem, jako zjawiskiem polityczno-przestrzennym, strukturą gospodarczą i ludnościową państw, współczesnymi systemami polityczno-ustrojowymi. Przedmiotem charakterystyki będzie także współczesna mapa polityczna świata oraz główne etapy jej zmian w przeszłości.
II B 12.	Treści merytoryczne przedmiotu (course contents)	W 15 blokach tematycznych dokona się charakterystyki państwa jako zjawiska przestrzenno-politycznego (terytorium państwa, granice państw, struktura administracyjna, gospodarcza i ludnościowa państw, współczesne systemy polityczno ustrojowe państw). Studenci muszą ponadto zapoznać się ze współczesną mapą polityczną świata oraz poznać najważniejsze etapy i mechanizmy zmian na mapie politycznej w przeszłości i teraźniejszości.
II B 13.	Metody oceny (assessment methods)	Egzamin, zaliczenie z oceną z ćwiczeń.
II B 14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	M. Baczwarow, A. Suliborski, <i>Kompendium wiedzy o geografii politycznej i geopolityce. Terminologia</i> , Warszawa-Łódź 2002; J. Barbag, <i>Geografia polityczna ogólna</i> , Warszawa 1987 (kilka wydań); E. Biderman, <i>Geografia społeczna i polityczna</i> , Poznań 1999; M. Blacksell, <i>Geografia polityczna</i> , Warszawa 2008; J. Bohdanowicz, M. Dziecielski, <i>Zarys geografii historycznej i politycznej cywilizacji. Podstawy metodologiczne</i> , Gdańsk 2000 (kilka wydań); S. Otok, <i>Geografia polityczna</i> , Warszawa 2006 (kilka wydań); Z. Rykiel, <i>Podstawy geografii politycznej</i> , Warszawa 2006.

II B 1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Historia Śląska – nowożytność
II B 2.	Kod przedmiotu (course code)	
II B 3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy.
II B 4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Podstawowy.
II B 5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	I, studia II st., semestr letni
II B 6.	Liczba punktów (number of credits)	5
II B 7.	Metody nauczania (teaching methods)	Wykład: 20 godzin; ćwiczenia: 20 godzin (stacjonarne); Wykład: 15 godzin; ćwiczenia: 15 godzin (niestacjonarne).
II B 8.	Język wykładowy (language of course)	Polski.
II B 9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Prof. dr hab. Ryszard Kaczmarek, dr Krzysztof Nowak, dr M. Kucharski
II B 10.	Wymagania wstępne (pre-requisites)	Podstawowe wiadomości z historii Polski i historii Europy Środkowo-Wschodniej
II B 11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Celem wykładu jest przedstawienie zagadnień z dziejów Śląska w okresie nowożytnym, z naciskiem na najważniejsze procesy zachodzące na tym obszarze w długim czasie trwania. Studenci w blokach tematycznych podzielonych chronologicznie (obejmujących dzieje nowożytne do 1740 roku, oraz częściowo okres pruski i austriacki) mają uzyskać wiedzę na temat procesów zachodzących na tym terytorium, a także przyczyn i skutków odrębności Śląska. Wykład obejmuje ujęcie globalne historii regionu, a więc zarówno kwestie polityczne, jak i społeczne, kulturalne i gospodarcze.
II B 12.	Treści merytoryczne przedmiotu (course contents)	W treściach wykładu z historii Śląska znajdują się następujące zagadnienia: Polityka Habsburgów na Śląsku 1526-1618; Reformacja i kontrreformacja na Śląsku; Wojna trzydziestoletnia na Śląsku i jej konsekwencje; Wojny śląskie i ich konsekwencje dla Śląska; Przebieg I wojny śląskiej i jej konsekwencje; Polityka pruska na Śląsku w XVIII wieku.
II B 13.	Metody oceny (assessment methods)	zaliczenie z oceną z ćwiczeń.
II B 14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	<i>Literatura podstawowa (wybór):</i> J. Bahlcke, <i>Śląsk i Ślązacy</i> . Warszawa 2001; M. Czapliński, E. Kaszuba, G. Wąs, R. Żerelik, <i>Historia Śląska</i> , Wrocław 2002; <i>Dolny Śląsk. Monografia historyczna</i> , red. W. Wrzeński. Wrocław 2006; <i>Historia Śląska</i> , t. I-III, Wrocław 1960-1985; N. Davies, <i>Mikrokosmos</i> , Wrocław 2001; <i>Sztuka Górnego Śląska od Średniowiecza do końca XX wieku</i> , red. E. Chojecka, Katowice 2004; R. Kaczmarek, M. Kucharski, A. Cybula, <i>Alzacja/Lotaryngia a Górny Śląsk 1648-2000. Dwa regiony pogranicza</i> . Katowice 2001. Pełny stan współczesnych badań na temat historii Śląska patrz: <i>Bibliografia historii Śląska/Bibliographie zur Geschichte Schlesiens/Bibliografie dějin Slezska 1994-2005</i> ,

		Wrocław-Marburg-Opava 1994-2007; a także www.hist.uni.wroc.pl ; - www.litdok.de
--	--	---

1	Nazwa przedmiotu (course title)	Warsztat naukowy historyka
2	Kod przedmiotu (course code)	05 – UH31004, 05 – UH31004z
3	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy
4	Poziom przedmiotu (level of course)	Podstawowy
5	Rok studiów, semestr (year of studies, semester)	I, st. II st., semestr zimowy
6	Liczba punktów (number of credits)	4
7	Metody nauczania (teaching methods)	Ćwiczenia: 30 godzin (stacjonarne) Ćwiczenia: 30 godzin (niestacjonarne)
8	Język wykładowy (language of the course)	Polski
9	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Dr Krzysztof Nowak
10	Wymagania wstępne (prerequisites)	Podstawowe wiadomości i umiejętności pracy naukowej z zakresu historii
11	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Celem ćwiczeń jest rozszerzenie i udoskonalenie wiedzy i umiejętności z zakresu historycznego warsztatu naukowego, zwłaszcza w zakresie: metodologii prac pisemnych, szerszego korzystania ze źródeł archiwalnych, zasad krytycznej analizy naukowych opracowań historycznych, pisania recenzji krytycznych, umiejętności prowadzenia dyskusji, polemik i konferencji naukowych, przygotowania prac naukowych do druku.
12	Treści merytoryczne przedmiotu (course contents)	Analiza dotychczasowych braków metodologicznych studentów w pracy naukowej (zwłaszcza w pracach pisemnych), referowanie wskazanej pracy naukowej, sporządzenie recenzji krytycznej, analiza i formy wykorzystania nowych i mniej znanych źródeł, symulacja dyskusji i polemiki naukowej, przygotowywanie tekstu naukowego do druku
13	Metody oceny (assessment methods)	zaliczenie z oceną
14	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	A. Swieżawski: <i>Warsztat naukowy historyka (kolejne wydania)</i> ; J. Pieter: <i>Ogólna metodologia pracy naukowej</i> . Warszawa 1967.

II B 1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Warsztat naukowy historyka – specjalizacja według epok
II B 2.	Kod przedmiotu (course code)	
II B 3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy.
II B 4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Podstawowy.
II B 5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	I i II, st. II st., semestry letni, zimowy i letni
II B 6.	Liczba punktów (number of credits)	12 (4+4+4)
II B 7.	Metody nauczania (teaching methods)	Ćwiczenia: 75 godzin – 30+30+15 (stacjonarne). Ćwiczenia: 75 godzin – 30+30+15 (niestacjonarne).
II B 8.	Język wykładowy (language of course)	Polski
II B 9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Prof. UŚ dr hab. Anna Glimos-Nadgórska
II B 10.	Wymagania wstępne (prerequisites)	Znajomość podstawowych wiadomości z dziejów Polski XX wieku.
II B 11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Celem zajęć jest zapoznanie studentów z podstawowymi problemami historyka podejmującego badania historyczne z historii Polski XX wieku (ze szczególnych uwzględnieniem dziejów szkolnictwa). Student po zakończeniu zajęć powinien znać i rozumieć podstawowe wydarzenia z dziejów Polski z XX wieku; czym pozostają i jaka jest specyfika różnego rodzaju źródeł historycznych i literatury do dziejów XX wieku; jaką rolę w pracach badawczych historyka spełniają placówki muzealne oraz różne organizacje i stowarzyszenia regionalne oraz jakie znaczenie ma praca badawcza historyka w edukacji historycznej polskiego społeczeństwa i w kształtowaniu jego postaw.
II B 12.	Treści merytoryczne przedmiotu (course contents)	Koncentrować się one będą wokół następujących zagadnień: Znaczenie I wojny światowej i konferencji w Wersalu z 1919 r. dla dalszych dziejów Polski; Okres rządów parlamentarnych w Polsce; Przewrót majowy J. Piłsudskiego i jego wpływ na dalszych rozwój wydarzeń w Polsce; Polityka zagraniczna Polski Podstawowe założenia funkcjonowania Polski w latach 1945-1989. PRL – podstawy prawne, polityka wewnętrzna i zewnętrzna.; Źródła historyczne (ich rodzaje, charakterystyka, krytyka zewnętrzna i wewnętrzna); Możliwości i zasadność wykorzystywania literatury w pracach badawczych historyka; Podstawowe założenia funkcjonowania i struktury polskiego szkolnictwa; Źródła pisane do dziejów szkolnictwa XIX I XX wieku ; Źródła ikonograficzne. Ich rodzaje, specyfika i możliwości wykorzystywania; Literatura do dziejów szkolnictwa i zasadność jej wykorzystywania; Rola i zadania placówek muzealnych. Zbiory muzealne w pracy badawczej historyka; Tematyka regionalna w pracach badawczych historyka; Możliwości wykorzystania wyników pracy organizacji pozarządowych i stowarzyszeń

		regionalnych w pracach badawczych historyka; Znaczenie pracy badawczej historyka w edukacji historycznej polskiego społeczeństwa i w kształtowaniu ich postaw.
II B 13.	Metody oceny (assessment methods)	Zaliczenie zajęć na podstawie obecności i aktywności na zajęciach.
II B 14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	Podręczniki akademickie do dziejów Polski w okresie międzywojennym i w latach 1945-1989 [wydane od końca lat 90. XX w.]; Miśkiewicz Z., <i>Warsztat badawczy historyka</i> , wydania po 1989 r.; <i>Historia wychowania XX wiek</i> , red. J. Miąso, wydania po 1989 r.; Możdżeń S. I., <i>Historia wychowania 1918-1945</i> , Kielce 2000; Szulakiewicz W., <i>Historia wychowania w Polsce 1944 -1956</i> , Kraków 2006; Sadowska J., <i>Ku szkole na miarę Drugiej Rzeczypospolitej</i> , Białystok 2001; Świeżawski A.: <i>Warsztat naukowy historyka. Wstęp do bada historycznych</i> , Częstochowa 1999; Pęcherski M., Świątek M., <i>Organizacja oświaty w Polsce w latach 1917-1969. Podstawowe akty prawne</i> , Warszawa 1972; Mauersberg S., Walczak M., <i>Szkolnictwo polskie po II wojnie światowej 1944-1956</i> , Warszawa 2005; Jakubowska B., <i>Przeobrażenia w szkolnej edukacji historycznej w Polsce w latach 1944-1956</i> , Warszawa 1986; Maresz T., Juszczyk K., <i>Historia w źródłach – nie tylko pisanych</i> , Toruń 2005; wydawnictwa albumowe poszczególnych miast i atlasy historyczne.

II B 1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Warsztat naukowy historyka – specjalizacja według epok
II B 2.	Kod przedmiotu (course code)	
II B 3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy.
II B 4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Podstawowy.
II B 5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	I i II, st. II st., semestry letni, zimowy i letni
II B 6.	Liczba punktów (number of credits)	12 (4+4+4)
II B 7.	Metody nauczania (teaching methods)	Ćwiczenia: 75 godzin – 30+30+15 (stacjonarne). Ćwiczenia: 75 godzin – 30+30+15 (niestacjonarne).
II B 8.	Język wykładowy (language of course)	Polski
II B 9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Dr Joanna Januszewska-Jurkiewicz;
II B 10.	Wymagania wstępne (prerequisites)	Znajomość podstawowych zagadnień historii Polski i powszechnej w XX wieku, realizowanych na studiach licencjackich, orientacja w zakresie wstępnych zagadnień badań historycznych – umiejętność korzystania z literatury przedmiotu i zestawienia bibliografii do wybranego zagadnienia oraz rozpoznania podstawowych rodzajów źródeł historycznych
II B 11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Kształtowanie umiejętności krytycznego korzystania z literatury przedmiotu, konfrontowania ustaleń historyków piszących w różnych okresach i w różnych krajach. Zapoznanie studentów ze specyfiką źródeł do dziejów XX wieku (a szczególnie prasą, źródłami narracyjnymi: wspomnieniami i literaturą piękną oraz źródłami materialnymi, ikonograficznymi i filmowymi). Ćwiczenie umiejętności przeprowadzenia krytyki źródeł, z uwzględnieniem m.in. źródeł pozyskiwanych z internetu oraz charakterystycznych dla zbiorów gromadzonych w archiwach IPN.
II B 12.	Treści merytoryczne przedmiotu (course contents)	Konflikt polsko-czeski o Śląsk Cieszyński w świetle historiografii polskiej i czeskiej; Spór o kształt ustrojowy i terytorialny II Rzeczypospolitej w świetle stenogramów Sejmu Ustawodawczego oraz dokumentów opublikowanych; Współżycie grup narodowościowych w II RP w świetle wspomnień i pamiętników; Życie polityczne w Polsce 1922-1926 w świetle prasy różnych kierunków politycznych; Zabytki materialne, film dokumentalny i dokumentacja mechaniczna jako źródło do badań dziejów II wojny światowej; Źródła wywołane przez historyka w badaniach historii lokalnej i regionalnej, ew historii własnej rodziny; Źródła historyczne umieszczone w internecie (na przykładzie portali społecznościowych, genealogicznych i regionalnych) - atuty i zagrożenia w pracy historyka, zasady wykorzystywania); Nastroje i aktywność społeczeństwa w okresie stanu wojennego w dokumentach wytworzonych przez Służbę Bezpieczeństwa; Zasady korzystania z materiałów operacyjnych SB – spotkanie z

		historykiem z IPN; Życie codzienne w PRL w świetle źródeł narracyjnych z epoki: wspomnień, reportaży prasowych, literatury pięknej
II B 13.	Metody oceny (assessment methods)	Zaliczenie na podstawie aktywnego uczestnictwa w zajęciach oraz przedstawionej pracy semestralnej
II B 14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	E. Długajczyk <i>Oblicze polityczne i własnościowe prasy polskiej w województwie śląskim : 1922-1939</i> , Katowice 1990; H. Dominiczak, <i>Wstęp do badań historycznych</i> , Częstochowa 1998; <i>Dzieje najnowsze dociekane przez adeptów</i> , t.1. Red. Z. Wojtkowiak przy WSP. R. Witkowskiego, Poznań 2006; <i>Historia prasy polskiej</i> , t. 3: A. Paczkowski, <i>Prasa polska w latach 1918-1939</i> , Warszawa 1980; S. Ligarski, <i>W zwierciadle ogłoszeń drobnych. Życie codzienne na Śląsku w latach 1945–1949</i> , Wrocław 2007, E. A. Mierzwa, <i>Historia</i> , Kielce 1997; B. Miśkiewicz, <i>Wstęp do badań historycznych</i> , wyd. 5 zm., Warszawa-Poznań 1988; F. Musiał, <i>Podręcznik bezpieczeństwa. Teoria pracy operacyjnej Służby Bezpieczeństwa w świetle wydawnictw resortowych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych PRL (1970–1989)</i> , Kraków 2007; A. Notkowski, <i>Polska prasa prowincjonalna Drugiej Rzeczypospolitej (1918-1939)</i> , Warszawa-Łódź 1982; S. Salmonowicz, <i>O rzemiośle recenzenta: studia z warsztatu historyka</i> , Warszawa 1999; A. Świeżawski, <i>W kręgu „teczek”. Z badań nad zasobem i funkcjami archiwum Instytutu Pamięci Narodowej</i> , red. J. Bednarek i P. Perzyna, Łódź 2006; <i>Wokół teczek bezpieczeństwa. Zagadnienia metodologiczno-źródłoznawcze</i> , red. F. Musiał, Kraków 2006; <i>Warsztat naukowy historyka : wstęp do badań historycznych</i> , Częstochowa 2005; Z. Wojtkowiak, <i>Nauki pomocnicze historii najnowszej. Źródłoznawstwo. Źródła narracyjne: Pamiętnik, tekst literacki</i> , Poznań 2001; <i>Wstęp do badań historycznych : nauki pomocnicze historii i archiwistyka w systemie kształcenia studentów historii szkoły wyższej: materiały z ogólnopolskiej konferencji metodycznej zorganizowanej przez Zakład Nauk Pomocniczych Instytutu Historii Filii Akademii Świętokrzyskiej w Piotrkowie Trybunalskim w maju 2000 roku</i> , red. M. Szczurowski, Toruń 2002; <i>Wybrane problemy warsztatowo-dydaktyczne studiów historycznych</i> , red. M. Szczurowski, Toruń 2001.

1.	Nazwa przedmiotu	Translatorium języka łacińskiego
2.	Kod przedmiotu	05 – UH31002, 05 – UH31002z
3.	Typ przedmiotu	Obowiązkowy
4.	Poziom przedmiotu	Podstawowy
5.	Rok studiów, semestr	I, st. II st., semestr zimowy i letni
6.	Liczba punktów	8 (4+4)
7.	Metody nauczania	Ćwiczenia: 60 godzin – 30+30 (stacjonarne); ćwiczenia: 60 godzin – 30+30 (niestacjonarne).
8.	Język wykładowy	Polski
9.	Imię i nazwisko wykładowcy	dr Anna Zajchowska
10.	Wymagania wstępne	Znajomość łaciny
11.	Cele przedmiotu	Celem zajęć jest nauczenie studentów metod tłumaczenia łacińskich tekstów średniowiecznych, uwzględniających specyfikę każdego typu źródła, począwszy od dokumentów, przez księgi sądowe, źródła narracyjne aż po teksty uniwersyteckie. Ponadto mają się oni zapoznać ze specyfiką łaciny średniowiecznej, jej ortografią, gramatyką i słownictwem.
12.	Treści merytoryczne kursu	Aby pokazać jak najwięcej różnych typów średniowiecznych źródeł i wiążących się z nimi problemów translatorskich celem zajęć nie będzie całościowe przetłumaczenie jednego tekstu, lecz będą tłumaczone podczas nich fragmenty źródeł reprezentujących różne gatunki. Każde zajęcia (lub blok zajęć) będą dzieliły się na dwie części. Pierwsza z nich poświęcona będzie prezentacji danego typu źródła oraz przyjętych metod jego tłumaczenia. W tym celu wybrany tekst łaciński porównywany będzie z istniejącym już jego polskim tłumaczeniem. Celem takiej analizy będzie po pierwsze oswojenie się ze specyficzną dla każdej grupy źródeł terminologią i stylem, po drugie wyodrębnienie charakterystycznych formuł i przyjętych sposobów ich tłumaczenia. Na zajęciach omówimy kolejno dokumenty, bulle, księgi miejskie, acta rectoralia, statuty synodalne, korespondencję, nekrologii, roczniki, kroniki, źródła hagiograficzne (żywoty świętych i mirakła), kazania, kwestie uniwersyteckie, traktaty prawnicze.
13.	Metody oceny	Na ocenę będą składały się trzy elementy: ocena z kolokwium (jedno w semestrze), ocena z krótkich zadań domowych oraz z aktywności na zajęciach.
14.	Spis zalecanych lektur	T. Jurek, <i>Stanowisko dokumentu w średniowiecznej Polsce</i> , „Studia Źródłoznawcze”, 40 (2002), s. 1-18; S. Kętrzyński, <i>Zarys nauki o dokumencie polskim wieków średnich</i> , Poznań 2008, s. 47-62. J. Luciński, <i>Formularze czynności prawnych w Polsce w wiekach średnich. Przegląd badań</i> , „Studia Źródłoznawcze”, t. 18 (1975), s. 149-178; M. D. Kowalski, <i>Bullarium Poloniae – spojrzenie na koncepcję edycji i wykonanie</i> , „Studia Źródłoznawcze”, t. 45, s. 71-98; W. Maisel, <i>Kodyfikacja statutów miejskich w dawnej Polsce</i> , „Studia Źródłoznawcze”, t. XXII (1977), s. 151-166; S. Kutrzeba, <i>Finanse i handel średniowiecznego Krakowa</i> ; Kraków ; M. Starzyński, <i>Nad średniowiecznymi księgami rachunkowymi miastami Krakowa</i> , „Roczniki Historyczne”, R. LXXIV (2008), s. 165-177; S. Estreicher, <i>Sądownictwo rektora krakowskiego w wiekach średnich</i> , „Rocznik krakowski” t. 4 (1900), s. 249-261; K. Dola., <i>XV-wieczne synody diecezji wrocławskiej o życiu i postudze kleru</i> , „Studia Teologiczno-

	<p>Historyczne Śląska Opolskiego”, 4 (1974), s. 93-106; <i>Wstęp</i>, [w:] <i>Korespondencja żupnika krakowskiego Mikołaja Serafina z lat 1437-1459</i>, wyd. W. Bukowski, T. Płóciennik, A. Skolimowska, Kraków 2006, s. I-XII, XLI-LIV; G. Wojciech-Masłowska, <i>Dwa krakowskie libri formularum z XV w.</i>, „<i>Studia Źródłoznawcze</i>”, 17 (1972), 119-131; L. Winniczuk, <i>Epistolografia. Średniowieczne podręczniki epistolograficzne w Polsce XV-XVI w.</i>, Warszawa 1957; S. Kuraś, <i>Fundacja kolegiatury epistolografii i sztuki pisanja dokumentów w Akademii Krakowskiej w 1420 r.</i>, „<i>Małopolskie Studia Historyczne</i>”, 6 (1963), z. 1, s. 119-123; G. Labuda, <i>Główne linie rozwoju rocznikarstwa polskiego w wiekach średnich</i>, „<i>Kwartalnik Historyczny</i>” R. 78. 1971; T. Jasiński, <i>Początki polskiej annalistyki</i>, [w:] <i>Nihil superfluum esse. Studia z dziejów średniowiecza ofiarowane Profesor Jadwidze Krzyżaniakowej</i>, pod red. J. Strzelczyka i J. Dobosza, Poznań 2000, s. 129-146; Kowalski M. D., <i>Zapomniany kalendarz – nekrolog kapituły krakowskiej z XV wieku</i>, „<i>Nasza Przeszłość</i>”, 87, 1997, s. 123-145; J. Wollasch, <i>O wartości źródłowej nekrologów średniowiecznych</i>, „<i>Studia Źródłoznawcze</i>”, t. 32-33 (1990), s. 7-16; J. Banaszkiewicz, <i>Kronika Dzierzwy XIV-wieczne kompendium historii ojczystej</i>, Wrocław 1979, W. Mrozewicz, <i>Kronika klasztoru kanoników regularnych w Kłodzku. Ze studiów nad średniowiecznym dziejopisarstwem klasztornym</i>, Wrocław 2001. A. Witkowska, , <i>Miracula średniowieczne - funkcje przekazu ustnego i zapisu literackiego</i>, [w:] <i>Kultura elitarna a kultura masowa w Polsce późnego średniowiecza</i>, red. B. Geremek. Wrocław - Warszawa - Kraków 1978 s. 181-188; J. Wolny, <i>Uwagi o kaznodziejstwie dominikańskim w Polsce średniowiecznej</i>, [w:] <i>Studia nad historią dominikanów w Polsce 1222-1972</i>, red. J. Kłoczowski, t. 1, Warszawa 1975, s. 543-551; M. Kowalczyk, <i>Krakowskie mowy uniwersyteckie z pierwszej połowy XV wieku</i>, Wrocław, Warszawa, Kraków: Zakład Narodowy im. Ossolińskich - Wydawnictwo Polskiej Akademii Nauk, 1970 (Źródła do Dziejów Nauki i Techniki, t. 8).</p>
--	--

II B 1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Historia ustroju Polski
II B 2.	Kod przedmiotu (course code)	
II B 3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy
II B 4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Podstawowy
II B 5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	II, studia II st., semestr zimowy
II B 6.	Liczba punktów (number of credits)	5
II B 7.	Metody nauczania (teaching methods)	wykład: 15 godzin; ćwiczenia: 15 godzin (stacjonarne); Wykład: 10 godzin; ćwiczenia: 10 godzin (niestacjonarne)
II B 8.	Język wykładowy (language of course)	Polski
II B 9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Dr hab. Zbigniew Hojka, dr Lech Krzyżanowski, dr Miłosz Skrzypek
II B 10.	Wymagania wstępne (pre-requisites)	Brak
II B 11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Podstawowym celem przedmiotu jest wyposażenie studentów w wiedzę o ewolucji ustroju państwa polskiego, od wczesnego średniowiecza aż do współczesności. Z tego powodu przedmiot obejmuje również analizę konstytucji z 1997 roku. Podczas wykładów prezentowany jest syntetyczny obraz ustroju obowiązującego w Polsce, w poszczególnych epokach wraz z charakterystyką najważniejszych instytucji ustrojowych. Ćwiczenia, w trakcie których analizowane są najważniejsze dla historii ustroju Polski akty prawne, kształcą umiejętność posługiwania się źródłem historycznym i formułowania na jego podstawie wniosków badawczych.
II B 12.	Treści merytoryczne przedmiotu (course contents)	a) wykłady: Ustrój polskiego państwa patrymonialnego (X w.–1320 r.); Ustrój monarchii stanowej (1320 r.–1454 r.); Formy ustrojowe Rzeczypospolitej szlacheckiej (XV w.–1795 r.); Ustrój Rzeczypospolitej Krakowskiej i zasady autonomii Galicji; Ewolucja ustrojowa II Rzeczypospolitej; Sytuacja prawna ziem polskich pod okupacją niemiecką i radziecką 1939–1945; Ustrój Polski Ludowej 1944 r. – 1989 r.; Przemiany ustrojowe w okresie istnienia III Rzeczypospolitej 1989 r.– 1997 r. b) ćwiczenia: Fundamenty prawne Polski pod rządami królów elekcyjnych – artykuły henrykowskie; Konstytucja 3 Maja i reforma ustrojowa za Stanisława Augusta Poniatowskiego; Ustrój Księstwa Warszawskiego; Sytuacja prawna Królestwa Polskiego w latach 1815-1830; Ustrój II Rzeczypospolitej w latach 1935 – 1939; Zasady prawne Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej; Ustrój III Rzeczypospolitej.
II B 13.	Metody oceny (assessment methods)	Egzamin na podstawie oceny z zaliczenia
II B 14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	M. Kallas, <i>Historia ustroju Polski</i> . Warszawa 2005; M. Kallas, <i>Historia ustroju Polski X – XX w.</i> Warszawa 1997 i nast.; J. Bardach, B. Leśnodorski, M. Pietrzak, <i>Historia</i>

	<p><i>państwa i prawa polskiego</i>. Warszawa 1985 i nast.; E. Borkowska–Bagieńska, K. Krasowski, B. Lesiński, J. Walachowicz, <i>Historia państwa i prawa Polski. Zarys wykładu</i>. Poznań 1994; T. Maciejewski, <i>Historia ustroju Polski</i>. Kraków 2005; S. Kutrzeba, <i>Historia ustroju Polski</i>. Poznań 2001; T. Maciejewski, <i>Historia prawa sądowego Polski</i>. Koszalin 1998; B. Lesiński, W. Rozwadowski, <i>Historia prawa</i>. Warszawa–Poznań 1985; M. Kallas, A. Lityński, <i>Historia ustroju Polski Ludowej</i>. Warszawa 2002; S. Wójcik, <i>Samorząd terytorialny w Polsce w XX wieku</i>. Lublin 1999; S. Płaza, <i>Historia prawa w Polsce na tle porównawczym</i>, t. 1-3. Kraków 2001-2002.</p>
--	--

II B 1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Źródła do historii społeczeństwa XIX-XX wieku
II B 2.	Kod przedmiotu (course code)	05 – UH31010, 05 – UH31010z
II B 3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy
II B 4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Podstawowy dla specjalności społeczno-ekonomicznej
II B 5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	I, st. II st. semestr zimowy i letni
II B 6.	Liczba punktów (number of credits)	4 (2+2)
II B 7.	Metody nauczania (teaching methods)	Ćwiczenia: 30 godzin – 15+15 (stacjonarne); Ćwiczenia: 20 godzin – 10+10 (niestacjonarne);
II B 8.	Język wykładowy (language of course)	Polski
II B 9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Dr Joanna Januszewska-Jurkiewicz
II B 10.	Wymagania wstępne (prerequisites)	Podstawowe wiadomości o strukturze społeczeństwa na ziemiach polskich w XI i XX wieku (układ warstwowo-klasowy, struktura wyznaniowa i narodowa): skutki rewolucji przemysłowej i przeobrażeń społeczno-gospodarczych – uwłaszczenie chłopów, procesy urbanizacji i modernizacji
II B 11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Kształtowanie umiejętności krytycznego korzystania z literatury przedmiotu, konfrontowania ustaleń historyków, socjologów i politologów. Zapoznanie studentów ze specyfiką źródeł do dziejów społeczeństwa (a szczególnie źródłami statystycznymi – m.in. spisy powszechne, z prasą, źródłami narracyjnymi: wspomnieniami, pamiętnikami i relacjami. Ćwiczenie umiejętności przeprowadzenia krytyki źródeł. Student powinien omówić zależności występujące między procesami powstawania społeczeństwa industrialnego a potrzebami w dziedzinie komunikacji społecznej, rozrywki, edukacji i wyjaśnić związek następstw rewolucji przemysłowej z pojawieniem się zjawiska kultury masowej oraz omówić najważniejsze przejawy i aspekty tego zjawiska. Student powinien umieć omówić rolę prasy i wydawnictw popularnych w XIX wieku; wyjaśnić obyczajowe następstwa procesów urbanizacji i industrializacji; wyjaśnić czynniki sprzyjające emancypacji kobiet i omówić przejawy emancypacji kobiet oraz zmiany charakteru rodziny wiążące się z aktywnością zawodową kobiet; scharakteryzować ekonomiczny aspekt pracy kobiet w gospodarstwie domowym
II B 12.	Treści merytoryczne przedmiotu (course contents)	Spółeczeństwo na ziemiach polskich w XIX – nowe warstwy i klasy; procesy kształtowania się nowoczesnej świadomości narodowej, związek struktury wyznaniowej ze strukturą narodową. Analiza wyników spisów ludności przeprowadzanych w państwach zaborczych na terenach z udziałem ludności polskiej. Struktura społeczna II RP w świetle spisu z 1931 r. Procesy przemian obyczajowych, obrazu rodziny i pozycji kobiety w społeczeństwie

		w świetle wspomnień i pamiętników. Kultura masowa na ziemiach polskich i czynniki determinujące jej rozwój. Prasa jako środek masowego przekazu i jej wpływ na społeczeństwo. Prasa jako źródło ilustrujące przemiany życia codziennego. Rola czasopism adresowanych do poszczególnych środowisk w kształtowaniu potrzeb społecznych i modelu życia. Przemiany obyczajowości, obrazu rodziny i pozycji kobiety w świetle prasy i w badaniach socjologicznych
II B 13.	Metody oceny (assessment methods)	Zaliczenie na podstawie aktywnego uczestnictwa w zajęciach oraz przedstawionej pracy semestralnej
II B 14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	I. Bukowska-Floreńska, <i>Rodzina na Górnym Śląsku Katowice 2007</i> ; <i>Dzieje najnowsze dociekane przez adeptów</i> , t.1. Red. Z. Wojtkowiak przy wsp. R. Witkowskiego, Poznań 2006; <i>Historia prasy polskiej</i> , t. 3: A. Paczkowski, <i>Prasa polska w latach 1918-1939</i> , Warszawa 1980; <i>Historia życia prywatnego</i> , t. 4: <i>Od rewolucji francuskiej do I wojny światowej</i> , red. M. Perrot, Wrocław 1999; A. Kłoskowska, <i>Kultura masowa. Krytyka i obrona</i> , wyd. 4, Warszawa 2005; <i>Kobieta i kultura życia codziennego. Wiek XIX i XX</i> , red. A. Żarnowska, A. Szwarz, Warszawa 1997; <i>Kobieta i praca. Wiek XIX XX</i> , red. A. Żarnowska, A. Szwarz, Warszawa 2000; S. Ligarski, <i>W zwierciadle ogłoszeń drobnych. Życie codzienne na Śląsku w latach 1945–1949</i> , Wrocław 2007; A. Mączak, <i>Peregrynacje, wojaże, turystyka</i> , Warszawa 1984; W. Mrozek, <i>Górnośląska rodzina robotnicza w procesie przeobrażeń</i> , Katowice 1987; A. Notkowski, <i>Polska prasa prowincjonalna Drugiej Rzeczypospolitej (1918-1939)</i> , Warszawa–Łódź 1982; <i>Obyczaje w Polsce. Od średniowiecza do czasów współczesnych</i> , red. A. Chwalba, Warszawa 2005; <i>Polska XIX wieku. Państwo, społeczeństwo, kultura</i> , red. S. Kieniewicz, Warszawa 1977; <i>Rodzina – prywatność – intymność. Dzieje rodziny polskiej w kontekście europejskim</i> , red. D. Kałwa, A. Walaszek, A. Żarnowska, Warszawa 2005; Z. Wojtkowiak, <i>Nauki pomocnicze historii najnowszej. Źródłoznawstwo. Źródła narracyjne: Pamiętnik, tekst literacki</i> , Poznań 2001; J. Żarnowski, <i>Spółeczeństwo Drugiej Rzeczypospolitej 1918–1939</i> , Warszawa 1973; J. Żarnowski, <i>Polska 1918–1939. Praca. Technika. Społeczeństwo</i> , wyd. 2, Warszawa 1999; J. Żarnowski, <i>Spółeczeństwa XX wieku</i> , Wrocław–Warszawa–Kraków 1999.

II B 1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Historia Śląska – XIX i XX wieku
II B 2.	Kod przedmiotu (course code)	
II B 3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy.
II B 4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Podstawowy.
II B 5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	II, studia II st., semestr zimowy
II B 6.	Liczba punktów (number of credits)	5
II B 7.	Metody nauczania (teaching methods)	Wykład: 20 godzin; ćwiczenia: 20 godzin (stacjonarne); Wykład: 15 godzin; ćwiczenia: 15 godzin (niestacjonarne).
II B 8.	Język wykładowy (language of course)	Polski.
II B 9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Prof. dr hab. Ryszard Kaczmarek, dr Krzysztof Nowak
II B 10.	Wymagania wstępne (pre-requisites)	Podstawowe wiadomości z historii Polski i historii Europy Środkowo-Wschodniej
II B 11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Celem wykładu jest przedstawienie zagadnień z dziejów Śląska od XIX wieku do czasów współczesnych, z naciskiem na najważniejsze procesy zachodzące na tym obszarze w długim czasie trwania. Studenci w blokach tematycznych podzielonych chronologicznie (okres pruski i austriacki do 1918 roku oraz dzieje najnowsze po 1918 roku) mają uzyskać wiedzę na temat procesów zachodzących na tym terytorium, a także przyczyn i skutków odrębności Śląska w okresie najnowszym. Wykład obejmuje ujęcie globalne historii regionu, a więc zarówno kwestie polityczne, jak i społeczne, kulturalne i gospodarcze.
II B 12.	Treści merytoryczne przedmiotu (course contents)	W treściach wykładu z historii Śląska znajdują się następujące zagadnienia: Uwłaszczenie, industrializacja i urbanizacja na Śląsku w XIX wieku; Życie polityczne na Śląsku pruskim i austriackim w XIX wieku; Sytuacja narodowościowa na Śląsku na przełomie XIX/XX wieku; Stosunki narodowościowe na Górnym Śląsku od Wiosny Ludów do wybuchu I wojny światowej; Podział Śląska po I wojnie światowej; Autonomia województwa śląskiego; Śląsk niemiecki i Śląsk czechosłowacki 1920/22-1938/39; II wojna światowa na Śląsku i jej konsekwencje; Kształtowanie się polskiej władzy komunistycznej w latach 1945-1950 na Śląsku Dolnym i Górnym; Śląsku w okresie PRL; Śląsk – europejski region ogranicza na tle porównawczym.
II B 13.	Metody oceny (assessment methods)	Egzamin, zaliczenie z oceną z ćwiczeń.
II B 14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	<i>Literatura podstawowa (wybór):</i> J. Bahlcke, <i>Śląsk i Ślązacy</i> . Warszawa 2001; M. Czaplinski, E. Kaszuba, G. Waś, R. Żerelik, <i>Historia Śląska</i> , Wrocław 2002; <i>Dolny Śląsk. Monografia historyczna</i> , red. W. Wrzeński. Wrocław 2006; <i>Historia Śląska</i> , t. I-III, Wrocław 1960-1985; N. Davies, <i>Mikrokosmos</i> , Wrocław 2001; <i>Dzieje Górnego Śląska w latach 1816-1947</i> , red. F.

		<p>Hawranek, Opole 1981; <i>Sztuka Górnego Śląska od Średniowiecza do końca XX wieku</i>, red. E. Chojecka, Katowice 2004; R. Kaczmarek, M. Kucharski, A. Cybula, <i>Alzacja/Lotaryngia a Górny Śląsk 1648-2000. Dwa regiony pogranicza</i>. Katowice 2001; R. Kaczmarek, <i>Górny Śląsk podczas II wojny światowej. Między utopią „niemieckiej wspólnoty narodowej” a rzeczywistością okupacji na terenach wcielonych do Trzeciej Rzeszy</i>. Katowice 2006; <i>Województwo śląskie (1922-1939)</i>, red. F. Serafin. Katowice 1996; M.W. Wanatowicz, <i>Historia społeczno-polityczna Górnego Śląska i Cieszyńskiego w latach 1918-1945</i>, Katowice 1994; <i>Województwo śląskie 1945-1950. Zarys dziejów politycznych</i>, red. A. Dziurok, R. Kaczmarek, Katowice 2007.</p> <p><i>Pełny stan współczesnych badań na temat historii Śląska patrz:</i></p> <p>Bibliografia historii Śląska/Bibliographie zur Geschichte Schlesiens/Bibliografie dějin Slezska 1994-2005, Wrocław-Marburg – Opava 1994-2007; a także www.hist.uni.wroc.pl; - www.litdok.de</p>
--	--	--

II B 1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Urzędy, kancelarie i archiwa śląskie
II B 2.	Kod przedmiotu (course code)	05 – UH311011, 05 – UH311011z
II B 3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy.
II B 4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Podstawowy dla specjalności archiwalnej.
II B 5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	I i II st II st. - I, II, III semestr
II B 6.	Liczba punktów (number of credits)	15 (5+5+5)
II B 7.	Metody nauczania (teaching methods)	Wykład: 60 godzin, ćwiczenia: 30 godzin (stacjonarne); wykład: 40 godzin; ćwiczenia: 20 godzin (niestacjonarne).
II B 8.	Język wykładowy (language of course)	Polski.
II B 9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Dr Waław Gójniczek, dr Barbara Kalinowska-Wójcik, mgr Mirosław Węcki
II B 10.	Wymagania wstępne (prerequisites)	Studenci powinni znać ewolucję systemów kancelaryjnych na ziemiach polskich od średniowiecza do współczesności, rodzaje form kancelaryjnych oraz dzieje archiwów polskich
II B 11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Celem zajęć jest zapoznanie studentów z przemianami urzędów i ich kancelarii oraz formami kancelaryjnymi, a także dziejami archiwów na Śląsku. Ważnym elementem jest przekazanie wiedzy na temat specyfiki przekształceń kancelaryjnych na Śląsku, znacznie wyprzedzające tego typu procesy w Rzeczypospolitej. Studenci kończąc zajęcia powinni wiedzieć jakie formy kancelaryjne przechowywane są we współczesnych archiwach historycznych funkcjonujących na obszarze polskiego i czeskiego Śląska, a także znać kompetencje najważniejszych urzędów działających na Śląsku. Ponadto powinni orientować się w rozmieszczeniu i zasobach współczesnych śląskich archiwów.
II B 12.	Treści merytoryczne przedmiotu (course contents)	W trakcie zajęć studenci zapoznają się z systemami kancelaryjnymi funkcjonującymi na Śląsku, na przykładzie konkretnych urzędów, ze szczególnym uwzględnieniem: toku załatwiania spraw, personelu kancelaryjnego, archiwum bierzącego/registratury oraz produkcji dokumentacji kancelaryjnej od średniowiecza do XX wieku. Paralelnie wraz z pojawieniem się archiwów historycznych na Śląsku studenci zyskują wiedzę o kolejno powstających archiwach państwowych, ich dziejach, zasobach i metodyce pracy.
II B 13.	Metody oceny (assessment methods)	Egzamin, zaliczenie z oceną z ćwiczeń.
II B 14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	R. Żerelik, „ <i>Fida memoriae custos est scripta</i> ”. <i>O potrzebie tworzenia archiwów w średniowieczu</i> , [w:] <i>Causa creandi. O pragmatyce źródła historycznego</i> , red. P. Wiszewski, S. Rosik (Acta Universitatis Wratislaviensis Nr 2783, Historia CLXXI), Wrocław 2005, s. 627-644; T.

		<p>Fałęcki, <i>Dzieje państwowej placówki archiwalnej w Katowicach do 1945 r.</i>, „Szkice Archiwalno-Historyczne”, nr 1, Katowice 1998, s. 53-64; E. Długajczyk, T. Fałęcki, <i>Archiwum Państwowe w Katowicach 1932-1997</i>, Katowice 1997; A. Dereń <i>Archiwa na Dolnym Śląsku przed II wojną światową</i>, „Archeion” T. 18, 1948, s. 131-154; Tenże, <i>Zarys dziejów Archiwum Państwowego we Wrocławiu</i>, „Archeion” T. 35, 1961, s. 75-88; <i>Archiwum Państwowe we Wrocławiu. Przewodnik po zasobie archiwalnym do 1945 roku</i>, red. A. Dereń i R. Żerelik, Wrocław 1996; W. Urban, <i>Archiwum Archidiecezjalne we Wrocławiu</i>, „Archeion”, T. 25, 1956, s. 309-320; B. Trelińska, <i>Kancelaria i dokumenty książąt cieszyńskich</i>, Warszawa-Łódź 1983.</p>
--	--	---

1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Historia kultury – starożytność
2.	Kod przedmiotu (course code)	05 – UH311009, 05 – UH311009z
3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy
4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Podstawowy dla specjalności społeczno-ekonomicznej.
5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	I, st. II st., semestr zimowy
6.	Liczba punktów (number of credits)	1
7.	Metody nauczania (teaching methods)	ćwiczenia: 15 godzin (stacjonarne); ćwiczenia: 10 godzin (niestacjonarne).
8.	Język wykładowy (language of course)	Polski
9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Dr hab. Agata Kluczek
10.	Wymagania wstępne (prerequisites)	Podstawowe wiadomości z historii starożytnej Grecji i Rzymu
11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Celem jest zapoznanie studenta z różnymi aspektami kultury starożytnej, ze szczególnym uwzględnieniem jej elementów usadzonych w rzeczywistości grecko-rzymskiej. W zamierzeniu student powinien zrozumieć odrębność kultury starożytnej, wskazać fundamentalne osiągnięcia cywilizacyjne starożytności.
12.	Treści merytoryczne przedmiotu (course contents)	Tematyka zajęć dotyczy aspektów kultury grecko-rzymskiej, z odwołaniami do obecności w nich pierwiastków wschodnich. Kolejne spotkania poświęcone są: 1/ kulturowej spójności i jedności świata antycznego (wyeksponowano przełom II w. p.n.e.), 2/ spojrzeniu na kulturę świata grecko-rzymskiego z perspektywy regionalnej, społecznej i czasowej, co ukazuje jej różne oblicza i odmiany, 3/świadczeniom współlistnienia i rywalizacji sił tradycji i nowatorskich prądów. Te rozległe zagadnienia rozważane są na wybranych przykładach zabytków kultury materialnej, jak również świadectw literatury antycznej, poddawanych analizie i interpretacji.
13.	Metody oceny (assessment methods)	Zaliczenie na ocenę
14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	Literatura podstawowa: Beard M., Henderson J., <i>Kultura antyczna</i> , przeł. G. Muszyński, Warszawa 1997; <i>Człowiek Rzymu</i> , red. A. Giardina, tłum. P. Bravo, Warszawa 1997; Kumaniecki K., <i>Historia kultury starożytnej Grecji i Rzymu</i> , /kilka wydań/; Ostrowski J.A., <i>Słownik artystów starożytności</i> , Kraków 1994; <i>Rzym i my. Wprowadzenie do literatury i kultury łacińskiej</i> , do druku podał G. Serbat, tłum. I. Lewandowski, W.M. Malinowski, Poznań 2009; Veyne P., <i>Imperium grecko-rzymskie</i> ,

		przeł. P. Domański, Kęty 2008; Winniczuk L., <i>Ludzie, zwyczaje, obyczaje starożytnej Grecji i Rzymu</i> , Warszawa 1983; Ziółkowski A., <i>Historia powszechna. Starożytność</i> , Warszawa 2009 [pozostałe prace, które mogą służyć pogłębieniu wiedzy i zainteresowania studenta, podawane są na bieżąco]
--	--	---

II B 1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Region i regionalizm w edukacji szkolnej i muzealnej.
II B 2.	Kod przedmiotu (course code)	
II B 3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy.
II B 4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Podstawowy dla specjalności nauczycielskiej i społeczno-ekonomicznej.
II B 5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	II, semestr letni.
II B 6.	Liczba punktów (number of credits)	6
II B 7.	Metody nauczania (teaching methods)	Wykład: 15 godzin; ćwiczenia: 15 godzin (stacjonarne) Wykład: 10 godzin; ćwiczenia: 10 godzin (niestacjonarne)
II B 8.	Język wykładowy (language of course)	Polski.
II B 9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Prof. UŚ dr hab. Anna Glimos-Nadgórska, dr Dorota Malczewska-Pawelec, dr Maciej Fic, mgr Joanna Górską
II B 10.	Wymagania wstępne (prerequisites)	Podstawowe wiadomości na temat Górnego Śląska i Zagłębia Dąbrowskiego.
II B 11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Celem zajęć jest wskazanie i uporządkowanie wiedzy o regionach, wchodzących w skład województwa śląskiego oraz kształcenia umiejętności wykorzystania wiadomości w praktyce szkolnej i muzealnej
II B 12.	Treści merytoryczne przedmiotu (course contents)	Cykl wykładów, obejmujących następujące zagadnienia: 1) Geneza nazw: region, regionalizm, „mała ojczyzna” ich różne znaczenie; 2) Krainy geograficzne i regiony Rzeczypospolitej Polskiej oraz województwa śląskiego; 3) Regionalizm śląski i specyfika: międzywojennego województwa śląskiego, województwa śląsko-dąbrowskiego (1945-1950), katowickiego (1950-1975 i 1975-1998) oraz śląskiego (od 1999); 4) Źródła do dziejów edukacji regionalnej Górnego Śląska, Śląska Cieszyńskiego i Zagłębia Dąbrowskiego; 5) Założenia i możliwości realizacji ścieżek edukacyjnych o regionie na różnych poziomach edukacyjnych; 6) Autorskie programy nauki o regionie; 7) Źródła ikonograficzne i mapy w edukacji regionalnej. Na zajęciach ćwiczeniowych poruszane będą natomiast kwestie: 1) Aleksander Patkowski i jego zasługi dla rozwoju regionalizmu w Polsce; 2) Charakterystyka źródeł oraz literatury do dziejów Górnego Śląska, Zagłębia Dąbrowskiego, Śląska Cieszyńskiego i innych regionów województwa śląskiego; 3) Możliwości wykorzystania wybranych opracowań dotyczących dziejów regionalnych w praktyce szkolnej; 4) Budowa ścieżki edukacyjnej o regionie dla wybranego etapu edukacyjnego. Założenia opracowywania projektu z historii regionalnej. Dopelnieniem zajęć będą spotkania warsztatowe – zwiedzanie Muzeum „Szttygarka” [i zabytkowej sztolni] w Dąbrowie Górniczej oraz Muzeum Historii Katowic.
II B 13.	Metody oceny (assessment methods)	Egzamin, zaliczenie z oceną z ćwiczeń.

<p>II B 14.</p>	<p>Spis zalecanych lektur (recommended reading)</p>	<p>B. Ciepiela, <i>Tradycje zagłębiowskiego górnictwa</i>, Będzin 2010; K. Dyba, <i>Jestem stąd, z Górnego Śląska. Program nauczania ścieżki edukacyjnej dla szkół ponadgimnazjalnych</i>, Toruń 2004; <i>Gawędy z przeszłości Górnego Śląska</i>, opr. W. Korzeniowska, Opole 1990; A. Glimos-Nadgórska, <i>Polskie szkolnictwo powszechne województwa śląskiego (1922-1939)</i>, Katowice 2000; A. Glimos-Nadgórska, <i>Regionalizm w szkole powszechnej województwa śląskiego</i>, „Studia i materiały z dziejów Śląska”, t. 21, Katowice 1996; A. Glimos-Nadgórska, <i>Regionalizm w szkolnictwie województwa śląskiego</i>, „Pamiętnik Cieszyński”, t. 13 z 1998 [Cieszyn]; A. Glimos-Nadgórska, <i>Znaczenie „Naszych Czytanek” J. Żebroka w szkole powszechnej</i>, „Studia i materiały z dziejów Śląska”, t. 22 [Katowice] 1997; <i>Górny Śląsk. Program edukacji regionalnej dla wszystkich etapów kształcenia</i>, Katowice-Opole-Cieszyn 2005; R. Kaczmarek, <i>Górny Śląsk podczas II wojny światowej</i>, Katowice 2006; <i>Katowice w 143 rocznicę uzyskania praw miejskich</i>, red. A. Barciak. Katowice 2009; S. Ligoń, <i>Bery i bojki śląskie</i>, Katowice 1980; I. Lewandowska, <i>Historyczna świadomość regionalna</i>, Olsztyn 2003; J. Myszor, <i>Historia diecezji katowickiej</i>, Katowice 1999; <i>Parafia św. Barbary w Sosnowcu</i>, red. ks. M. Trąba, Sosnowiec 2008; <i>Podania i opowieści Zagłębia Dąbrowskiego. Sto lat temu i dzisiaj</i>, zebrali: M. i D. Czubałowic, Katowice 1984; J. Przemsza-Zieliński, <i>Historia Zagłębia Dąbrowskiego</i>, Sosnowiec 2009; <i>Przewodnik po Zagłębiu Dąbrowskim</i>, Sosnowiec 1939 [reprint: Cieszyn 1994]; <i>Region w edukacji historycznej. Nauka- Doradztwo-Praktyka, II Toruńskie Spotkania Dydaktyczne</i>, red. S. Roszak, M. Strzelecka, A. Wiczorek, Toruń 2005; <i>Regionalizm w szkolnej edukacji. Pogranicze śląsko-małopolskie [Górny Śląsk, Zagłębie Dąbrowskie, Ziemia olkuska]</i>, red. D. Rozmus, S. Witkowski, Sosnowiec 2009; <i>Regionalizm w szkolnej edukacji. Wielokulturowość Zagłębia Dąbrowskiego</i>, red. D. Rozmus, S. Witkowski, Będzin 2009; <i>Ruch regionalistyczny w Europie</i>, red. A. Patkowski, Warszawa 1934, t. 2; <i>Sosnowiec. Foto Archiwum</i>, Dąbrowa Górnicza 2008.</p>
---------------------	---	---

II B 1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Statystyka i demografia historyczna
II B 2.	Kod przedmiotu (course code)	05 – UH31001, 05 – UH31001z
II B 3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy
II B 4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Podstawowy
II B 5.	Rok studiów, semestr (year of study, semestr)	I, St. II st., semestr zimowy.
II B 6.	Liczba punktów (number of credits)	6
II B 7.	Metody nauczania (teaching methods)	Wykład: 15 godzin, ćwiczenia: 30 godzin (stacjonarne); Wykład: 15 godzin, ćwiczenia: 30 godzin (niestacjonarne).
II B 8.	Język wykładowy (language of course)	Polski
II B 9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Dr Anna Obersztyn
II B 10.	Wymagania wstępne (pre-requisites)	Studenci powinni posiadać podstawową wiedzę z matematyki (zakres szkoły średniej) oraz szeroką wiedzę pozazródłową.
II B 11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Celem zajęć jest zaznajomienie studentów z podstawowymi metodami kwantytatywnymi wykorzystywanymi w warsztacie badawczym historyka. Przedmiot powinien przyczynić się do rozwijania u studentów form ścisłego, logicznego, analitycznego i syntetycznego myślenia.
II B 12.	Treści merytoryczne (course contents)	Wprowadzenie w problematykę statystyki – przedmiot i zadania statystyki; podstawowa terminologia; statystyka w rozwoju historycznym; metody kwantytatywne w badaniach historycznych; metody statystyczne w krytyce źródła; etapy poznania zjawisk masowych: obserwacja statystyczna (kwerenda) – źródła do badań statystyczno – historycznych i ich klasyfikacje; grupowanie statystyczne; zasady budowy szeregów statystycznych; parametry opisowe struktury zbiorowości statystycznej; metody analizy rozwoju zjawisk w czasie; analiza związku cech ilościowych i niemierzalnych; badania statystyczne metodą reprezentacyjną.
II B 13.	Metody oceny (assessment methods)	Zaliczenie wykładów i ćwiczeń na podstawie obecności i aktywności na zajęciach oraz pozytywnej oceny ze sprawdzianu pisemnego obejmującego cały realizowany materiał.
II B 14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	Podstawowa literatura to: A. Burzyński, <i>Elementy statystyki dla historyków</i> , t. I i II, Kraków 1980; M. Dyba, A. Obersztyn, <i>Elementy statystyki dla historyków</i> , Katowice 1978; <i>Historia i komputery</i> , red. B. Ryszewski, t. I, Toruń 1995; <i>Historia i nowoczesność</i> , red. J. Leskiewiczowa, Warszawa 1974; W. Kula, <i>Problemy i metody historii gospodarczej</i> , Warszawa 1983; O. Lange, A. Banasiński, <i>Teoria statystyki</i> , Warszawa 1968; <i>Metody i wyniki. Z warsztatu historyka dziejów społeczeństwa polskiego</i> , red. S. Kalabiński, Warszawa 1980; S. Piekarczyk, <i>Historia, kultura, poznanie</i> , Warszawa 1972; T. Puchalski, <i>Statystyka opisowa</i> , Warszawa 1973; Z. Rogoziński, <i>Wstęp do statystyki społecznej</i> , Warszawa 1969; E. Rostworowski, <i>Czy Leszczyński jest autorem „Głosu Wolnego”</i> [w:] <i>Legends i fakty XVIII wieku</i> , Warszawa 1963; <i>Rozwój polskiej myśli statystycznej, Wybór pism statystyków polskich</i> , red. E. Rosset, Warszawa 1968; J. Topolski, <i>Metodologia historii</i> , Warszawa 1984; T. Zasepa, <i>Badanie statystyczne metodą reprezentacyjną. Zarys teorii i praktyki</i> , Warszawa 1972; M.J. Ziomek, <i>Metody graficzne w statystyce</i> , Warszawa 1968.

II B 1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Historia kultury - średniowiecze
II B 2.	Kod przedmiotu (course code)	
II B 3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy.
II B 4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Podstawowy.
II B 5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	I, st. II st., semestr letni.
II B 6.	Liczba punktów (number of credits)	2
II B 7.	Metody nauczania (teaching methods)	ćwiczenia: 15 godzin (stacjonarne). ćwiczenia: 10 godzin (niestacjonarne).
II B 8.	Język wykładowy (language of course)	Polski.
II B 9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Prof. dr hab. Idzi Panic
II B 10.	Wymagania wstępne (pre-requisites)	Brak
II B 11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	<p>W świadomości społecznej, a niekiedy nawet w popularnych opracowaniach, funkcjonują czasami poglądy, według których średniowiecze to wieki „ciemne”, w których życie intelektualne nie istniało, nauka podlegała wyłącznie represjom inkwizycji, zaś prowadzenie szkół przez instytucje kościelne miało na celu niedopuszczenie do rozwoju ludzkiej myśli i wiedzy. Przed badaczem epoki pojawia się pytanie, czy mamy do czynienia ze świadomą manipulacją, a nawet celowym kłamstwem, czy też siłą owego stereotypu, wykształconego zresztą w czasach oświecenia. Jako przykład można tu wymienić powtarzaną obiegową opinię, że w średniowieczu zajmowano się badaniem, ilu aniołów (bądź diabłów) może zmieścić się na główce szpilki? Za tym, że jest to bezsensowna bzdura, przemawia już pobieżna lektura średniowiecznych traktatów filozoficznych. Innym przykładem, który miał świadczyć o bezdusności średniowiecza jako epoki może być oskarżanie nauczycieli z ówczesnych szkół o stosowanie przemocy w nauczaniu – a faktycznie kary fizyczne wówczas stosowano! - zapomina się wszakże, że kary fizyczne w szkołach stosowano już w starożytności, zaś najbardziej dosadnym przykładem jest postać nauczyciela Orbiliusza, zwanego Różdżką (to od bicia). Zapomina się zresztą, że po raz pierwszy zakaz stosowania przemocy wobec ucznia (a zakaz ten realizowano w praktyce) wprowadzili w szkołach nowożytnych jezuici, a nie bynajmniej świątli ludzie postępu osiemnastego, dziewiętnastego, czy pierwszej połowy XX wieku. Warto zatem przyjrzeć się wybranym elementom kultury średniowiecznej, aby zweryfikować owe sądy.</p> <p>Zagadnienie, które zostało sformułowane w tytule ćwiczeń, jest niezmiernie rozległe, gdyż – po pierwsze – bogate jest</p>

		samo w sobie życie ludzkie, świat człowieka; po drugie – epoka, zwana średniowieczem, rozciąga się – w wymiarze europejskim – na przestrzeni 1000 lat, a zarazem w poszczególnych krajach w różnym czasie się zaczęła i w różnym zakończyła. Wreszcie – wszyscy wiemy o uniwersalizmie tej epoki, niemniej owo rozciągnięcie w czasie, a także różnice narodowe sprawiają, że należy oczekiwać, że określone zjawiska będą się pojawiały w poszczególnych kręgach geograficznych w różnym czasie. Uwzględniając powyższe zastrzeżenia słuchacz po zrealizowaniu zajęć powinien: znać i rozumieć wybrane do analizy fakty, zjawiska, procesy, ich przyczyny, skutki, zależności, tak, aby umieć odróżnić „mit” od rzeczywistości; potrafić wyjaśniać przyczyny, przebieg, skutki wydarzeń, charakteryzować je uwzględniając mentalność ludzi epoki, nie zaś z punktu widzenia naszej współczesnej wiedzy i doświadczeń.
II B 12.	Treści merytoryczne przedmiotu (course contents)	Treści zostaną podzielone na następujące bloki: <ul style="list-style-type: none"> • Nauka i szkolnictwo w średniowieczu: szkolnictwo, klasztorne, elementarne, przykatedralne, ich rozwój i organizacja. Uniwersytety, kiedy się pojawiły i komu zawdzięczały rozwój. Czym była średniowieczna dysputa. Zajęcia uwzględniają procesy zachodzące w skali ogólnoeuropejskiej, jak i w Polsce (np. dzieje Uniwersytetu Krakowskiego). • Kultura duchowa, materialna i prawna mieszczaństwa: w trakcie zajęć będzie uwzględniana specyfika poszczególnych warstw mieszczańskich • Ideał i wychowanie rycerskie. Eposy i etos rycerski w Europie. • Mecenat artystyczny i budowlany w średniowiecznej Europie
II B 13.	Metody oceny (assessment methods)	Zaliczenie z oceną z ćwiczeń.
II B 14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	Baszkiewicz J.: <i>Młodość Uniwersytetu</i> . Warszawa 1963; Bloch M.: <i>Spółczesność feudalne</i> . Warszawa 2002; Brooke Ch.: <i>Europa średniowieczna 962-1154</i> . Warszawa 2001; <i>Człowiek w społeczeństwie średniowiecznym</i> , red. R. Michałowski. Warszawa 1997; <i>Ecclesia et civitas. Kościół i życie religijne w mieście średniowiecznym</i> , red. H. Manikowska i H. Zaremska. Warszawa 2002; Heimann H. D., <i>Wprowadzanie do historii średniowiecznej</i> . Toruń 1999; Huizinga J., <i>Jesień średniowiecza</i> . Warszawa 1992; Iwańczak W., <i>Tropem rycerskiej przygody</i> . Warszawa 1985; Markowski M., <i>Od Kazimierzowskiej do Jagiellońskiej fundacji Uniwersytetów Krakowie</i> . Acta Mediaevalia. T. 15: 2002; Panic I.: <i>Dzieje Cieszyna od pradziejów do czasów współczesnych</i> . T. 1. <i>Cieszyn od zarania do 1528 roku</i> . Cieszyn 2010; <i>Polska około roku 1400. Państwo, społeczeństwo, kultura</i> , red. W. Fałkowski. Warszawa 2001; H. Samsonowicz, <i>Złota jesień polskiego średniowiecza</i> . Poznań 2001; H. Samsonowicz, <i>Życie mia-</i>

		<p><i>sta średniowiecznego. Poznań 2001, H. Samsonowicz, Małe miasto w środkowej Europie późnego średniowiecza. Próba modelu. „Roczniki Dziej. Społ. i Gosp.” T. 50: 1989 [druk.:] 1990; S. Szczur, Papież Urban V i powstanie uniwersytetu w Krakowie w 1364 r. Kraków 1999; U. Świdarska-Włodarczuk, Kultura rycerska w średniowiecznej Polsce. Zielona Góra 2001.</i></p>
--	--	--

II B 1.	Nazwa przedmiotu (course title)	Dydaktyka historii oraz historii i społeczeństwa
II B 2.	Kod przedmiotu (course code)	
II B 3.	Typ przedmiotu (type of course)	Obowiązkowy.
II B 4.	Poziom przedmiotu (level of course)	Podstawowy dla specjalności nauczycielskiej.
II B 5.	Rok studiów, semestr (year of study, semester)	I, II, st. II st., semestr zimowy, semestr letni
II B 6.	Liczba punktów (number of credits)	10 (5+5)
II B 7.	Metody nauczania (teaching methods)	15 godz. wykładu i 45 godz. ćwiczeń (30+15) - stacjonarne; 10 godz. wykładu i 30 godz. ćwiczeń (15+15) - niestacjonarne.
II B 8.	Język wykładowy (language of course)	Polski.
II B 9.	Imię i nazwisko wykładowcy (name of lecturer)	Prof. UŚ dr hab. Anna Glimos-Nadgórska, dr Maciej Fic, dr Dorota Malczewska-Pawelec, mgr Joanna Górka.
II B 10.	Wymagania wstępne (prerequisites)	Podstawowe wiadomości z psychologii, pedagogiki, dydaktyki ogólnej oraz dydaktyki historii [z poziomu licencjatu]
II B 11.	Cele przedmiotu (objectives of the course)	Celem wykładów jest zapoznanie studentów z: literaturą i zadaniami przedmiotu; celami nauczania historii oraz historii i społeczeństwa na IV etapie edukacyjnym oraz sposobami ich formułowania; założeniami oraz budową ministerialnej podstawy programowej i tzw. programami autorskimi nauczania historii oraz historii i społeczeństwa w szkołach ponadgimnazjalnych; strategiami, formami, metodami i technikami kształcenia historycznego; budową różnych typów lekcji; możliwościami wykorzystania mapy, źródeł pisanych oraz ikonograficznych oraz innych środków dydaktycznych, jak i nowych technologii informacyjnych; zasadami i założeniami oceniania oraz procesu ewaluacji; podręcznikami szkolnymi i przewodnikami do ich nauczania oraz różnorodnymi możliwościami ich wykorzystania w procesie nauczania na lekcjach historii oraz historii i społeczeństwa; założeniami oceniania zewnętrznego ze szczególnym uwzględnieniem egzaminu dojrzałości; podstawowymi zadaniami, obowiązkami dydaktycznymi i wychowawczymi polskiego nauczyciela, łącznie z założeniami jego awansu zawodowego.
II B 12.	Treści merytoryczne przedmiotu (course contents)	Tematyka wykładów i ćwiczeń (wspartych praktykami śródrocznymi i ciągłymi) dotyczących następujących zagadnień: literatury przedmiotu; źródeł i sposobów formułowania celów nauczania (założeń taksonomii i operacjonalizacji celów kształcenia); uwarunkowań percepcji treści nauczania i procesu kształtowania pojęć historycznych; budowy ministerialnej „Podstawy programowej” dla II i III

		<p>etapu kształcenia oraz tzw. programów autorskich z historii oraz historii i społeczeństwa; budowy lekcji i konspektów różnych jej typów; strategii, form, metod i technik nauczania na IV etapie edukacyjnym; możliwości stosowania środków dydaktycznych (głównie map i źródeł historycznych) oraz wykorzystania nowych technologii informacyjnych; budowy podręczników do nauki historii oraz historii i społeczeństwa, łącznie ze znaczeniem wykorzystania ich obudowy dydaktycznej; zadaniami przewodników metodycznych i inny opracowań metodycznych przeznaczonych dla nauczycieli; utrwalania wiedzy uczniów; zasad i założeń procesu ewaluacji oceniania ; oceniania wewnętrznego i zewnętrznego, specyfiki egzaminu dojrzałości; rozwijania zainteresowań historycznych uczniów; możliwości realizacji historii regionalnej; zadaniami nowej narracyjnej filozofii historii; podstawowych zadań i obowiązków polskiego nauczyciela i podstaw prawnych jego awansu zawodowego.</p>
II B 13.	Metody oceny (assessment methods)	Zaliczenie z oceną z ćwiczeń i z praktyk ciągłych; egzamin po zrealizowaniu całości kursu, tj. na zakończenie IV semestru studiów.
II B 14.	Spis zalecanych lektur (recommended reading)	<p>Podręczniki z dydaktyki historii (starsze i najnowsze), różne opracowania o charakterze monograficznym, programy autorskie oraz artykuły z „Wiadomości Historycznych”. Zaliczyć do nich należy m.in.: J. Maternicki, Cz. Majorek, A. Suchoński, <i>Dydaktyka historii</i>, Warszawa 1992; M. Bieniek, <i>Dydaktyka historii. Wybrane zagadnienia</i>, Olsztyn 2007; A. Zielecki, <i>Wprowadzenie do dydaktyki historii</i>, Kraków 2007; E. Choraży, D. Konieczka-Słowińska, S. Roszak, <i>Edukacja historyczna w szkole. Teoria i praktyka</i>, Warszawa 2008; Z. Osiński, <i>Nauczanie historii w szkole podstawowej w Polsce w latach 1944-1989</i>, Toruń 2006; <i>Cele i treści kształcenia historycznego</i>, pod red. J. Maternickiego i A. Zieleckiego, Rzeszów 1996; S. Dylak, <i>Wprowadzenie do konstruowania szkolnych programów nauczania</i>, Warszawa 2000; M. Giermakowski, <i>Jak konstruować autorski program nauczania historii</i>, „Wiadomości Historyczne”[dalej: WH], 1998, nr 2; M. Jadczyk, <i>Nowe metody nauczania historii</i>, WH 1998, nr 1; H. Konopka, M. Liedtke, M. Ocytko, A. Pasko, <i>Jak uczyć historii w zreformowanej szkole? Praktyczny przewodnik dla przyszłych nauczycieli</i>, Białystok 2003; K. Kruszewski, <i>45 minut. Prawie cała historia pewnej lekcji</i>, Warszawa 1993; I. Malec, <i>Drama w szkolnej edukacji historycznej</i>, Toruń 2002; B. Niemierko, <i>Między oceną szkolną a dydaktyką. Bliżej dydaktyki</i>, Warszawa 2001; B. Niemierko, <i>Pomiar wyników kształcenia</i>, Warszawa 1999; <i>Praca nad źródłami. Konspekty i scenariusze lekcji dla nauczycieli</i>, pod red. M. Sobańskiej-Bondaruk, S. Lenarda, Warszawa 1999; H. Stachańczyk, A. Krzewińska, <i>Awans zawodowy nauczyciela</i>, Katowice 2001; <i>Stopnie awansu zawodowego nauczycieli. Dokumenty, komentarze, plan rozwoju zawodowego, wzory pism</i>, opr. K. Guzek, Lublin 2000; K. Stróżyński, <i>Ocenianie szkolne dzisiaj – poradnik dla nauczycieli</i>, War-</p>

		szawa 2003; T. Szaran, <i>Pomiar dydaktyczny</i> , Warszawa 2000; <i>Ścieżki edukacyjne teoria i praktyka</i> , pod red. M. Suchańskiej, Kielce 2003; A. Zielecki, <i>Współczesny nauczyciel historii w Polsce</i> , WH 1997, nr 2; <i>Współczesna dydaktyka historii. Zarys encyklopedyczny dla nauczycieli i studentów</i> , pod red. J. Maternickiego, Warszawa 2004.
--	--	--